

İLLER ve BELEDİYELER DERGİSİ

Türkiye Belediyeler Birliği adına
sahibi
Birlik Başkanı ve
Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Aytaç DURAK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Cemal AYMAN
Genel Sekreter

YAYIN KURULU

Cemal AYMAN
Sabahattin ÜTKÜR
Fethi AYTAÇ
M. Cemal İŞLEYİCİ
Mustafa DÖNMEZ
M. Cemal ÖZYARDIMCI

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Burcu KULAÇ

YÖNETİM YERİ

Tunus Caddesi No: 12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00 (PBX)
Fax: (0312) 419 21 30
Misafirhane: Selanik Cad. No: 57
Kızılay - ANKARA
Tel: (0312) 425 00 03 - 425 00 31
e-posta: tbb@tbb.gov.tr
www.tbb.gov.tr

TASARIM - BASKI

ÜMİT OFSET MATBAACILIK
K. Karabekir Cad. Murat Çarşısı
41/1-2-9 İskitler-ANKARA
Tel: 0312 384 26 27 - 384 17 07

Yayın Türü: "Dergimiz ayda bir
yayınlanan yaygın süreli yayındır.
Nisan 2008, Sayı 720
Basım Tarihi: 05.05.2008

DERGİMİZİN YAYIN İLKELERİ

1- Yayınlanmak üzere dergimize gönderilen yazıların yayımlanıp yayımlanamayacağına Yayın ve Danışma Kurulumuz karar verir.

Dergi formatında 5 sayfayı geçmeyen yazılar tercih sebebidir.

2- Gönderilen yazılar, yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez.

3- Yayımlanan yazılardan dolayı sorumluluk tamamen yazarlarına ait olup, dergimizde yayımlanmış olması onların görüşünü paylaştığımız anlamına gelmez.

4- Daha önce başka yerlerde yayımlandığı anlaşılan yazılar dergimizde yayımlanmaz.

5- Dergide yayımlanacak yazıların yerel yönetimlerle ilgili konuları içermesi esastır.

6- Dergimizde yayımlanmış yazılardan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

İ Ç İ N D E K İ L E R

3. manşet

Birlik Encümenimiz Muğla'da Toplandı

4. dış ilişkiler

AB Bölgeler Komitesi (CoR) Türkiye Çalışma Grubu Toplantısı İstanbul'da Yapıldı

Belediye Ortaklık Ağları Projesi (TUSENET) Direktörleri Pilot Belediyeleri Ziyaret Ediyor

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Kurumsal Komite Toplantısı Strasbourg'da Gerçekleştirildi

Fransa Belediyeler Birliği Temsilcileri Birliğimizi Ziyaret Etti

Kore Belediyeler Birliği Heyeti Birliğimizi Ziyaret Etti

8. haberler

Yerel Çevre Hizmetleri Platformu Çalışmalarını Sürdürüyor

Kalite Güvence Sistemi CE İşaretlemesi İçin Onaylanmış Belgelendirme Kuruluşu Olarak Yetkilendirildi

9. eğitim semineri

Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Eğitim Seminerleri

10. duyuru

Satıştaki Yayınlar Kimlikler

13. uzman görüşü

13. Belediyelerimizde Yeni Yapılaşma
Fethi AYTAÇ

17. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları
Faruk ŞAHİN

21. Tehlikeli Atıkların Çevreye Uygun Olarak Depolanmasına Modern Bir Örnek
Dr. Müh. Haluk DOĞU

23. Belediyelerde Ön Ödeme (Avans ve Kredi) İşlemleri
Taner ERASLAN

29. Belediye Meclis Kararlarının Kesinleşmesi, Yürürlüğe Girmesi ve Kararlara Karşı İtiraz Yolları
Halil İbrahim BULDAŞ

35. Belediyelerde Çalışan Memurların Memurluklarının Sona Erme Halleri
Serpil ÇELİK ÖZDEMİR

41. Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısına Genel Bakış
Av. Zeliha MERCİMEK

44. soru cevap hattı

53. pratik bilgiler

57. yargı kararları

58. resmi gazete

60. genelgeler

BİRLİK ENCÜMENİMİZ MUĞLA'DA TOPLANDI

Türkiye Belediyeler Birliği Encümeninin prensip kararı uyarınca 2007 yılı Mayıs ayından itibaren encümen toplantıları, üye belediye başkanlarının il veya ilçelerinde gerçekleştirilmeye başlandı. Bu doğrultuda Birliğimiz Encümen Üyeleri, Nisan ayı toplantısını TBB Encümen Üyesi ve Muğla Belediye Başkanı Dr. Osman GÜRÜN'ün ev sahipliğinde Muğla'da yaptı.

Gündemdeki konuların görüşülerek karara bağlandığı Encümen Toplantısının ardından Encümen Üyelerimiz, civar belediye başkanları ile bir araya gelerek sorunlarını tartıştı.

AB BÖLGELER KOMİTESİ (CoR) TÜRKİYE ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI İSTANBUL'DA YAPILDI

AB Bölgeler Komitesi (CoR), Avrupa Birliği müktesebatının dörtte üçünü yürüten yerel ve bölgesel yönetimlerin Avrupa Birliğinin ilgili kurumlarında temsilini sağlamaktadır. Avrupa Birliğine üye ülkelerin yerel ve bölgesel yönetim temsilcilerinden oluşan Bölgeler Komitesi, AB aday ülke olan Türkiye'nin yerel ve bölgesel yönetimleri ile ilişkilerini geliştirmek amacıyla 5 Aralık 2006 tarihinde aldığı karar uyarınca "Türkiye Çalışma Grubu" oluşturuldu.

Türkiye Çalışma Grubunun 13 Nisan 2007 tarihinde Brüksel'de yapılan ilk toplantısına Birliğimiz temsilcileri katıldı. Türkiye Çalışma Grubunun 26 Eylül 2007 tarihinde Brüksel'de düzenlenen ikinci toplantısına Birliğimiz koordinasyonunda Türkiye'nin farklı bölgelerinden beş belediye başkanımızın katılımı; söz konusu grubun 6 Aralık 2007 tarihinde düzenlenen üçüncü toplantısına ise üç belediye başkanımızın katılımı sağlandı.

Türkiye Çalışma Grubu birinci yıl toplantısı ve çalışma grubunun dördüncü toplantısı 3 Nisan 2008 tarihinde İstanbul'da yapıldı. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ev sahipliğinde yapılan toplantının organizasyonu, Bölgeler Komitesi, Birliğimiz ve Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği işbirliğinde gerçekleştirildi.

Türkiye Çalışma Grubu toplantısı iki oturumda yapıldı. Birinci oturumda; "AB Katılım Müzakereleri; Son Yıllarda Yaşanan Siyasi Gelişmeler ve

Türkiye'deki Yerel ve Bölgesel Yöneticilerin Karşılaştığı Zorluklar" konusu ele alınarak Türk uzman ve belediye başkanlarının yanı sıra AB kurumlarında görev alan uzman ve seçilmişler sunumlar yaptı.

İkinci oturumda ise; "Türkiye'deki Yerel Yönetimlerin AB Genişleme Sürecinden Beklentileri ve İstekleri" konusu ele alındı. Bu oturumda; Bölgeler Komitesi Türkiye Raportörü Ali Adrian NICA tarafından Türk yerel yönetimlerin mevcut durumuna ilişkin sunduğu çerçeve bildirinin ardından; Birliğimiz Encümen Üyesi ve Büyükçekmece Belediye Başkanı Dr. Hasan AKGÜN, Birliğimiz Encümen Üyesi, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Başkan Vekili ve Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat AYDIN, Yeşilköy Belediye Başkanı Fatma GÖRGEN ile Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Meclis Uluslararası İlişkiler ve AB-Entegrasyon Komitesi ve Hayrabolu Belediye Başkanı görüş ve önerilerini sundular.

Çalışma Grubunun ardından, 4 Nisan 2008 tarihinde "Türkiye'de Yerel ve Bölgesel Düzeyde AB Fonları Yönetimi ve Kapasite Geliştirmesi" konulu seminer düzenlendi. Seminerin birinci oturumunda, "Türkiye'de Yerel ve Bölgesel Yönetimlere Yönelik AB Fonları ve Programları"nın ele alındığı oturumda uzmanlar sunum yaptı.

İkinci oturumda; "AB ve Türk Yerel ve Bölgesel Yönetimlerin Yürüttüğü Projelerin ve Girişimlerin Başarı ve Zorlukları" ele alındı. Bu oturumda; Birliğimiz Encümen Üyesi ve Trabzon Belediye Başkanı Volkan CANALIOĞLU, Bölgeler Komitesi Üyesi ve Haapsalu (Estonya) Belediye Başkanı Teet KALLASVEE, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Encümen Üyesi ve Yıldırım Belediye Başkanı

Özgen KESKİN, Bölgeler Komitesi Üyesi ve Donegal (İrlanda) İlçe Meclisi Üyesi Patrick MCGOWAN, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Encümen Üyesi ve Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa BOZBEY, Beypazarı Belediye Başkanı Mansur YAVAŞ ve Fatih Belediye Başkanı Mustafa DEMİR konuya ilişkin deneyim ve görüşlerini katılımcılarla paylaştı.

BELEDİYE ORTAKLIK AĞLARI PROJESİ (TUSENET) DİREKTÖRLERİ PILOT BELEDİYELERİ ZİYARET EDİYOR

Birliğimiz ile İsveç Bölgeler ve Yerel Yönetimler Birliği işbirliğinde geliştirilen "Belediye Ortaklık Ağları Projesi" (TUSENET) çerçevesinde, Türk ve İsveç belediyeleri arasında kardeş-şehir ilişkilerinin kurulması, ortak projeler geliştirilmesi ve yürütülmesi hedefleniyor. Projede, Türkiye'den 22 belediye ile İsveç'ten 5 belediye arasında altı farklı modülde kardeş-şehir ilişkileri çerçevesinde yürütülen çalışmalar kapsamında, pilot belediyelerin katılımıyla Türkiye'de ve İsveç'te çeşitli çalışma toplantıları düzenleniyor.

Her iki Birlik tarafından görevlendirilen proje direktörleri, pilot belediyelerde yürütülen çalışmaların ve işbirliğine ilişkin durumun analiz edilmesi amacıyla düzenlenmesi planlanan izleme programlarından ikincisini 15-18 Nisan 2008 tarihlerinde gerçekleştirdi. Bu izleme programı çerçevesinde; Osmaniye, Tarsus, Karşıyaka, Bornova ve Manisa Belediyeleri ziyaret edildi.

15 Nisan 2008 Salı günü, Osmaniye Belediye Başkanı Davut ÇUHADAR, makamında ziyaret edilerek; projeye ilişkin görüşleri alındı. Başkan Çuhadar, projeye ilişkin olarak "Projenin ilk yılında birbirimizi tanıdık, artık iş yapma zamanı. Biz bu projeye ve işbirliğimize büyük önem veriyoruz. Bu işbirliğinin kısa vadedeki ilk sonucu, geçen hafta belediyemizde müdürlük

yapan bir kadın memurun, belediye başkan yardımcısı kadrosuna atanmasıdır. Osmaniye Belediyesinde ilk kadın belediye başkan yardımcısı göreve başlamıştır. Modülümüzün çalışma konusu olan kent planlama ve risk yönetimi konusunda somut projeler hazırlayarak yaşama geçirmek amacıyla çalışmalar yürütülmektedir" diye konuştu.

Belediye Başkanı ile yapılan görüşmenin ardından, projede çalışan belediye teknik ekibiyle bir araya gelinerek, proje faaliyetlerine ilişkin bilgi alındı. Daha sonra kentin farklı mekanları ziyaret edildi.

16 Nisan 2008 Çarşamba günü, Tarsus Belediye Başkanı Burhanettin KOCAMAZ, makamında ziyaret edildi. Projeye ilişkin görüşleri alınan Başkan Kocamaz yaptığı konuşmada, "Yaşayabileceğimiz tek bir dünya var, yeraltı ve yer üstü kaynakları sınırlı, insanların barış içinde bu kaynakları birlikte kullanması gerekmekte. Dünyada yaşayan herkesin birbirine ihtiyacı var. Kardeş-şehir ilişkileri ve uluslararası işbirlikleri birbirimizi tanımamızı ve ortak çalışmalar yürütmemizi sağlamaktadır. TUSENET projesi gibi projeler ise barış içinde birlikte yaşamamıza destek olmakta" dedi.

Belediye Başkanına yapılan ziyaretin ardından, projede çalışan belediye teknik ekibiyle bir araya gelindi. Yapılan çalışmalara ilişkin bilgi alınırken kentin farklı mekanları da ziyaret edildi. Sürdürülebilir kalkınma modülünde çalışan Tarsus Belediyesinin konuyla ilgili verdiği diğer hizmetler ve tesislere ilişkin bilgi edinilerek ve çalışmalar yerinde görüldü.

17 Nisan 2008 Perşembe günü, Manisa Belediye Başkanı Bülent KAR makamında ziyaret edilerek, projeye ilişkin görüşleri alındı. Başkan Kar ziyarette; "Ağustos 2007'de İsveç'te yaptığımız toplantılar ve mekan incelemeleri, Manisa'nın turizmi konusunda ufuk açıcı oldu. Proje faaliyetleri çerçevesinde Celal Bayar Üniversitesi ile birlikte çalışıyoruz, bu çalışmalar üniversite ile belediye arasında koordinasyonu sağladı" şeklinde konuştu.

Görüşmenin ardından, projede çalışan belediye teknik ekiple bir araya gelindi. Yapılan çalışmalara ilişkin bilgi alınarak kentin farklı mekanları ziyaret edildi. Ayrıca öğleden sonra sürdürülebilir turizm modülünde yer alan Manisa, Karşıyaka ve Bornova Belediyeleri proje yetkilileri ile toplantı yapılarak modül çalışmaları birlikte değerlendirildi.

18 Nisan 2008 Cuma günü, Karşıya Belediye Başkanı Cevat DURAK makamında ziyaret edildi. Başkan Durak; projeye ilişkin görüşlerini şöyle aktardı: "Uluslar arası işbirliği ve proje yürütmek uzun soluklu bir süreç. TUSENET Projesi çalışmalarıyla, Belediyemizin çalışmalarında turizm öne çıktı. Bu kapsamda, Smyrna Dünya Barış Anıtı Mayıs ayında açılacak, Latife Hanım Köşkü restore edilerek anı evi olarak hizmet verecek".

Belediye Başkanı ile yapılan görüşmeden sonra projede çalışan belediye teknik ekibiyle bir araya gelinerek, yapılan çalışmalara ilişkin bilgi alındı.

18 Nisan 2008 Cuma günü öğleden sonra ise Bornova Belediye Başkanı Sırrı AYDOĞAN makamında ziyaret edilerek, projeye ilişkin görüşleri alındı. Başkan Aydoğan; "TUSENET projesine önem veriyoruz ve belediyenin ilgili tüm birimleriyle birlikte çalışmaları yürütüyoruz. Uzun soluklu bir proje, birbirimizden öğreneceğimiz çok şey var ve birlikte koyduğumuz proje hedeflerine ulaşacağımıza inanıyorum" dedi.

Ziyaretin ardından, projede çalışan belediye teknik ekibiyle bir araya gelinerek, Bornova'nın turizm potansiyeline ilişkin yapılan çalışmalar hakkında bilgi alındı.

AVRUPA KONSEYİ YEREL VE BÖLGESEL YÖNETİMLER KONGRESİ KURUMSAL KOMİTE TOPLANTISI 7 NİSAN 2008 TARİHİNDE STRASBOURG'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Kurumsal Komite Toplantısı 7 Nisan 2008 tarihinde Strasbourg'da gerçekleştirilen toplantıya Türkiye Delegasyonu temsilcisi ve komite üyesi Denizli Belediye Başkanı ve Nihat ZEYBEKÇİ ve Konya Selçuklu Belediye Başkanı Adem ESEN katıldı. Birliğimiz tarafından Türkçe tercümenin sağlandığı toplantının sabah oturumunda, yerel yönetimlerde siyasi ve idari kadrolar arasındaki kurumsal ilişkiler ve yerel yönetimlerin kendi iç örgütlenmelerini düzenlemeleri hakkında hazırlanan raporlar görüşüldü. Üye ülkelerde yerel demokrasiye ilişkin raporların da incelendiği toplantıda Komite üyesi Nihat ZEYBEKÇİ'nin önerisiyle üye ülkelerde,

yerleşik yabancıların yerel seçimlerde oy kullanma hakkı tanınması konusu üzerine bir çalışma yapılması Kurumsal Komite gündemine alındı.

Öğleden sonra oturumunda ise raportör Anders KNAPE tarafından Türkiye'de yerel ve bölgesel demokrasinin durumuna ilişkin 25-27 Şubat 2008 tarihinde Türkiye'ye gerçekleştirilen izleme ziyareti değerlendirildi. KNAPE konuşmasında, Türkiye'de reform sürecinin devam ettiğini ancak son dönemde bir yavaşlama gözlemlediklerini kaydetti. Ziyaret esnasında hiçbir hükümet temsilcisi ile görüşemediklerini belirten KNAPE Türkiye Belediyeler Birliğinde gerçekleştirilen toplantının son derece verimli geçtiğini sözlerine ekledi.

FRANSA BELEDİYELER BİRLİĞİ (CITES UNIES FRANCE) TEMSİLCİLERİ BİRLİĞİMİZİ ZİYARET ETTİ

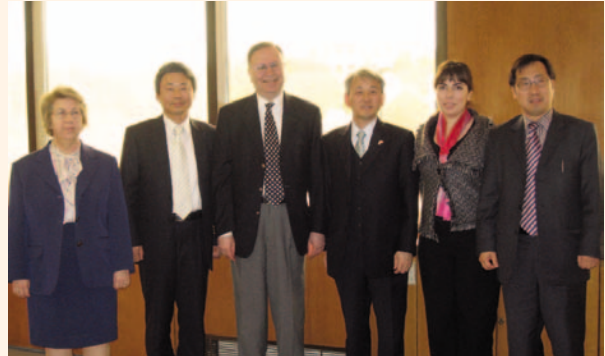
Fransa Belediyeler Birliği ile 2007 yılında başlayan temaslara, Türkiye ve Fransa yerel yönetimleri arasında işbirliği başlatılması yönünde somutlaşıyor. Fransa'da yerel yönetimlerin uluslararası ilişkiler ve işbirliği alanında oluşturdukları bir federasyon niteliği taşıyan Cites Unies France, 110 ülkede etkin işbirlikleri yürüten ve bu kapsamda yerel demokrasi, yönetim ve kapasite geliştirmeyi teşvik ederek dünyada yerleşme sürecini desteklemeyi hedefleyen bir Birliktir. Bu kapsamda Birliğimiz ve belediyelerimiz ile işbirliği başlatılması yönünde ilk resmi temas 16 Nisan 2008 tarihinde Birliğimizde düzenlenen toplantı ile gerçekleştirildi.

Birlik Genel Sekreteri Vali Cemal AYMAN'ın kabul ettiği heyette Fransız Belediyeler Birliği Genel Müdürü Bertrand GALLER ve Proje Müdürü Astrid FREY'in yanı sıra Fransa'nın Türkiye Büyükelçiliği İşbirliği Ataşesi Catherine DURIEUX ve Politika Ataşesi Bertrand ALESSANDRINI yer aldı. Birliğimizle somut ve sürdürülebilir bir işbirliği yapmak ve bu şekilde Türkiye ve Fransa yerel yönetimlerini bir araya getirmek yönünde gerçekleştirilebilecek ortak çalışmaların görüşüldüğü toplantının ardından heyet, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünü ziyaret etti.

KORE BELEDİYELER BİRLİĞİ HEYETİ BİRLİĞİMİZİ ZİYARET ETTİ

Kore Yerel Yönetimlerinin uluslararası işbirliklerini geliştirmek amacıyla Paris'te kurulan Kore Yerel Yönetimler Merkezinin Genel Müdürü Yonchan JEONG, Genel Müdür Yardımcısı Byungchun LEE ve Türkiye Onur Temsilcisi Young Durk PARK tarafından Birliğimize 9 Nisan 2008 tarihinde bir ziyaret gerçekleştirildi. Düzenlenen toplantıda heyet temsilcileri, Kore ve Türk belediyeleri arasında ortak birçok işbirliği alanı bulunduğunu ifade ederek özellikle eğitim ve kardeş şehir ilişkileri çerçevesinde ortak projeler yürütmeyi arzu ettiklerini belirttiler. İki Birliğin işbirliği aracılığıyla Kore ve Türkiye yerel yönetimlerinin karşılıklı bilgi ve deneyim alışverişinde

bulunmalarının son derece faydalı olacağı kaydedilen toplantıda, bunun için karşılıklı tanıtımlar yapılmasıyla çalışmalara başlanabileceği görüşüldü.

YEREL ÇEVRE HİZMETLERİ PLATFORMU ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

İçme suyu, atıksu ve katı atık yönetimi konularında faaliyet göstermek üzere, Türkiye Belediyeler Birliği bünyesinde kurulmuş bir işbirliği ve bilgi ağı olan **Yerel Çevre Hizmetleri Platformu** çalışmalarını sürdürüyor.

Belediyeler tarafından verilen altyapı hizmetlerinin teknik, ekonomik ve ekolojik açıdan iyileştirilmesini ve izlenmesi gereken 'uygulama esasları'nın ilgili tüm tarafların katılımıyla geliştirilmesini hedefleyen platform çalışmalarını ihtisas komisyonları aracılığıyla yürütüyor. Bu çerçevede kurulan İhtisas Komisyonları, ilk raporlarını hazırlamak için toplantılarına devam ediyor.

Katı Atıkların Karakterizasyonu ve Bertaraf Yöntemleri İhtisas Komisyonu, 2008 yılında 25 Ocak, 22 Şubat 11 Mart tarihlerinde çeşitli toplantılar yaptı.

İçme Suyu Etüdi Fizibilite, İhale, Yapım Çalıştırılması İhtisas Komisyonu, 12 Şubat 2008 tarihinde yılın ilk toplantısını gerçekleştirirken, bundan sonraki toplantısını ise 18 Nisan 2008 tarihinde yapmayı planladı.

Atıksu Kanalizasyon ve Arıtma Tesisleri İhtisas Komisyonları ise 13-14 Mart tarihlerinde Karadeniz Ereğli Belediyesi'nin davetlisi olarak Ereğli'de toplanarak ve yörenin atıksu problemlerini de içeren bir gündem ile çalıştı.

İhtisas Komisyonlarının grup çalışmaları, rapor haline getirildiğinde Türkiye Belediyeler Birliği'nin web sayfasında yayınlanarak ilgili kurumların

bilgisine sunulacaktır. Bu süre içinde konu ile ilgili geliştirme teklifleri de gözden geçirilerek projeye dahil edilme durumları değerlendirilecektir.

Yerel Çevre Hizmetleri Platformunda yer alan temsilcilerden bazıları, büyük bir çevre fuarı olan ve her üç yılda bir Münih'de düzenlenen İFAT'da sunuş yapacaklar.

Bu yıl, 8 Mayıs 2008 tarihinde Münih'de düzenlenen fuarda İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden Adnan ADIGÜZEL ve Faruk İŞGENÇ; "Türkiye'deki Atıksu Çamurları Yönetimi" konusunda, Malatya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden Oktay ÖZELÇİ "Atıksu Çamurlarının Tarımda Kullanılmasında Malatya Örneği" konusunda ve Kayseri Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden Dr. Özgür ÖZDEMİR "Kayseri İleri Atıksu Arıtma Tesisinin Çamur Uzaklaştırma Alternatiflerinin Değerlendirilmesi" konusunda konuşmacı olarak yer alacaklar.

KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ CE İŞARETLEMESİ İÇİN ONAYLANMIŞ BELGELENDİRME KURULUŞU OLARAK YETKİLENDİRİLDİ

Türkiye Belediyeler Birliği'nin de Kurul Üyesi olduğu Kalite Güvence Sistemi (KGS) İktisadi İşletmesi, Avrupa Birliği Komisyonu'nca yapı malzemelerinde CE işaretlemesi için Onaylanmış Belgelendirme Kuruluşu olarak yetkilendirildi.

Ülkemizdeki en yaygın yapı sistemi olan betonarmenin iki temel malzemesinden birisi olan betonun üretim yerinde denetlenmesi ve belgelendirilmesi için Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) tarafından 1996 yılında kurulan Kalite Güvence Sistemi (KGS) İktisadi İşletmesi, kaliteli yapı malzemesi üretiminin sağlanması amacıyla, denetim ve belgelendirme yapan KGS, CE

Belgelemesi yapmak üzere ilk olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na başvuruda bulundu. Bakanlığın görevlendirmesiyle KGS, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından onaylanmış kuruluş incelemesinden başarıyla geçti ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından KGS'nin dosyası 2007 yılında CE belgelemesi yapacak onaylanmış kuruluş olarak atanması için Avrupa Birliği Komisyonu'na iletili. AB Komisyonu'nun 16.04.2008 tarihinde yaptığı resmi duyuru ile KGS, 2055 kimlik numarası ile belgelendirme kapsamında yer alan agregalar ve kimyasal katkıları için CE belgelemesi yapacak onaylanmış kuruluş olarak atandı. Böylece KGS, Türkiye'nin ilk onaylanmış kuruluşlardan biri oldu.

BİTKİSEL ATIK YAĞLARIN KONTROLÜ EĞİTİM SEMİNERLERİ

Türkiye Belediyeler Birliği; Çevre ve Orman Bakanlığı ile Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliği Derneği (ALBİYOBİR) işbirliğinde, belediyelerin çevre, su ve kanalizasyon idaresi, sağlık ve zabıta personeline "Bitkisel Atık Yağların Kontrolü" konusunda birbirine yakın iller bir arada gruplandırılarak 16 bölgede ücretsiz eğitim semineri verildi.

"Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Mevzuat ve Pilot Uygulamalar", "Yağların Gıdada Fiziksel ve Kimyasal Değişimleri, Gıdadan Çekilme Süreçleri ve Kontrol Yönetmeleri", "Atık Bitkisel Yağların İnsan Sağlığı ve Çevreye Etkileri", "Dünyada Atık Bitkisel Yağ Toplama

Organizasyonları", "Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Mevzuat ve Pilot Uygulamalar", "Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği", "Atık Bitkisel Yağların Değerlendirilmesi" ve "Kızartmalık Yağların Gıdadan Çekilme Süreçleri, İnsan Sağlığı ve Çevreye Etkileri, Biyodizel Olarak Geri Kazanımı" konularını içeren **Bitkisel Yağlarla İlgili Mevzuat ve Belediyelerin Yükümlülükleri Eğitim Toplantıları** çerçevesinde 2007 yılında yedi, 2008 yılında ise dokuz eğitim semineri verildi.

Son olarak 22 Nisan 2008 tarihinde Trabzon Hüseyin Kazaz Kültür Merkezi'nde bir eğitim semineri düzenlendi. Trabzon, Rize, Ordu, Artvin, Giresun, Gümüşhane ve Bayburt illerine bağlı belediyelerin ilgili personelinin katılımı ile düzenlenen seminerin açılış konuşmasını Türkiye Belediyeler Birliği Encümen Üyesi ve Trabzon Belediye Başkanı M. Volkan CANALIOĞLU yaptı. Başkan Canalıoğlu konuşmasında çevreye verilmesi gereken önemi vurguladı. Türkiye Belediyeler Birliği'nden Hukuk Müşaviri Neşe BALCI'nın katıldığı eğitim

seminerinde Trabzon Çevre Orman İl Müdürlüğü'nden Kimyager Nilüfer KUTUROĞLU "Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği ve Çevre Kirliliği" konularında bir sunuş yaptı. ALBİYOBİR Başkanı Tamer AFACAN ise "Bitkisel Atık Yağlarla İlgili Belediyelerin Sorumlulukları ve Pilot Uygulamalar" hakkında bilgi verdi.

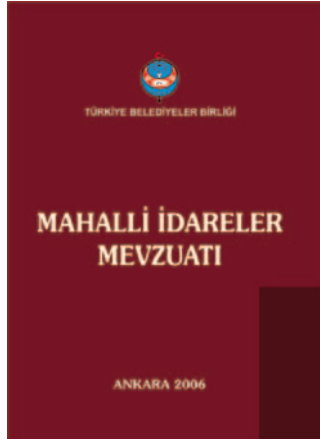

SATIŞTAKİ YAYINLAR

Birliğimiz tarafından yayınlanan kitaplardan talep etmek isteyenlerin; satış bedelini Türkiye Belediyeler Birliğinin Ziraat Bankası (1262) Mithatpaşa Şubesi 7973515-5001 numaralı hesabına yatırmaları ve banka dekontunun bir örneğini de ekleyecekleri talep yazısıyla birlikte Tunus Caddesi No: 12 06680 Kavaklıdere/Ankara adresinde bulunan Birliğimize göndermeleri halinde, kitaplar adrese faturalı olarak postalanacaktır.

Mahalli İdareler Mevzuatı 20 YTL

Yerel yönetimler mevzuatı açısından büyük değişimlerin yaşanması nedeniyle ilgili mevzuatın derli toplu bir kitap haline getirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Yerel yönetimleri ilgilendiren çok sayıda kanun ve yönetmeliğin biraraya getirilmesi ile oluşturulan ve bir başucu kitabı niteliği taşıyan "**Mahalli İdareler Mevzuatı**" 840 sayfadandır.

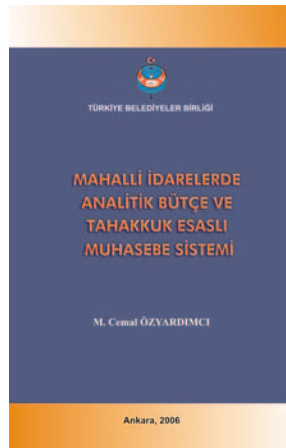
5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Uygulama Yönetmelikleri 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan M. Cemal Özyardımcı tarafından kaleme alınan "5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Uygulama Yönetmelikleri" adlı kitapta çok sayıda yönetmelik yer alıyor.

Mahalli İdarelerde Analitik Bütçe ve Tahakkuk Esaslı Muhasebe Sistemi 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan M. Cemal Özyardımcı tarafından kaleme alınan "Mahalli İdarelerde Analitik Bütçe ve Tahakkuk Esaslı Muhasebe Sistemi" adlı kitap on üç ana başlıkta derlenmiş, 537 sayfadandır ve CD ile eki ile uygulayıcıların hizmetine sunuluyor.

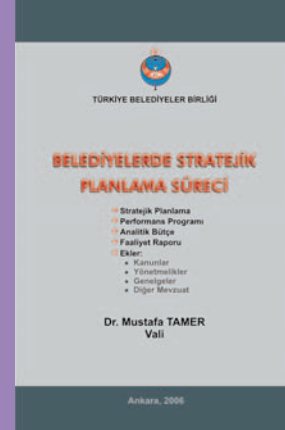
Belediyelere Verilebilen Hazine Taşınmaz Malları 15 YTL

Hazineye ait taşınmaz mallar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin belediyelere verilmesine imkân sağlayan pek çok mevzuat hükmü bulunması Millî Emlâk Başkontrolörü Salâhaddin Kardeş tarafından kaleme alınan "Belediyelere Verilebilen Hazine Taşınmaz Malları" adlı kitap 182 sayfa...

Belediyelerde Stratejik Planlama Süreci 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan Vali Dr. Mustafa Tamer tarafından kaleme alınan "Belediyelerde Stratejik Planlama Süreci" adlı kitap dört bölümden oluşuyor. 615 sayfadan oluşan kitapta ayrıca konuya ilişkin web sitelerinin listesi de yer alıyor.

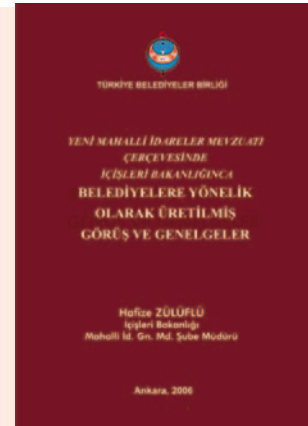
Soru-Cevaplı Belediye Mevzuatı 5 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan bazı konularda "Soru-Cevaplı Belediye Mevzuatı", halen Türkiye Belediyeler Birliğinde geçici görevle Yazı İşleri Müdürlüğünü yürüten İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Hafize ZÜLÜFLÜ tarafından kaleme alındı. Çeşitli konulardaki soru ve cevaplara ilişkin alfabetik fihristin yer aldığı kitap, dört bölüm ve 603 sayfadan oluşuyor...

Yeni Mahalli İdareler Mevzuatı Çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca Belediyelere Yönelik Olarak Üretilmiş Görüş ve Genelgeler 20 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan ve İçişleri Bakanlığı Şube Müdürü Hafize Zülüflü tarafından derlenen "Yeni Mahalli İdareler Mevzuatı Çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca Belediyelere Yönelik Olarak Üretilmiş Görüş ve Genelgeler" adlı kitap iki kısımdan oluşuyor.

Katı Atık Yönetiminde Mühendislik Sistemleri 25 YTL

Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bastırılan ve Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mahmut ÖZBAY tarafından kaleme alınan "Katı Atık Yönetiminde Mühendislik Sistemleri" adlı kitap altı bölüm, 383 sayfadan oluşuyor.

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyeleri ile Zabıta Kimlik Kartlarının dağıtım yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne aittir...

İçişleri Bakanlığı'nın 19.07.2001 tarih ve B.05.MAH.0.65.00.02(50-51)-01-80900 sayılı genelgesine göre;
Belediye Başkanı kimlik kartlarının;
 İçişleri Bakanlığı'nın 15.03.2004 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.02/80381(50-51)-04 sayılı genelgesi ile
Belediye Meclis Üyesi kimlik kartlarının;
 İçişleri Bakanlığı'nın 23.05.2007 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.001/80000-13139 sayılı görüş yazısı ile **Zabıta kimlik kartlarının;**
 hazırlanıp dağıtılması yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne verilmiştir.

Birliğimiz tarafından verilmekte olan;
Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi kimlik kartı bedeli 20 YTL,
Zabıta kimlik kartı bedeli 5 YTL,
Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozetleri ile oto çıkartmaların (stiker) bedeli 5 YTL'dir.

BELEDİYE BAŞKANI ve BELEDİYE MECLİS ÜYESİ kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Mazbata örneği
- Resmi talep yazısı,
- Nüfus cüzdanının arkalı önlü fotokopisi
- Son 6 ay içinde çekilmiş 1 adet fotoğraf
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

ZABITA kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Belediye tarafından verilecek resmi talep yazısı
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

Ödemelerin; **Ziraat Bankası (1262) Mithatpaşa Şubesi 7973515-5001** numaralı hesaba yapılması rica olunur... Banko dekontu ve başvuru için gereken belgelerin ivedilikle **Türkiye Belediyeler Birliği Tunus Caddesi No:12 06680 Kavaklıdere ANKARA** adresine gönderilmesi gerekmektedir. Kimlikler en kısa sürede adrese postalanacaktır.

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozeti almak isteyenlerin de aynı şekilde, rozet bedeli olan meblağı yatırdıkları banka dekontunu ve adreslerini Birliğimize iletmeleri halinde rozetler, adreslerine ulaştırılacaktır.

BELEDİYELERİMİZDE YENİ YAPILAŞMA

Fethi AYTAÇ
E. Vali

5747 sayılı Kanun

Ocak ayında basına yansıyan ve hükümetin nüfusu 2000 altına düşen belediyelerin kapatılmasını öngören bir kanun tasarısı hazırlığı yolundaki haberler gerçekleşmiş olup; İçişleri Bakanlığınca hazırlanan Tasarı 18 Şubat Pazartesi günü Bakanlar Kurulu toplantısında Bakanların imzasından geçmiş; 28 Şubat Perşembe günü İçişleri Komisyonunda -jet hızıyla- görüşülmüş; 4 Mart günü TBMM'de görüşülüp sonuçlandırılması düşünülmüş ancak o günü başlayan görüşmeler muhalefet partilerine mensup milletvekillerinin tasarının geneli ve maddeleri üzerinde ileri sürdükleri görüş ve itirazlar nedeniyle 5 ve 6 Mart tarihlerine de sarkmış ve sonuçta 6 Mart günü kabul edilen Tasarı 21 Mart günü sayın Cumhurbaşkanlığı tarafından da onaylanmış ve 22 Mart tarihli ve 26824 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu gelişmeler sırasında görülmüştür ki Kanun sadece nüfusu 2000'in altında kalan belediyelerin tüzel kişiliğini kaldırmakla kalmamakta ayrıca bazı büyükşehirlerimizde bulunan ilk kademe belediyelerini de yeni bir yapılanmaya tabi tutmakta ve onları ilçe belediyesi haline getirmekte, bazılarını da tasfiye etmektedir.

Bilindiği gibi halen 16'sı büyükşehir belediyesi, 65'i il belediyesi, 100'ü büyükşehir ilçe belediyesi olmak üzere 750 ilçe belediyesi, 283 büyükşehir ilk kademe belediyesi ve 2011'i de belde belediyesi olarak toplam 3225 adet belediyemiz vardır. Söz konusu Kanun ile:

a) İstanbul ili Eminönü ilçesi kaldırılmış, bu değişiklik ile büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçe sayısı 99'a inmiş;

b) Büyükşehir belediyelerimizin sınırları içindeki 283 adet ilk kademe belediyesinden Eskişehir Büyükşehir Belediyesine bağlı 1 ilk kademe belediyesi bu bağlılık dışına çıkarılarak köy statüsüne dönüştürülmüş;

c) Bursa Büyükşehir Belediyesine bağlı 3 ilk kademe belediyesi ile İzmir iline bağlı 1, Samsun iline

bağlı 1, Mersin iline bağlı 3 ilk kademe belediyesi büyükşehir belediyeleri dışına çıkarılarak belde belediyesi statüsüne kavuşturulmuş;

d) Böylece 283 olan ilk kademe belediyesi sayısı 275'e düşürülmüş;

Ancak Kanunla bu ilk kademe belediyelerinin tümünün tüzel kişilikleri kaldırıldığından hepsinin hukukun varlığı sona ermiş;

e) Büyükşehir belediyeleri sınırları içinde Adana'da 2, Ankara'da 1, Antalya'da 5, Diyarbakır'da 4, Kocaeli'de 6, İstanbul'da 8, İzmir'de 2, Mersin'de 4, Sakarya'da 4, Samsun'da 3, Erzurum'da 2, Eskişehir'de 2 olmak üzere toplam 43 adet yeni büyükşehir ilçe belediyesi kurulmuş ve böylece büyükşehir ilçe belediyesi sayısı 142'ye yükselmiş;

f) 2007 yılında yapılmış Adrese Dayalı Nüfus Sayımı sonuçlarına göre nüfusu 2000'in altında olarak tespit edilmiş 862 adet belde belediyesinin tüzel kişiliği sona erdirilmiş ve böylece belde belediye sayısı 1157'ye düşmüştür;

g) Sonuç olarak, ilk genel mahalli idare seçimlerinde belediye başkanları ve belediye meclis üyeliği için:

16 büyükşehir belediyesi,

65 il belediyesi,

142 büyükşehir ilçe belediyesi,

750 -büyükşehir dışı- ilçe belediyesi ve

1157 belde belediyesi olmak üzere 2130 adet belediyede seçim yapılabilir bir durum yaratılmıştır. Özetle toplam belediye sayısı 2130'a düşmüştür.

Bu köklü değişikliğin uygulamaya geçirilmesi, gerekli intibak çalışmalarının yapılabilmesi için 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 2972 sayılı mahalli idareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçim Hakkında Kanun, 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'da değişiklikler getirilmiş;

ayrıca "geçiş dönemi"nin gerektirdiği başkaca düzenlemeler öngörülmüştür.

Kanunun genel gerekçesi

Yukarıdaki açıklamada görüldüğü gibi 5747 sayılı Kanun bir yandan büyükşehir belediyelerimizdeki ilk kademe belediyelerini kaldırarak + buralardaki ilçe belediyelerinin sayılarını artırarak ve bazı küçük değişiklikler de getirerek büyükşehir belediyelerimizde yeni bir yapılaşma oluştururken öte yandan 862 belde belediyesinin tüzel kişiliğini kaldırmakla çok önemli bir yasal işlem de getirmiş olmaktadır.

Büyükşehir belediyeleri ile ilgili düzenlemelerin gerekçesi şöyle vurgulanmıştır:

“... 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile, kent bütünlüğünün sağlanması ve büyük kentlerin gelişme alanlarının daha disiplinli bir yapıya kavuşması için büyükşehir belediyelerinin sınırları genişletilmiş; genişleme sırasında irili ufaklı çok sayıda belde belediyesi ilk kademe belediyesi olarak büyükşehirde dahil edilmiştir. Büyükşehir kapsamındaki küçük ölçekli belediyelerin yeni bir ölçek ve alan düzenlemesine tabi tutulması önemli bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Bu çerçevede, büyükşehirlerde yaşanan nüfus artışı ve sınır genişlemeleri nedeniyle, merkezi idare hizmetlerinin sağlıklı biçimde yürütülmesini temin etmek üzere buralarda da bazı yeni ilçelerin de kurulması zorunlu hale gelmiştir.”

862 belde belediyesinin tüzel kişiliklerinin sona erdirilmesinin gerekçesi ise şöyle belirtilmiştir:

“Mahalli idare birimlerimiz içinde geçmişte önem kazanan belediyelerimizin sayısı 1984 yılına kadar 1702 iken 1984 ile 1999 yılları arasında kurulan 1523 adet belediye ile 3225'e ulaşmıştır. Genelde kırsal alanda bulunan bu küçük yerleşim birimlerinde belediyelerin yerel kaynak oluşturma kapasitesi bulunmadığından, küçük belediyeler Genel Bütçe vergi gelirlerinden aktarılan paylara bağımlı hale gelmişlerdir. Yerel yönetimlere ayrılan pay belediyelerin nüfusuna göre dağıtıldığından, küçük belediyeler daha çok kaynak sıkıntısı çekmektedir. Kırsal kesimden kentlere olan göç nedeniyle bu belediyelerin nüfusları giderek düşmektedir. Yeterli nüfus büyüklüğüne sahip olmayan belediyelerde kaynak sıkıntısı nedeniyle mali yapı bozulmakta ve borçları giderek artmaktadır. Nitekim, bu Kanunla köye dönüştürülmekte olan belediyelerin resmi kurumlara olan 80 milyon YTL borcu 2006 yılında yapılandırılmasına (= Hazine'ce üstlenilmesine) rağmen, aradan geçen kısa süre içinde 55 milyon YTL daha yeni borç birikmiştir. Ayrıca bu belediyelerin İller Bankasına 65milyon YTL borçları bulunmaktadır... (Aynı şekilde tüzel kişiliği kaldırılarak bağlı olduğu ilçe

belediyesine mahalle olarak katılacak ilk kademe belediyelerinin resmi kurumlara olan 174 milyon YTL borcu 2006 yılında yapılandırılmasına rağmen aradan geçen kısa süre zarfında 128 milyon YTL daha yeni borç birikmiştir.)

Sürekli borçlanmalarına rağmen, bu belediyelerin temel alt yapı ihtiyaçları da karşılanmış değildir. Bu belediyelerin temel alt yapı eksikliklerini gidermek üzere, 2007 yılında başlatılan ve 2008 yılında devam edecek olan BELDES (Belediye Altyapısı Destekleme) Projesi ile nüfusu 2000'in altındaki belediyelerin yol, içme suyu ve kanalizasyon gibi alt yapıları önemli ölçüde tamamlanacaktır.

... Bu yerlerdeki idari ve teknik kapasitenin yetersizliği nedeniyle, imar ve ruhsat uygulamaları başta olmak üzere diğer belediye hizmetleri de yeterli kalitede ve mevzuata uygun olarak verilememektedir. Bu durum hem vatandaşlar hem de belediye yönetimleri açısından büyük sıkıntıya neden olmaktadır... Yerel yönetimler alanındaki bu dağınıklık ve yetersizlik gerçek anlamda bir yerel yönetim reformu gerçekleştirilmesini de engellemektedir.

... Netice olarak bu belediyelerin buralarda yaşayanlara da önemli bir katkısı bulunmaktadır. Bu belediyelerin tüzel kişiliklerinin kaldırılması nedeniyle hem yönetim giderlerinden önemli ölçüde tasarruf yapılacak, hem de bu kaynakların daha üst yerel yönetim ölçeği olan **il özel idarelerinde** toplanmasıyla, yerel yönetim hizmetlerinin daha nitelikli şekilde verilmesi mümkün olacaktır.

- Kaldı ki, mevcut mevzuata göre, belli bir nüfusun altına düşen belediyelerin kapatılması da yasal bir zorunluluktur. Nitekim 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 11 inci maddesine göre nüfusu 2000'in altına düşen belediyelerin, Danıştay'ın görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca köye dönüştürülmesi gerekmektedir. Yapılan bu yasal düzenleme ile 5393 sayılı kanunun öngördüğü işlemler kısaltılarak nüfusu yetersiz belediyelerin tüzel kişiliğinin kaldırılması işleminin kanunla yapılması öngörülmüştür.”

Kanunun Meclis'te görüşülmesi sırasında ileri sürülen görüşler:

İçeriğini ve gerekçesini özetleyerek aktardığımız kanun tasarısı hazırlıklarının basına yansımaları üzerine özellikle nüfusları 2000'in altına düştüğü için tüzel kişiliklerinin sona ermesi söz konusu olan belediyelerimizin başkanlarında ve beldeleri halkında büyük bir huzursuzluk ve tedirginlik doğmuş; bu tedirginlik içinde ilgili belediye başkanları özellikle mensubu

oldukları siyasi partilerin yetkilileri ile görüşüp-kanunun çıkmamasını veya Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmamasını sağlamak üzere Ankara'ya akın etmişler; bu sırada Meclis'teki tüm muhalif siyasi partilerimiz de kendi açılarından tasarının değerlendirilmesini yapmışlardır.

Bu akın'ın ve partilerin değerlendirmelerinin sonucu -çok özetle- şu olmuştur:

- AK Parti ilgililerine göre tasarının genel gerekçesi ile madde gerekçelerinde yer alan açıklamalar doğrultusunda tasarının kısa bir süre içinde Meclis İçişleri Komisyonunda ve Meclis Genel Kurulu'nda görüşülüp yasallaşmasının sağlanması asıldır ve beklenmektedir.

- Muhalefet Partileri olarak CHP, MHP, DTP ve DSP ile bazı bağımsız milletvekillerine göre ise:

- Tasarı gerekçesinde ileri sürülen nedenlerle yasalastırma gayretinin aceleye getirilmesi doğru değildir.

- 862 adet belde belediyesinin tüzel kişiliklerine sadece 2000'den az nüfusa sahip olduklarının anlaşıldığı gerekçesi ile son verilmesi kesinlikle isabetli olmayıp bu belediyelerin bazı özelliklerinin de dikkate alınması suretiyle değerlendirme yapılması gerekir.

- Her ne kadar 1930'da yürürlüğe giren 1580 sayılı Belediye Kanunu ile 2004 yılı sonunda onun yerini alan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda nüfusu 2000'in altında olan belediyelerin tüzel kişiliklerinin kaldırılması öngörülmüş ise de bu yasal hükmün işletilmemiş (veya işletilememiş) olmasının nedenini de dikkate almakta yarar vardır.

- Kaldı ki 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda bir belediyenin tüzel kişiliğine son verirken Danıştay'ın görüşünün alınması zorunluluğunu taşıyan hüküm ile üyesi bulunduğumuz Avrupa Konseyi üye ilkelerinin kabul ettiği ve bizim de -1991 yılında- kanunla benimsediğimiz Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın yerel yönetim birimleri arasında katılma veya ayrılma işlemlerinde ilgili halkın oylarına (=referandum'a) başvurulmasını gerekli gören hükmün keza dikkate alınmamış olması da yasal bir aksaklıktır.

Tasarının 28 Şubat günü Meclis İçişleri Komisyonunda ve 4-5-6 Mart tarihlerinde Meclis Genel Kurulu'nda yapılan (ve TRT 3 kanalından şahsen izlemek imkanını da bulduğumuz) görüşmeleri sırasında AK Parti adına lehte ve Muhalefet Partileri adına aleyhte olmak üzere yukarıda açıkladığımız kanaatleri teyit doğrultusunda ilginç örnekler ortaya sürülmüş; kısa bir süre Başbakan sayın R.T.

ERDOĞAN'ın da izlediği görüşmelerde zaman zaman sert tartışmalar da olmuştur. Bu tartışmalarda muhalefet temsilcileri iktidarın:

- Özellikle muhalefetin elinde bulunan belediyelerde yerel seçimleri kazanmayı veya rant sağlamayı hedeflediği,

- İl özel idareleri, belediyeler ve köylerden oluşan yerel yönetimler içinde belediyelerimizin en gelişmiş yerel yönetim birimlerini oluşturduğu tasarının gerekçesinde de kabul edildiği halde 862 belde belediyesini köye dönüştürmekle hukuken Anayasa'nın çeşitli hükümlerine aykırı davrandığı,

Görüş ve iddialarını ileri sürmüşler; bunlara iktidarın sözcüleri genelde şu karşıt açıklama ile cevap vermişlerdir:

- Bu tasarı siyasi herhangi bir amaca yönelik olmayıp hem 5393 sayılı Kanunda yer alan yasal bir gerekliliğin, hem de fiili ihtiyaçların eseridir. Bilinmelidir ki, tüzel kişiliği kaldırılan belde belediyelerinin 493'ü yani yarısından fazlası başlarında AKP'li belediye başkanlarının bulunduğu belediyelerdir.

- Tasarı ile güdülen amaç kırsal yerleşim yerlerinde yer alan fakat özellikle temel alt yapı hizmetlerinin görülmesinde hem parasal, hem teknik ve idari açıdan yetersiz kalan belediyelerimiz yerine daha etkin bir hizmet imkanı yaratmaktır.

- Yürürlükteki mevzuatta yer alan sistem bir veya birkaç belediyenin tüzel kişiliğinin kaldırılıp kaldırılmasında uygulanabilir bir sistemdir. Oysa tasarı ile öngörülen yeni yapılanma reform niteliğinde köklü ve farklı bir yapılanmadır.

- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın referandum öngören kurallarının tasarısı ile bir ilgisi yoktur.

- Tasarının özü ile ilgili olmayan maddi hatalar düzeltilebilir.

Böylece kısaca özetlediğimiz görüşler aslında Meclis'in tutanaklarında yüzlerce sahife yer tutmaktadır.

Halkın ve ilgili belediye başkanlarının tepkisi

Kanunun gerek Mecliste görüşülmesi safhasında ve gerekse Genel Kurulca kabul edilip sayın Cumhurbaşkanının onayına sunulması safhasında olsun, özellikle tüzel kişiliği sona erecek olan belde belediye başkanları ile beklemedikleri bazı bağlantı değişikliklerine uğrayan belediyelerin Başkan ve hemşehrileri hoşnutsuzluklarını çeşitli yollarla ilgili mercilere yansıtıp kanunun geri çekilmesini ve

beklemedikleri düzenlemelerin “düzeltmesini” istemişlerdir.

Örneğin, Kayseri'nin 1912 yılında kurulmuş **Erkilet** belediyesi başkanı mensubu olduğu AKP'den istifa ettiğini açıkladığı gibi bazı belde halkı beldelerinden geçen devlet karayolunu bir süre trafiğe kapatmak gibi eylemlerde bulunmuşlardır. Halen Tarihi Kentler Birliği üyesi olan tarihi kimliğe sahip veya turistik ağırlığı ve değeri olan bazı belediyelerin tedirginlikleri de basında genişçe yer almıştır.

Buna karşılık belediye kuruluşları ile doğrudan doğruya ilgisi olan veya olmayan bazı yorumcular ise az nüfuslu belediyelerin birçoğunda etkili hizmet verilemediğinin bir gerçek olduğu, buralarda belediyenin varlığının yüksekçe maaşı, altına aldığı aracı ile adeta sadece belediye başkanı ile temsil edilmekte olan bir birimden ibaret kaldığı görüşünü ileri sürerek tasarıyı benimser görmüşlerdir.

Ana Muhalefet Partisi olarak CHP'nin başvurusu

Anayasa'mızın 150'nci maddesine göre bir kanunun Anayasa'ya şekil veya esas bakımından aykırı olduğu görüşü ile iptali istemi, Cumhurbaşkanı dışında iktidar ile ana muhalefet partilerinin Meclis grupları ile TBMM üye tam sayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere (yani bu anlamda 111 üyeye aittir. Durumu bu şarta uygun siyasi parti ise CHP'dir.

CHP ilgilileri Kanunun sayın Cumhurbaşkanı tarafından onaylanması halinde iptali için Anayasa Mahkemesine başvuracaklarını yasanın Meclis müzakereleri sırasında ve sonrasında açıklamışlardı. Bu açıklama doğrultusunda CHP TBMM Grubu adına Grup Başkanvekilleri (Hakkı Süha OKTAY, Kemal ANADOL ve Kemal KILIÇDAROĞLU) 10 Nisan 2008 tarihinde 5747 sayılı Kanunun (bazı madde fıkralarının) iptali ve iptal davası sonuçlanıncaya kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar verilmesi istemi ile başvurularını yapmışlardır.

Başvuruda iptali istenen hükümler şöyle sıralanmıştır:

Kanunun:

- a) 1 inci maddesinin (11), (17), (18), (19), (20), (21), (22), (23), (24), (25), (26) nolu fıkraları,
- b) 2'nci maddesinin (1) nolu fıkrası,
- c) 2'nci maddesinin (2) nolu fıkrası,
- d) 2'nci maddesinin (3) ve (4) nolu fıkraları,
- e) Geçici 1 inci maddesinin (1) nolu fıkrası.

Dava başvurusunda önce 5747 sayılı Kanunun iptali istenen hükümlerinin metinleri aktarılmakta

sonra da bunların Anayasa'ya ne açıdan aykırılık taşıdığı hakkındaki görüş-düşünceler ayrıntılı biçimde açıklanmaktadır.

Bu aktarma ve açıklamalar ile Ek'leri çok hacimli olup bir makaleye sığdırılabilecek nitelikte olmadığından bu görüş- gerekçelerin özünü hatırlatmakla yetineceğiz.

Buna göre CHP'nin dava başvurusunda sonuç olarak:

“... İptali istenen madde fıkralarının tümünün Anayasa'nın Cumhuriyetin niteliklerine ilişkin 2'nci maddesine açıkça aykırı olup kamu yararı amacına değil, belli bir partinin veya kişilerin yarar sağlaması amacına yönelik olduğu;

... Nüfusu 2000'in altında kaldığı gerekçesiyle 863 belde belediyesinin kapatılması doğru değildir. Çünkü 2007 Yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım Sonuçlarının doğruluğunun tartışılır nitelikte bulunduğu ve ilgili olarak yargı organlarında itirazda bulundukları ve yeniden sayım istedikleri,

... 2000'den az nüfuslu belde belediyeleri ile birlikte kapatılan ilk kademe belediyeleri de dikkate alınınca kapatılan belediye sayısı 1147'ye ulaşmaktadır. Bu kadar geniş bir tasfiyenin ilgili yurttaşlarda haklı bir huzursuzluk yarattığı, bunun sonucunda birçok temel altyapı hizmetlerinin mutlaka aksayacağı; ileri sürülmektedir.

Ve sonuç olarak ta: iptali istenen hükümlerin Anayasa'nın hangi maddelerine aykırı görülerek iptallerinin istendiği tekrarlanmaktadır.

Bunlardan özellikle birini hatırlatmakta yarar görmekteyiz. Ocak ayından itibaren bu Kanun tasarisının TBMM Komisyon ve Genel Kurulu'nda bir an önce görüşülmesinde iktidarın acele etmesinin asıl nedeni anlaşılmıştır ki Anayasa'nın 67'nci maddesinin son fıkrası ile 2972 sayılı (Mahalli İdareler Seçimlerine İlişkin) kanunun 8'nci maddesi hükümlerinin gereğine uymak telaşından kaynaklanmıştır. Ana muhalefet ise tasarı hazırlığında ve Meclisten geçirmede geç kalındığı için 5747 sayılı Kanunun hükümlerinin 2009 yılı mart ayında yapılacak mahalli idare seçimlerinde uygulanamayacağı görüşünü iptal isteğine dayanaklardan biri yapmaktadır.

(Hatırlatalım ki Anayasamızın 67'nci maddesinin son fıkrası seçim kanunlarında yapılan değişiklikler bunların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz hükmünü taşıdığı için ve 2009 yılı Mart ayında yapılacak yerel yönetim seçimlerinin seçim dönemi 2972 sayılı Kanun uyarınca 1 Ocak 2009'da başlayacaktır.)

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA YÜKSEK KURULU VE KORUMA BÖLGE KURULLARI ÇALIŞMALARI

Faruk ŞAHİN

*Kültür ve Turizm Bakanlığı, Teftiş Kurulu Başkanı
Kamu Yönetimi Uzmanı*

I- SUNUŞ

Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili hizmetlerin bilimsel esaslara göre yürütülmesini sağlamak üzere, Ankara’da Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu” ile sorumluluk bölgeleri ve merkezleri Bakanlıkça belirlenen “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları” kurulmuştur.

Biz bu çalışmamızda 2863 sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu”na ve alt mevzuata dayanarak “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları ile Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlar”a değineceğiz.

II- KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA YÜKSEK KURULU VE KORUMA BÖLGE KURULLARI ÇALIŞMALARI İLE KORUMA YÜKSEK KURULUNA YAPILACAK İTİRAZLARA İLİŞKİN USULLER

Söz konusu bu hususlarla ilgili olarak, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 51, 55, 57, 61 ve 63 üncü maddeleri uyarınca hazırlanarak 12/01/2005 tarih ve 25698 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan **“Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları ile Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik”** bulunmaktadır.

Şimdi ilgili mevzuata dayanarak konumuzu sorularla inceleyelim.

1- Koruma Yüksek Kurulu Kimlerden Oluşur?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun 53 üncü ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları ile Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik’in 6’ncı maddesine göre; Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu on altı üyeden oluşur.

a) Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında, anılan Bakanlık ve diğer kurum temsilcilerinden,

b) Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı,

c) Bakanlığın (Kültür ve Turizm Bakanlığı) ilgili Müsteşar Yardımcısı

Koruma Yüksek Kurulunun başkanı, Bakanlık Müsteşarıdır.

Müsteşar bulunmadığı zaman yardımcısı Kurul’a başkanlık eder.

Koruma Yüksek Kurulunun kurum temsilcisi üyelerinin üyelikleri, kurumlarındaki görevleri süresince devam eder. Kurum temsilcisi üyelerin kanuni izin, geçici görev, görevden uzaklaştırma ve benzeri nedenlerle kurumlarındaki görevlerinden ayrılmalari halinde, yerlerine fiilen bu görevi yürütenler katılır.

Koruma bölge kurulu üyelerinin devam durumlarına ilişkin hükümler Bakanlıkça seçilen Koruma Yüksek Kurulu üyeleri için de geçerlidir.

2- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun Görev ve Yetkileri Nelerdir?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 51 inci ve Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu Ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları ile Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik’in 7’nci maddesine göre, Koruma Yüksek Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır.

a) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve restorasyonu ile ilgili işlerde uygulanacak ilkeleri belirlemek,

b) Koruma bölge kurulları arasında gerekli koordinasyonu sağlamak,

c) Koruma bölge kurullarınca alınan kararlar nedeniyle uygulamada doğan genel sorunları değerlendirek görüş vermek suretiyle, Bakanlığa yardımcı olmak,

d) Planlama yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile valilik ve belediyeler tarafından, kurullarca alınmış ve alınacak; sit alanı, derecelendirilmesi, sit geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları, koruma amaçlı imar planları ve revizyonlarına ilişkin alınan kararlara karşı, yapılan itirazları değerlendirerek karar almaktır.

3- Koruma Yüksek Kurulunun Çalışma Şekli Nasıldır?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 51 inci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 8 inci maddesine göre, Koruma Yüksek Kurulunun çalışma şekli şöyledir:

Koruma Yüksek Kurulu, yılda en az iki defa toplanır. Bakanlık gerekli gördüğünde kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

Koruma Yüksek Kurulunun toplantı gündemi, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünce hazırlanır.

Koruma Yüksek Kurulu salt çoğunlukla toplanır, toplantıya katılan üyelerin en az dörtte üçünün oyları ile karar verilir.

Gündemdeki konu ile kişisel veya üçüncü dereceye kadar kan ve sıhrı hısımlığı açısından ilişkisi veya menfaati bulunan üye Koruma Yüksek Kurulu toplantısına katılamaz ve oy kullanamaz.

İtiraza konu koruma bölge kurulu kararının değerlendirilmesi sırasında o koruma bölge kurulunun başkanı Koruma Yüksek Kurulu üyesi ise oy kullanamaz; ancak ilgili koruma bölge kurulu başkanı Koruma Yüksek Kurulu üyesi değil ise konunun görüşülmesi sırasında danışman olarak Koruma Yüksek Kurulu toplantısına çağrılabilir.

4- Koruma Bölge Kurullarının Oluşumu Nasıldır?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 58 inci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu Ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 9 uncu maddesine göre, koruma bölge kurulları şu üyelerden oluşur:

a) Bakanlık ve Yükseköğretim Kurulunca seçilen üyeler:

1) Arkeoloji, sanat tarihi, hukuk, mimarlık ve şehir planlama dallarında uzmanlaşmış kişilerden Bakanlıkça seçilecek beş temsilci,

2) Yukarıdaki bentte belirtilen ve koruma bölge kurulunun ihtiyacına göre Bakanlıkça talep edilecek dallardan Yükseköğretim Kurulunca seçilecek iki öğretim üyesinden oluşur.

Bakanlık personeli üye seçilemez. Seçilecek üyenin koruma konusunda ve alanında uzman kişiler olması tercih edilir.

b) Kurum temsilcisi üyeler:

1) Görüşülecek konu, belediye sınırları içinde ise **Büyükşehirlerde Büyükşehir belediye başkanı** veya teknik temsilcisi ile ilgili **ilçe veya ilk kademe belediyesi başkanı** veya teknik temsilcisi, belediye

sınırları dışında ise ilgili valilikçe seçilecek teknik temsilci,

2) Görüşülecek konu, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile ilgili ise Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğünden bir teknik temsilci,

3) Görüşülecek konu, Vakıflar Genel Müdürlüğü ile ilgili ise, Vakıflar Bölge Müdürü veya teknik temsilcisi,

4) Görüşülecek konu, Çevre ve Orman Bakanlığı ile ilgili ise konuyla ilgili teknik temsilci,

5) Görüşülecek konu, müze müdürlüğü ile ilgili ise ilgili müze müdüründen oluşur.

İlgili meslek kuruluşları ile sivil toplum örgütleri temsilcileri koruma bölge kurulu toplantılarına gözlemci olarak katılabilirler.

Rölöve ve anıtlar müdürlüğünü ilgilendiren konularda ilgili rölöve ve anıtlar müdürü oy hakkı olmamak kaydıyla toplantıya danışman olarak çağrılabilir.

Ayrıca, gerek görülmesi halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarından oy hakkı olmaksızın görüş alınmak üzere uzman çağrılabilir.

5- Koruma Bölge Kurullarının Görevleri Nelerdir?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 57'nci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 11 inci maddesine göre; koruma bölge kurulları, Kanun ve ilgili mevzuat ile Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları doğrultusunda aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Bakanlıkça tespit edilen veya ettirilen ya da Vakıflar Genel Müdürlüğünce tespit edilen korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının tescilini yapmak,

b) Korunması gerekli kültür varlıklarının gruplandırılmasını yapmak,

c) Sit alanlarının, tescilinden itibaren üç ay içinde geçiş dönemi yapı şartlarını belirlemek,

d) Koruma amaçlı imar planları ile bunların her türlü değişikliklerini altı ay içerisinde inceleyip karar almak,

e) Uygulamaya yönelik projeler ile değişiklikleri hakkında en geç üç ay içinde karar almak,

f) Ören yerlerine ilişkin çevre düzenleme projeleri ile bunların her türlü değişikliklerine ilişkin görüş bildirmek,

g) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının koruma alanlarının tespitini yapmak,

h) Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarından özelliklerini kaybetmiş olanların tescil kaydını kaldırmak,

i) Koruma amaçlı imar planı onaylanmış sit alan-

larında tescilli taşınmaz kültür varlığı parselinde, planın bulunmadığı sit alanlarında ise tüm parsellerde inşai ve fiziki müdahalelere; koruma uygulama ve denetim bürosu kurulmayan yerlerde 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 21 inci maddesi uyarınca ruhsat gerektirmeyen tamirat ve tadilatlarla ilişkin karar almak,

j) Sit alanı içinde kalmayan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve bunların koruma alanlarına ilişkin uygulamaya dönük kararlar almak,

k) Naklinde zorunluluk bulunan korunması gerekli kültür varlıklarının uygulamaya yönelik işlemleri hakkında görüş bildirmek,

l) Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı parsellerinde, taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetlerini etkilemeyecek şekilde ayrılma ve birleştirilmelerine ilişkin karar almak,

m) Kanunun "Devir yasağı" ve "Kullanma" başlıklı 13 üncü ve 14 üncü maddelerinde yer alan konularda talep edilmesi halinde Bakanlığa görüş vermek,

n) Kanunun "Kamulaştırma" başlıklı 15 inci maddesi uyarınca, taşınmaz kültür varlıkları ve bunların koruma alanları, kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birliklerince mevcut fonksiyon dışında bir amaçla kamulaştırılacak ise yeni fonksiyona ilişkin olarak Bakanlığa görüş vermek.

6- Koruma Bölge Kurullarının Çalışma Şekli Nasıldır?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 57'nci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 12 nci maddesine göre; koruma bölge kurulları ayda en az dört kez toplanır. Birikmeye neden olmayacak şekilde görüşülecek dosya sayısı ve olağanüstü durumlar göz önüne alınarak toplantı sayısı artırılabilir. Toplantı günleri ve gündemleri koruma bölge kurulu müdürlüğünce belirlenir, koruma bölge kurulu üyelerine toplantı çağrısı yapılır.

Koruma bölge kurulları, toplantıya katılması gereken üyelerin salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile karar alınır. Ancak karar yeter sayısı, oy kullananların bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (a) bendinde sayılanlardan olmasına bakılmaksızın dörtten az olamaz. Kararlar, Kanun ve ilke kararlarındaki dayanakları ile bilimsel gerekçeleri belirtilerek yazılır.

Koruma bölge kurulunca alınan kararın mevzuatla gelişmesi halinde koruma bölge kurulu müdürünce karar dağıtımı yapılmadan, durum belgeleriyle birlikte ivedilikle Genel Müdürlüğe iletilerek görüş istenir.

Genel Müdürlük görüşü koruma bölge kurulunun ilk toplantısında değerlendirilerek karara bağlanır.

Koruma bölge kurulu kararlarına karşı idari yargıda açılan Bakanlığın taraf olduğu davalarda, gerek görülmesi halinde hukuk müşavirliğince yapılacak savunmalara ve varsa bilirkişi raporlarına itirazda dikkate alınacak ayrıntılı görüş ve gerekçeler, kurul üyelerinden de istenebilir.

Gündemdeki konu ile kişisel ve üçüncü derece kan ve sihirli hısımları açısından ilişkisi veya menfaati olan üye, bu konunun değerlendirilmesi sırasında koruma bölge kurulunun toplantısına katılamaz ve oy kullanamaz.

Koruma bölge kurullarının toplantılarında konular gündeme uygun şekilde görüşülür ve karara bağlanır. Ancak aynı toplantıda konunun ikinci defa görüşülmesi üyelerden biri tarafından istenir ve diğer üyeler tarafından kabul edilirse, bu durum bir tutanağa bağlanarak karar yeniden değerlendirilebilir.

7- Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurullarında Komisyonlar Kurulması Nasıl Olmaktadır?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 57'nci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 13 üncü maddesine göre; Koruma Yüksek Kurulu veya koruma bölge kurulları çalışmalarını kolaylaştırmak için gündemindeki konuları, üyeleri arasından oluşturacağı komisyona verip yerinde inceleme yaptırabilir. Komisyonun görüşleri rapor halinde hazırlanır, kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

8- Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurullarınca Alınan Kararlar ve Dağıtımı Nasıl Olmaktadır?

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 14 üncü maddesine göre; gündem gereği konularla ilgili Koruma Yüksek Kurulu ve koruma bölge kurulları tarafından alınacak kararlar toplantı sonunda başkan ve üyelerce imzalanır.

Alınan kararlar yazışma usullerine göre ilgili yerlere dağıtılırlar.

9- Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurullarınca Alınan Kararlara Uyuma Zorunluluğu Var mıdır?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 61 inci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları

Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 15 nci maddesine göre; Kamu kurum ve kuruluşları ve belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler, Koruma Yüksek Kurulu ve koruma bölge kurullarının kararlarına uymak zorundadır.

Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları Resmi Gazete'de yayımlanır.

Koruma Yüksek Kurulu ve koruma bölge kurulları kararlarına karşı idari yargıya süresi içinde itiraz edilebilir.

Bu tür kararlara karşı açılan davalarda, idari yargı tarafından iptal veya yürütmenin durdurulması kararı verilmedikçe, koruma bölge kurulları davacı ve mecburi dava arkadaşı dışındaki kişilerce yapılan başvuruları değerlendirebilir.

10- Kurulların İdari ve Teknik Hizmetleri Kim Tarafından Yürütülür?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 57'nci ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 17'nci maddesine göre; Koruma Yüksek Kurulunun idari ve teknik hizmetleri Genel Müdürlükçe yürütülür.

Koruma bölge kurullarının idari ve teknik hizmetleri Genel Müdürlüğe bağlı koruma bölge kurulu müdürlüklerince yürütülür.

Koruma bölge kurullarında değerlendirilecek konular için başvurular ilgili koruma bölge kurulu müdürlüklerine yapılır.

Konuların Kanunda belirtilen süreler içerisinde kurul gündemine alınmasından koruma bölge kurulu müdürü sorumludur.

Koruma bölge kurullarına yapılan başvurular üzerine; konunun kapsamına göre en az iki uzman tarafından mahallinde inceleme yapılır.

Yapılan bu inceleme sonucu hazırlanan rapor ve diğer belgeler değerlendirilmek üzere koruma bölge kurullarına sunulur. Yapılan değerlendirme sonucu alınan kararlar, yazışma usulüne göre koruma bölge kurulu müdürlükleri tarafından dağıtılır.

Koruma bölge kurulu müdürlüğünce yapılması gerekli işlemlerin ve kararların uygulanmasına yönelik konuların takibi, süresi içinde müdürlükçe yapılır.

Koruma bölge kurullarınca incelenip karara bağlanan proje ve belgeler mühürlenir, imzalanır.

Dosyalar konu, kültür varlığı, semt ve benzeri hususlar dikkate alınarak 11/07/2004 tarihli ve 25519 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlık Arşiv Yönetmeliği'ne göre tasnif edilir ve arşivlenir.

11- Koruma Bölge Kurulu Kararlarına Karşı Koruma Yüksek Kuruluna İtiraz Edilebilir mi?

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 61 inci ve Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu Ve Koruma Bölge Kurulları Çalışmaları İle Koruma Yüksek Kuruluna Yapılacak İtirazlara Dair Yönetmelik'in 18 inci maddesine göre; planlama yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile valilik ve belediyeler, kurullarca alınan kültür ve tabiat varlıklarının koruma alanları, sit alanı, derecelendirilmesi, sit geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları, koruma amaçlı imar planları ve revizyonlarına ilişkin kararlara karşı altmış gün içerisinde Koruma Yüksek Kuruluna itiraz edebilir.

Koruma Yüksek Kuruluna yapılacak itirazlarda kamu kurum ve kuruluşları ile valilik ve belediyeler planlama yetkisine sahip olduklarını ve yasal dayanaklarını belirterek başvurularını Genel Müdürlüğe yaparlar.

İtirazlar başvuru tarihinden itibaren en geç altı ay içinde karara bağlanır. Alınan kararlar Genel Müdürlükçe ilgili koruma bölge kurulu ve itiraz edene bildirilir.

Koruma Yüksek Kuruluna yapılan itirazlar sonuçlanıncaya kadar itiraza konu koruma bölge kurulu kararının uygulanmasına devam edilir. İtiraz sonucu koruma bölge kurulu kararı Koruma Yüksek Kurulu tarafından kaldırılır ise koruma bölge kurulu müdürlüğünce kararın dağıtıldığı yerlere yeniden dağıtımı yapılır.

KAYNAKÇA

- 1- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Kanunu
- 2- Kültür ve Turizm Bakanlığı- TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Der: Emre Mardan- Nimet Özgönül, **Son Yasal Düzenlemelerde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Ve Yerel Yönetimler El Kitabı**, DÖSİMM Matbaası, Ankara 2005.
- 3- Sabih Kanadoğlu, **Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Hukuku**, Turhan Kitabevi, Ankara, Mayıs 1998.
- 4- Bilge Umar-Altan Çilingiroğlu, **Eski Eserler Hukuku**, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Yayınları, Yayın No:11, Ankara, 1990.
- 5- www.kultur.gov.tr

TEHLİKELİ ATIKLARIN ÇEVREYE UYGUN OLARAK DEPOLANMASINA MODERN BİR ÖRNEK

Dr. Müh. Haluk DOĞU
Türkiye Belediyeler Birliği
Teknik Danışman

Güzel ve sağlıklı bir çevrede yaşamak, tüm insanların en doğal haklarından biridir. Bu nedenle, günümüzde atıkların bertarafı, depolanması ve işlenmesi konusu büyük önem kazanmıştır. Bu bağlamda atıkların, özellikle tehlikeli atıkların, çevreye uyumlu olarak depolanmasının önemi kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Tehlikeli atıkların çevreye uyumlu olarak depolanması, ülkemizde de büyük öneme sahip olup, bu görevler ağırlıklı olarak belediyelerce yürütülmektedir. Konu henüz yeni sayılabilecek bir alan olduğu için, diğer ülkelerdeki, özellikle gelişmiş ülkelerdeki uygulamaların bilinmesi uygulamacılara ışık tutacaktır.

İşte burada anlatılan örnek, Almanya'nın Baden-Württemberg eyaletinin tehlikeli atıklar için planladığı, inşaat ettiği ve işlettiği modern deponidir.

Almanya çevre kanunlarına göre, evsel katı atıklar vilayetlerin, tehlikeli atıklar ise eyaletlerin kontrolü altına verilmiştir. Bu konu ile ilgili olarak Baden-Württemberg eyaleti, özel bilgi ve tecrübe isteyen tehlikeli atık konusu için kendi şirketi SBW'yi kurmuştur.

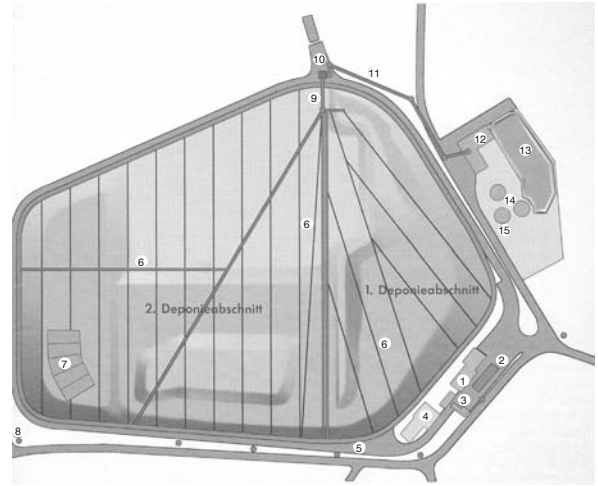
1970'li yıllarda Almanya'nın her yerinde yaşanan çevre problemleri politik makamları da harekete geçirip hızlı karar vermek ve bu kararları aynı hızla uygulama gayesiyle, sanayicilerinde desteği ile hisselerin çoğunun devlete ait olduğu şirketleri kurdular. Tehlikeli atıklar ile ilgili konular için kurulan şirketler, inşaatı ve işletilmesi planlanan bertaraf tesislerinin yer seçimini, planlamasını, inşaatını ve işletmesini üstlenmiştir. SBW Şirketi 1980 ile 1995 yılları arasındaki en önemli vazifeleri arasında eski depo yerinin rehabilitesi, yeni depolama tesisinin planlanması, inşaatı, işletmesi ve iki tane yakma fırınının inşaatını planlamıştır. Burada sadece en üstün teknik ile inşaat edilen depolama tesisi anlatılacaktır.

1984 yılında eski kil ocağı olarak kullanılan Billigheim-Ziegelhütte bölgesi, Baden-Württemberg eyaletinde üretilen depolanacak tehlikeli atıklar için deponie yeri seçilip, bu zamana kadar işletilen birinci kısmının da modernleştirilerek inşaatına karar verildi. O sırada bizim de katılımımızla devreye girmekte olan AB-Deponi Yöntemleri göz önüne alınarak planlandı. Planlama esnasında Stuttgart ve Karlsruhe Üniver-

sitelerinin de katkılarıyla bilhassa zemin mekaniği ve sızıntı sularının arıtılmasıyla ilgili yeni metodlar geliştirildi.

Deponi büyüklüğü ve bazı sayılar:

Bütün depolama sahasının büyüklüğü	: 10,8 ha
1. depolama bölümü	: 2,1 ha
2. depolama bölümü	: 7,2 ha
İnşaatların olduğu alanlar	: 0,1 ha
Diğerler (caddeler, su tesisleri, yer altı sularının kontrol sistemi)	: 3,5 ha
Depolama kapasitesi	850.000 m ³ = 1.190.000 ton
Hesaplanan ömür	: 15 yıl

1. İşletme binası	10. Sızıntı su pompalama bölgesi
2. Kantar	11. Sızıntı su basınçlı borusu
3. Araba yıkama yeri	12. Sızıntı su arıtma tesisi
4. Araç garajı	13. Gölet
5. Sızıntı su toplama sistemi	14. Sızıntı su tankları
6. Ara depolama	15. Araba yıkama su tankı
8. Kontrol kuyuları	
9. Ölçme kuyusu	

Depolama tekniğinin en önemli şartı olan yer altı sularının korunması, bu tesisin her aşamasında dikkat edilen bir konu olmuştur. Tabanı oluşturan kaplama tabakası da kombine olarak planlanmış ve inşaat edilmiştir. Burada kombine olarak bahsedilen taban, kil, membran ve bunları koruyucu tabakalardan inşa edilip büyük yüksek bir geçirmezlik sağlanmıştır. Burada kullanılan membran, piyasada mevcut olan bütün membranların Berlin'deki Alman makamlarının

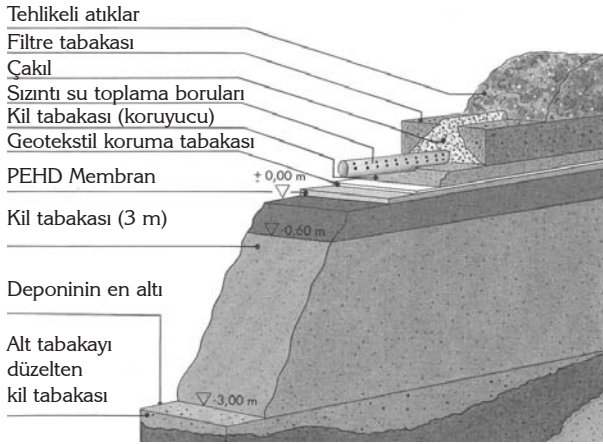
kontrolünden geçtikten sonra seçilip inşaatta kullanıma karar verilmiştir.

Diğer deponilere göre, buradaki kil tabakası 1,5 m değil, 3 m olarak planlanıp inşaat edilmiştir. Bunun sebebi, bundan önce meydana gelen bir depremin meydana getirdiği fay çizgisinin deponi alanından geçmekte olmasıdır.

İnşaat esnasında bütün çalışmalar devamlı ve üç farklı birim tarafından kontrol edilmiştir:

- İnşaat firması,
- Tarafsız bir kontrol enstitüsü,
- Tesisin kontrolünden sorumlu makam.

Taban sisteminin diğer önemli parçası da sızıntı sularının toplanması ve arıtma tesisine kadar iletilmesidir. Çapı 200 mm, aralarındaki mesafe 20 m olarak planlanan PEHD boruları topladıkları sızıntı suyunu deponinin an aşağı noktasına kadar iletirler. Buraya gelen sızıntı suyu pompa ile kendi arıtma tesisine gönderilir.

Stuttgart Üniversitesi Su Yapısı, Su Kalitesi ve Katı Atık Yönetimi kürsüsünde iki yıla yakın araştırma sonunda geliştirilen bir proses ile sızıntı su arıtma tesisi kurulmuştur. Almanya'da ilk olarak kullanılan ve biyolojik arıtma ağırlıklı bu sistemin günlük kapasitesi 50 m³ olarak belirlendi. İkinci arıtma sistemi ise, arabaların tesis girişinde temizlenmesinden meydana gelen kirli suyu temizliyor. Bu şekilde ön arıtmadan geçen su en yakındaki evsel arıtma tesisine taşınıyor.

Gerek Eyalet Çevre Bakanlığı ve gerekse sivil toplum örgütlerinin beraber çalıştığı bir program çerçevesinde depolamada meydana gelecek bütün reaksiyonlar devamlı kontrol altına alındı.

Tabanın su geçirmezliği: Yer altı suyunun akış istikametindeki 8 derin kuyu (43 ile 95 m arası) ve bir yeraltı ölçü kuyusu otomatik olarak numune alıp yer altı suyunun depolama yüzünden kirlenip kirlenmediğini kontrol edebiliyor. Kirlenme durumunda otomatikman harekete geçip kirlenmiş olan suyu arıtma tesisine gönderiyor. Bu güne kadar böyle bir durum meydana gelmedi, fakat sistem her sene 4 defa kontrolden geçiyor.

Çöplerin çökmesi: Zemin mekanik kurallarına uygun olarak inşa edilen tabanın yüklenmesini kontrol etmek için depolanan çöplerin tabanda meydana getirdiği çökmeler her sene iki defa ölçülüyor. Sonraki depolama meydana gelen çökmeler göz önünde bulundurularak organize ediliyor.

Toprak kirliliğin ölçülmesi: Tehlikeli atıkların depolamasının toprak kirliliği ihtimaline karşı bölge ziraat dairesinin kontrolünde 9 ölçme istasyonundan her sene numuneler alınıp ağır metal listesine göre analiz ediliyorlar.

Hava emisyonlarının ölçümü: Depolama esnasında meydana gelme ihtimali olan emisyonların ölçülmesi için depolama alanında 8, deponi etrafında 5 ölçü istasyonu kuruldu. Buraya yerleştirilen bitkiler belli aralıklarda analiz ediliyor.

Meteoroloji ölçü istasyonu: Depolama çalışmalarını etkileyecek yağmur ve rüzgar gibi etkilerin ölçülmesi için otomatik çalışan bir istasyon kuruldu. Bilhassa yağmur ve sızıntı su miktarı arasındaki bağıntıları bulmakta bu parametreler çok işe yaramaktadır.

Yer altı Suyu kontrolü: Depolama sahasının etrafını içine alan geniş bir alanda 32 tane çeşitli derinlikte kontrol kuyusu inşa edilmiştir. Bu alanda aynı zamanda komşu bölgelerdeki yer altı suyu kontrol edilip, deponi tesisinin buralara etkisi kontrol edilmektedir.

Senelik müşterek kontrol: Yılın bir gününde depolama tesisi ilgili herkesin gelebileceği bir toplantı düzenlenip, yıllık sonuçlar gözden geçirilmektedir. Bilhassa deponi komşuları ve sivil toplum örgütlerinin kalabalık gruplarla katıldığı bu toplantıların sonunda tesis de bir gezi yapılmaktadır. Bu sistem bu güne kadar biz işletmecilere büyük faydalar sağlamıştır.

Avrupa'nın en modern depolama tesislerinden biri olan Billigheim deponisinin maliyeti 65 Milyon Alman Markı civarındadır.

BELEDİYELERDE ÖN ÖDEME (AVANS VE KREDİ) İŞLEMLERİ

Taner ERASLAN

Bakırköy Belediyesi İcdenetçi

I. GİRİŞ

Kamu gideri, kamu adına yapılan veya özel kanunlarında öngörülen bir hizmet karşılığı olmak üzere kamunun zimmetinde gerçekleşen borç olarak tanımlanabilir.¹ Kamu giderinin yapılmasında ilke, mal veya hizmetin alınmasından sonra ilgili idarelerce malın alındığını, hizmetin yapıldığını gösterir kanıtlayıcı belgelerin ödeme evrakı ekine bağlanması suretiyle ödemenin yapılmasıdır. Bu kuralın bir istisnası ise, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 35. maddesinde düzenlenen ön ödeme.

1050 sayılı Kanundaki avans müessesesine paralel olarak 5018 sayılı Kanunda da **ön ödeme** müessesesi düzenlenmiştir. Buna göre; harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi giderler ve her yıl merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenecek tutarların altında kalan giderler için avans vermek veya kredi açmak suretiyle ön ödeme yapılabilir.

5018 sayılı Kanun'da ön ödemeyi gerektiren durumlar 1050 sayılı Kanun'a göre daha geniş olarak (tahakkuk işleminde zorunluluk durumunu aramadığı için) düzenlenmiştir. Sözleşmesinde belirtilmek ve **yüklenme tutarının yüzde otuzunu geçmemek üzere**, yüklenicilere, teminat karşılığında bütçe dışı avans ödenebilir. İlgili kanunların bütçe dışı avans ödenmesine ilişkin hükümleri saklıdır. Açılmış akreditiflere ilişkin kredi artıkları ertesi yıla devredilmekle birlikte ödenekleri iptal olunur. Devredilen kredi artıklarının karşılığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yönetici tarafından ilgili idare bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek kaydolunur. Sözleşmelerin bitim tarihlerinde henüz bir kısım hizmet yerine getirilememiş veya zorunlu nedenlerle sözleşmenin uygulanmasına başlanılamamış ancak, ilgili idarece ek

süre verilmiş ve bu süre ertesi malî yıla taşmış ise; yılsonunda yüklenme artığı devredilir ve bu tutarlara ilişkin ödenekler hakkında akreditiflerle ilgili hükümler uygulanır. Devredilen yüklenme artığı karşılığı hizmet ek süre içinde yerine getirilerek kanıtlayıcı belgeleri verildiğinde, tutarı hizmetin yapıldığı yıl bütçesine gider kaydıyla ödenir.

Her mutemet ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında belirtilmemiş olması halinde **avanslarda bir ay, kredilerde üç ay içinde** muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade etmekle yükümlüdür. Süresi içerisinde mahsup edilmeyen avanslar hakkında 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Belediyelerin ön ödeme işlemlerine ilişkin hesapların işleyişi, 5018 Sayılı Kanun'un benimsediği tahakkuk esaslı devlet muhasebesi kapsamında yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin² 110. maddeleri ile 129. maddeleri arasında ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Ön ödemelere ilişkin hesaplar söz konusu Yönetmeliğin Aktif Hesaplar içerisinde 160- Ön Ödemeler hesap grubunda yer almıştır. Ön ödemeler hesap grubu bütçe içi veya bütçe dışı olarak veyahut emanet niteliğindeki hesaplardan verilen ön ödeme niteliğindeki her türlü avans, kredi ve akreditifler ile mahsup dönemine aktarılan avans ve kredilerin izlenmesi için kullanılır.

Bu hesap grubunda;

160 İş Avans ve Kredileri Hesabı

161 Personel Avansları Hesabı

162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı

164 Akreditifler Hesabı

165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı

166 Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı

167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı

Yer almaktadır.

¹ Kamu giderinin tanımlanması 5018 sayılı Kanun'un 3.maddesinin "h" bendinde yapılmıştır. Buna göre, kamu gideri "Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, mali ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri" şeklinde tanımlanmıştır.

² 10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Avans ve kredi ödemelerinde ödeme belgesi en az üç nüsha düzenlenecek, ilk nüshası Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilen eki kanıtlayıcı belgeler ile birlikte istendiğinde Sayıştay'a gönderilmek, ikinci nüshası ise saklanmak üzere muhasebe birimine verilecek, üçüncü nüsha ise harcama biriminde muhafaza edil ecektir.

Avans veya kredi suretiyle yapılacak ön ödemelerde; harcama talimatı, ihale mevzuatına göre yapılacak alımlarda onay belgesi, mevzuatları gereği yüklenicilere verilecek avanslarda ise onay belgesi, avans teminatına ilişkin alındının onaylı örneği, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ekindeki Muhasebe İşlem Fişine kanıtlayıcı belge olarak eklenir.

II. İŞ AVANS VE KREDİLERİ

Mutemetlere verilen avanslar, yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması için görevlendirilecek mihmandarlara verilen avanslar, avans sınırlarını aşan giderler için mutemetler adına açılan krediler ve yabancı ülkelerde yapılacak satın almalar için görevlendirilen mutemetler adına bankalar nezdinde açtırılan krediler iş avans ve kredilerini oluşturur. Bunlar bütçede ödeneğine dayanılarak verilirler.

Kurumların her bir harcama birimi için ayrı ayrı mutemet görevlendirilir. Harcama yetkilileri, ilk görevlendirmede ve değişiklik halinde mutemetlerin adını, soyadını ve unvanlarını, bir yazı ile ilgili birime bildirirler.

Bütçe sınıflandırmasının herhangi bir ekonomik kodunun 2'nci düzeyinden verilmiş olan avansın mahsubu yapılmadan, belirlenen limiti aşmasa bile aynı ekonomik kodun 2'nci düzeyinden yeniden avans verilemez. Ancak, başka bir ekonomik kodun 2'nci düzeyinden istenilen avans, mutemede tanınan limiti aşmadığı takdirde verilebilir. Bir iş için verilen avans yalnız o iş için harcanır ve avans alınmadan harcama yapılamaz. Ayrıca avansın verildiği tarihten önce yapılan harcamalara ait belgeler kabul edilmez.

Her mutemet aldığı avanstan harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri avansın verildiği tarihten itibaren en çok bir ay içinde, işin bir aylık süre dolmadan tamamlanması halinde ise bir aylık sürenin bitimini beklemeksizin avans artığını iade etmek ve hesabını kapatmak zorundadır. Mutemet mali yılın sonunda da bir aylık sürenin dolmasını beklemeksizin, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vermek ve artan parayı yatırmakla yükümlüdür.

Mali yılın son günlerinde mutemetlerce verilen belgelerin incelenmesi yılsonuna kadar bitirilememiş avans artığı ve mal teslim alındığı veya hizmet gördürüldüğü halde, belgelerin mahsup döneminde verileceği, dairesince mali yılın sonuna kadar muhasebe yetkilisine bildirilen mutemet avansları mahsup döneminde kapatılmak üzere ertesi yıla devredilir.

Yönetmelikte belirlenen şekilde mahsup edilmeyen mutemet avansları veya iade edilmeyen avans artığı mutemet adına 140-Kişilerden Alacaklar Hesabı'na alınarak durum mutemedin bağlı olduğu daireye bildirilir ve bu mutemede varsa gecikme zammı dahil avansın mahsubu yapılmaya kadar bir daha avans verilmez veya adına kredi açılmaz. Mutemet hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca işlem yapılır. Bu şekilde 140-Kişilerden Alacaklar Hesabı'na alınan tutarlara ait olarak, avansın mahsup süresi içinde düzenlenmiş olan mahsup evrakının sonradan teslim edilmesi durumunda, avans mahsup edilmekle birlikte, avansın mahsup veya iade edilmesi gerektiği tarihten itibaren hesaplanacak gecikme zammı mutemetten tahsil edilir.

Mutemetler için tespit olunan avans sınırlarını aşan giderler için, yeterli ödeneği bulunmak koşulu ile dairesinin göstereceği lüzum üzerine mutemetler adına herhangi bir banka veya muhasebe birimi nezdinde kredi açtırılabilir. Açılacak krediler için dairesince düzenlenecek "muhasebe işlem fişi" ne; yapılacak hizmetin niteliği, açılması istenilen kredinin tutarı, bütçe tertibi, hangi banka nezdinde ve kimin adına açılacağına ilişkin açıklamalar ile mutemedin tatbik imzasını gösterir dairesince onaylı iki adet sirküler bağlanarak muhasebe yetkilisine verilir. İşin niteliğine, toplu veya ayrıntılı oluşuna göre mutemede imza karşılığında yeteri kadar kredi ödeme emri verilir. Verilen kredi ödeme emrinin yaprak sayısı ile numaraları, nezdinde kredi açılan bankaya bildirilir ve mutemedin imza sirkülerinden biri gönderilir. Kredi ödeme emirleri, mal alındıkça veya hizmet gördürüldükçe mutemetlerce düzenlenir. Birinci parçası parasını almak üzere alacaklıya verilir; ikinci parçası tahakkuk belgelerine bağlanır. Dipkoşanı olan üçüncü parça ise sonradan mahsup belgeleriyle birlikte muhasebe yetkilisine verilir. Adına kredi açılan mutemet, krediden kendi adına kredi ödeme emri düzenleyip para alamaz. Bu husus muhasebe yetkilisince, nezdinde kredi açılan bankaya bir yazı ile bildirilir. Devlet Malzeme Ofisinden veya diğer kamu

kuruluşlarından yapılacak satın almalar için açılacak kredilerde para, gönderme emri ile doğrudan ilgili kuruluşun hesabına aktarılacağından kredi ödeme emri kullanılmaz. Açılan kredi tutarının harcanmayan kısmının, kurum hesabına aktarılması mal veya hizmet satın alınan ilgili kuruluşa bildirilir.

Adına kredi açılan mutemet, harcanan paralara ait mahsup belgelerini bağlı bulunduğu tahakkuk birimine teslim eder. Dairesince tahakkuk işlemleri tamamlanarak mahsup belgeleri ödeme emri belgesi ekinde muhasebe birimine verilir ve kredinin mahsubu sağlanır. Her mutemet, adına açılan krediden harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri kredinin açıldığı tarihten itibaren en çok üç ay içinde, ancak her halde yıl sonunda muhasebe yetkilisine vermekle yükümlüdür. Mutemet, işin tamamlanmasından sonra üç aylık sürenin bitimini beklemeksizin kredi artığını, düzenleyeceği kredi ödeme emri ile bankaya yatırmak zorundadır. Kamu kuruluşlarından yapılacak alımlar için açılan kredilerin harcanmayan kısmının hesaba aktarılması, dairesince mal veya hizmetin alındığı ilgili kuruluşa bildirilir. Açılan krediler üç ay içerisinde mahsup edilmediği takdirde, durum ilgili daireye bildirilerek harcanan paralara ait belgeler ve artan para geri istenir. Mali yılın son günlerinde mutemetlerce verilen belgelerin incelenmesi yıl sonuna kadar bitirilemediği takdirde, kredi artığı mahsup döneminde kapatılmak üzere ertesi yıla devredilir. Malın teslim alındığı veya hizmetin görüldüğü, ancak belgelerin mahsup döneminde verileceği, dairesince mali yılın sonuna kadar muhasebe yetkilisine bildirilen krediler için de aynı şekilde işlem yapılır.

Örnek: Bakırköy Belediyesi Hesap İşleri Müdürlüğü harcama yetkilisi mutemedi X'e 12.07.2007 tarihinde kırtasiye malzemesi alımı için 300 YTL iş avansı ödemesi yapmıştır.

Avans banka kanalıyla verildiğinden,

-----/-----	
160 İş Avans ve Kredileri	300
103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri	300
-----/-----	
Bankadan gelen banka hesap özet cetvelinden 300 YTL nin banka hesabından çekildiği anlaşılmıştır.	
-----/-----	
103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri	300
102 Banka	300
-----/-----	

Harcama yetkilisi mutemedi X, 05.08.2007 tarihinde 200 YTL + KDV tutarındaki mahsup evrakını ödeme belgesi ekinde muhasebe yetkilisine vermiş, artan parayı da muhasebe birimi veznesine yatırmıştır.

-----/-----	
150 İlk Madde ve Malzeme	200
191 İndirilecek KDV	36
100 Kasa	64
160 İş Avans ve Kredileri	300
-----/-----	
830 Bütçe Giderleri	236
835 Gider Yansıtma	236
-----/-----	
Bütçe giderinin ödenek kaydı	
-----/-----	
905 Ödenekli Giderler	236
900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri	236
-----/-----	

Örnek: Bakırköy Belediyesi Personel Müdürlüğü'nde görevli memur X'e 08.04.2007 tarihinde kimlik kartı yaptırması için 150 YTL iş avansı verilmiştir.

-----/-----	
160 İş Avans ve Kredileri	150
100 Kasa	150
-----/-----	

Memur X'in Edirne Belediyesine tayini çıktığından avans 20.04.2007 tarihinde harcama yetkilisi mutemedi Y'ye devredilmiştir.

-----/-----	
160 İş Avans ve Kredileri	150
160 İş Avans ve Kredileri	150
-----/-----	

Burada dikkat edilmesi gereken husus avansın ilk mutemede verildiği tarihten itibaren 1 ay içinde mahsup edilmesi gerektiridir. Devredilen avansın mahsubunda ikinci yani devir alan mutemedin devir aldığı tarih değil, eski mutemede verildiği tarih dikkate alınacaktır.

Yeni mutemet avansı eski mutemede verildiği tarihten itibaren 1 ay içinde mahsup etmek zorundadır.

Harcama yetkilisi Y'nin avansını mahsup etmediği 21.05.2007 tarihinde fark edilmiştir.

-----/-----	
140 Kişilerden Alacaklar	150
160 İş Avans ve Kredileri	150
-----/-----	

Harcama yetkilisi mutemedince 08.06.2007 tarihinde avans tutarı vezneye yatırılmıştır.

Avans ilk mutemede 08.04.2007 tarihinde açılmıştı. Dolayısıyla avansın en geç 1 ay sonra yani

08.05.2007 tarihinde mahsup edilmesi gerekirdi. Avans 08.06.2007 tarihinde kapatıldığından 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre aylık % 3 gecikme faizi hesaplanmalıdır.

-----/-----		
140 Kişilerden Alacaklar	4,5	
600 Gelirler		4,5
-----/-----		
100 Kasa	154,5	
140 Kişilerden Alacaklar		154,5
-----/-----		
805 Gelir Yansıtma	4,5	
805 Bütçe Gelirleri		4,5
-----/-----		

III. PERSONEL AVANSLARI

Mevzuatı uyarınca verilen sürekli ve geçici görev yolluğu avansları ile ödeme gününden önce ödenmesine karar verilen maaş ve ücret ödemeleri karşılığı verilen avanslar bu hesapta izlenir.

Sürekli görev yolluğu avansları, Harcırah Kanunu'nda sürekli görev yolluğu alabileceği belirtilenlere harcırah miktarının önceden tayin ve tespiti mümkün olmayan hallerde verilir. Kendisine sürekli görev yolluğu avansı verilen kişi, gideceği yere varış tarihinden itibaren bir ay içinde usulüne göre hazırlayacağı bildirim dairesine verir. Bildirimde gösterilen miktarın, verilen avanstaki fazla veya noksan olması halinde Harcırah Kanununun 59. maddesi uyarınca işlem yapılır. Süresinde mahsup belgeleri gelmediği takdirde, bildirim alarak gönderilmesini sağlamak için durum dairesine bildirilir. Bildirim vermeyen memur hakkında aynı Kanun'un 59. maddesi fıkrası uyarınca işlem yapılır. Sürekli görev yolluğu avanslarında memur ve ailesi atandığı memuriyet mahalline gitmişse, varışları tarihinden itibaren bir ay sonunda; memur gitmemiş, aile götürülmemiş veya getirilmemişse avansın verildiği tarihten başlamak üzere genel hükümlere göre faiz aranır. Varış tarihi olarak memur veya hizmetlinin yeni görevine fiilen başladığı tarih esas alınır. Sonradan verilen emirle sürekli görev yolluğuna esas olan tayinden vazgeçildiği için paranın geri alınması gerektiği takdirde, faizin başlangıcı, iptal emrinin ilgiliye tebliğ edildiği tarihi izleyen 15 inci günün sonunda, bugün tatile rastlarsa tatili izleyen günden başlar.

Geçici görev yolluğu avansları Harcırah Kanunu hükümlerine göre, memuriyet mahalleri dışında bir yere geçici görev, kurs, tedavi, sınav gibi amaçlarla gönderilenlere verilen avansların; asıl memuriyet mahalline dönüşten itibaren bir ay içerisinde bildirim dairesince muhasebe birimine verilerek mahsup işleminin yaptırılması ve varsa artan paranın iade

edilmesi gerekir. Süresi içerisinde mahsup belgelerini vermeyen, artan parayı iade etmeyen veya mahsup belgelerini verdiği halde artan parayı iade etmeyenler hakkında 6245 sayılı Kanun'un 59. maddesi uyarınca işlem yapılır. Geçici görev yolluğu avansı alanların, süresi içerisinde mahsup belgelerini vermemesi veya artan parayı iade etmemesi halinde, asıl memuriyet mahalline dönüşlerinden itibaren bir ay sonundan başlamak üzere faiz alınır. Bir kişiye, almış olduğu avansı mahsup etmeden başka bir görevlendirme nedeniyle yeniden avans verildiği takdirde, bir aylık mahsup süresi, her görev için asıl memuriyet mahalline dönüş tarihi esas alınarak ayrı ayrı hesaplanır. Avans ödendikten sonra geçici görevlendirme vazgeçildiği için paranın geri alınması gerektiği takdirde, hesaplanacak faizin başlangıcı, vazgeçme emrinin ilgiliye tebliğ edildiği tarihi izleyen 15 inci günün sonunda, bugün tatile rastlarsa tatili izleyen günden başlar.

Maaş ve ücret avansları, çeşitli nedenlerle ödeme gününden önce ödenmesi kararlaştırılan maaş ve ücret ödemeleri personel avansları hesabına borç kaydedilerek izlenir. Ödeme günü geldiğinde ise bu hesaptan çıkılarak bütçe giderleri hesabına aktarılır.

Örnek: Edirne Devlet Hastanesine sevk edilen Memur Y'ye İpsala Belediyesi'nce 250 YTL avans verilmiştir.

-----/-----		
161 Personel Avansları		250
100 Kasa		250
-----/-----		

Memur tedavi dönüşü 350 YTL tutarındaki geçici görev yolluğu bildirimini hesap işleri müdürlüğüne vermiştir.

-----/-----		
630 Giderler		350
161 Personel Avansları		250
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		2,63
100 Kasa		97,37
-----/-----		
830 Bütçe Giderleri		350
835 Gider Yansıtma		350
-----/-----		
905 Ödenekli Giderler		350
900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri		350
-----/-----		

Örnek: Bakırköy Belediyesi'nde görevli memur X, İşçileri Bakanlığınca eğitim için Ankara'ya çağırılmıştır. Zeynep'e 200 YTL geçici görev yolluğu avansı ödenmiştir.

-----/-----	
161 Personel Avansları	200
100 Kasa	200
-----/-----	

Eğitim dönüşü memur 150 YTL lik geçici görev yolluk bildirimini vermiş, ancak avansın geri kalanını iade etmemiştir.

-----/-----	
630 Giderler	150
140 Kişilerden Alacaklar	51,13
161 Personel Avansları	200
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar	1,13
-----/-----	

830 Bütçe Giderleri	150
835 Gider Yansıtma	150
-----/-----	

905 Ödenekli Giderler	150
900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri	150
-----/-----	

Damga Vergisi bağlı bulunan Bakırköy Vergi Dairesine ertesi ayın 20 sinde damga vergisi beyannamesiyle beyan edilmiş, 26'sında da banka kanalıyla ödenmiştir.

IV. BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER

Bu hesap, kurumlarca mal ve hizmet alımı karşılığı olmak üzere, maddi duran varlık hesaplarını ilgilendirmeksizin yüklenicilere verilen avanslar; ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansları ile emanetler hesabına alınan tutarlardan ilgililerine avans olarak ödenen tutarların izlenmesi için kullanılır.

Özel kanunlarında belirtilen hükümlere göre, bütçe ile ilgilendirilmeksizin verilen avanslar ile ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansları bütçe dışı avanslardır.

a) Emanetler hesabında kayıtlı paralardan verilecek avanslar

İlgililerce, muhasebe birimlerine yatırılarak emanetler hesabına alınan tutarlardan, diğer mevzuat hükümleri gereğince görevlendirilecek memurların yolluk ve diğer giderleri için bütçe dışı avans ve kredi verilebilir. İlgili dairelerce görevlendirilen memurların kimliği, emanete alınan paraya ait alındının tarihi, numarası ile bütçe dışı avans ve kredi olarak ödenmesi istenilen paranın tutarı, bir yazı ile muhasebe birimine bildirilir. Bu yazı muhasebe işlem fişine bağlanarak bütçe dışı avans, görevlendirilen memur veya mutemedine ödenir. Görev yapıldıktan sonra, avansın mahsubunu sağlamak üzere görevli memurlarca düzenlenip, yetkililer tarafından onanmış bulunan geçici görev yolluğu bildirimi ve paranın tahsilinde

verilen alındı muhasebe birimine gönderilir. Hizmet yapıldıktan sonra bir ay içinde mahsup belgelerini vermeyenler hakkında Harcırah Kanununun 59'uncu maddesi hükmü uygulanır.

Örnek: Pehlivan köy Belediyesi'ne keşfe çıkacak memurlara verilmek üzere 50 YTL yolluk karşılığı yatırılmıştır.

-----/-----	
100 Kasa	50
333 Emanetler	50
-----/-----	

Görevli memur X keşif için giderken 50 YTL bütçe dışı avans almıştır.

-----/-----	
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler	50
100 Kasa	50
-----/-----	

Memur X görev dönüşü 45 YTL tutarındaki mahsup evrakını ve 5 YTL avans artığını muhasebe birimine vermiştir.

-----/-----	
333 Emanetler	45
100 Kasa	5
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler	50
-----/-----	

Görev yolluğu olarak, 5 YTL fazla ödeyen kişinin alacağı, kendisine iade edilmek üzere emanetler hesabının memur yollukları yardımcı kodundan fazla ve yersiz tahsil ile ilgili yardımcı koda aktarılmalıdır.

-----/-----	
333 Emanetler	5
333 Emanetler	5
-----/-----	

b) Ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere yapılan maaş ve ücret ödemeleri

Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarları bu hesapta izlenir. Yeni mali yılda bu tutarlar, düzenlenecek ödeme emri ile bütçe giderleri hesabına aktarılır. Bu tutarlar yeni yıl bütçesi ödeneklerinden karşılanacağından, avans olarak verildiği yıldan herhangi bir ödenek devri yapılmaz.

c) Yüklenicilere teminat karşılığı verilen avanslar

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 35 inci maddesi gereğince, sözleşmesinde belirtilmek ve yüklenme tutarının yüzde otuzunu geçmemek üzere yüklenicilere teminat karşılığı bütçe dışı avans ödenebilir.

Örnek: Yıllara sari olmayan park ve bahçe düzenlemesi işi için yüklenici firmaya Bitlis Belediyesi'nce 10.000 YTL bütçe dışı avans verilmiştir.

-----/-----		
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler	10.000	
103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri	9.925	
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		75
-----/-----		
103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri	9.925	
102 Banka		9.925
-----/-----		
910 Teminat Mektupları	10.000	
911 Teminat Mektupları Emanetleri		10.000
-----/-----		

5.000 YTL ve KDV'siyle birlikte hak ediş ödemesi yapılmış, ödemeden damga vergisi, KDV tevkifatı ve avans mahsubu yapılmıştır. Ancak nakit sıkıntısı nedeniyle ödeme yapılamamıştır.

-----/-----		
630 Giderler	5.000	
191 İndirilecek KDV		900
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		37,5
360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		300
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler		750
320 Bütçe Emanetleri		4.812,5
-----/-----		
830 Bütçe Giderleri	5.900	
835 Gider Yansıtma		5.900
-----/-----		
905 Ödenekli Giderler	5.900	
900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri		5.900
-----/-----		

91 Seri No lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nde tevkifat oranı, hesaplanan katma değer vergisinin; temizlik, bahçe ve çevre bakım, özel güvenlik, danışmanlık ve denetim hizmetlerinde % 50'si, diğer hizmetlerde ise 1/3'ü dür.

Bu tebliğ kapsamına giren her bir işlemin bedeli Vergi Usul Kanunu'na göre o yıl için geçerli fatura düzenleme sınırını aşmadığı takdirde hesaplanan katma değer vergisi tevkifata tabi tutulmayacaktır. Fatura düzenleme sınırı 2008 yılı için katma değer vergisi dahil olduğundan, bu yılın sonuna kadar katma değer vergisi ile birlikte geçmeyen işlemler için tevkifat uygulanması söz konusu değildir. Ancak, tespit edilen tutarı aşan işlemlere ait katma değer vergisinin tevkifat zorunluluğundan kaçınmak amacıyla bedel parçalara ayrılmayacak, aynı işleme ait bedellerin toplamı üzerinden tevkifat yapılacaktır.

Tevkif edilen vergi, vergi sorumlularına ait 2 numaralı KDV beyannamesi ile beyan edilip kanuni süresi içinde vergi dairelerine yatırılacaktır. Sorumlu sıfatıyla beyanname sadece işlemin yapıldığı dönemde verilecek her ay beyanname verilmeyecektir.

$$5.000 * \%18 = 900$$

$900 * 1/30 = 300$ Tevkif edilecek katma değer vergisi.

Yılı içinde sonuçlanacak işler ile ertesi yıla geçen veya gelecek yıllara yaygın yüklenmeler nedeniyle yüklenicilere sözleşmelerine dayanılarak verilen bütçe dışı avansların mahsubunda şartname ve sözleşmelerinde belirtilen esaslara uyulur.

Yüklenici edimini yerine getirmemiştir.

-----/-----		
140 Kişilerden Alacaklar	9.250	
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler		9.250
-----/-----		

Yüklenici edimini yerine getirmedeğinden teminatının paraya çevrilmesi gerekmektedir.

-----/-----		
910 Teminat Mektupları	10.000	
910 Teminat Mektupları		10.000
-----/-----		

Teminat mektupları paraya çevrilmek üzere bankaya gönderilirken Teminat Mektupları hesabının yardımcı kodu bazında izlenecektir.

Teminat mektupları paraya çevrildiğinde

-----/-----		
102 Banka	10.000	
140 Kişilerden Alacaklar		9.250
333 Emanetler		750
-----/-----		

V. SONUÇ

Ön ödemeler, mal alınmadan veya hizmet gerçekleştirilmeden ödeme yapılması yönünde bir kolaylık sağlayan uygulamadır. Bu çalışmada avans ve krediler incelenmeye çalışılmış, mahsup dönemine aktarılan avans ve krediler incelenmemiştir. Avans ve kredi işlemlerinde mahsup sürelerine uyulması, avans üst sınırını aşacak şekilde avans verilmemesi, avans ve kredilerin hangi iş için verilmişse o iş için kullanılıp kullanılmadığına dikkat edilmesi gerekmektedir.

Ön ödeme uygulamasının bir alım usulü olmaması sebebiyle ön ödeme yapılacak mal veya hizmet alımlarında, alımların idarelerin tabi oldukları ihale mevzuatı hükümlerine göre yapılması, mal alındığının veya hizmetin gerçekleştirildiğinin ihale mevzuatına uygun olarak görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması gerekir.

Ayrıca, ön ödemenin kesin ödemeye dönüştürülmesinde verilen avansın veya açılan kredinin mahsubunda kullanılacak gerçekleştirme belgelerinin, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde öngörülen belgelerden olması esastır.

BELEDİYE MECLİS KARARLARININ KESİNLEŞMESİ, YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ VE KARARLARA KARŞI İTİRAZ YOLLARI

Halil İbrahim BULDAŞ

*İçişleri Bakanlığı , Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
Teşkilat Şb. Md., Yerel Yönetimler Uzmanı*

I. GİRİŞ

Belediye teşkilatının karar organı olan belediye meclisinin görev ve yetkileri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 inci maddesinde 21 fıkra halinde sayılmıştır. Belediye meclisi, anılan Kanunda ve Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nde belirtilen şartlara uygun olarak yaptığı toplantılarda kendisine verilen görevlerini yapar ve yetkilerini kullanır. Görüştüğü konuları karara bağlar. Söz konusu kararlar, tutanaklara dayalı olarak yazılarak, belediye meclis başkanı ve katip üyelerce imzalanır. Bu çalışmada belediye meclis kararlarının kesinleşme, yürürlüğe girmesi ve bu kararlarına karşı yapılan itiraz süreci incelenecektir.

II. KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ

1- 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclis kararlarının kesinleşmesi" başlıklı 23 üncü maddesine göre; Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşölmek üzere beş gün içinde belediye meclisine iade edebilir. Yeniden görüşölmeye istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşölmeye istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir. Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir. Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir. Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Mülki idare amiri hukuka aykırı gördüğü kararlar aleyhine idarî yargıya başvurabilir¹. Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur.

2- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Meclis kararlarının kesinleşmesi" başlıklı 14 üncü maddesine göre; Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşölmek üzere belediye meclisine iade edebilir. Yeniden görüşölmeye istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşölmeye istenip de büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir. Büyükşehir belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurabilir². Büyükşehir belediye meclisi ve ilçe belediye meclisi kararları, kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir. Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Mülki idare amiri hukuka aykırı gördüğü kararlar aleyhine idarî yargı mercilerine başvurabilir³. Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşölmeyen kararlar onaylanmış sayılır.

¹ 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7'nci maddesinin birinci fıkrasına göre: "Dava açma süresi özel kanunların da ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay'da ve idare mahkemelerinde altmış gün ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

² Büyükşehir belediye başkanı, 23.07.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5216 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının ilk şekline göre meclis kararlarına karşı 10 gün içinde idari dava açma hakkına sahip iken, 23.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5393 sayılı Kanunun 85 inci maddesi ile 5216 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki "on gün içinde" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. Böylece büyükşehir belediye başkanı, meclis kararlarına karşı Danıştay'da ve idare mahkemelerinde 60 gün, vergi mahkemelerinde ise 30 gün içinde idari dava açma imkanına kavuşmuştur.

³ 5216 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasının ilk şeklinde hukuka aykırı meclis kararlarına karşı mülki idare amirine idari yargıda dava açmak için tanınan süre 10 gün iken, 22.03.2008 tarihli Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayımlanan 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile madde metninden "on gün içinde" ibaresi çıkarılmıştır. Bundan sonra mülki idare amirleri tarafından Danıştay ve idare mahkemelerinde 60 gün, vergi mahkemelerinde 30 gün içinde dava açılabilir.

3- Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin;

(1)-“Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması” başlıklı 16 ncı maddesine göre; Meclis görüşmeleri tutanağa geçirilir. Kararlar tutanaklara dayalı olarak yazılır ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere zincirleme karar numarası verilir. Belediye başkanı tarafından geri gönderildiği için yeniden görüşülen kararlara yeniden karar numarası verilir.

(2)- “Meclis kararlarının kesinleşmesi” başlıklı 17 nci maddesine göre; Belediye başkanı, meclis karar defterinden numara verilerek gönderilen karar hukuka aykırı gördüğü takdirde, büyükşehir belediyelerinde yedi, diğer belediyelerde beş gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere meclise geri gönderebilir. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kararında ısrar ederse karar kesinleşir. Bu durumda meclis kararının kesinleşme tarihi, ikinci kararın tarihidir. Belediye başkanı belirtilen süreyi beklemeksizin meclis kararını mülki idare amirine gönderirse gönderme tarihinde, bu süre zarfında meclise göndermez ve herhangi bir işlem de yapmazsa geri gönderme süresinin sonunda karar kesinleşir. İlçe belediye meclisinin imara ilişkin kararları büyükşehir belediye meclisinde aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye meclisi kararları olarak kesinleşir.

İlçe belediye meclisinin bütçeye ilişkin kararları büyükşehir belediye meclisinde kabul edildikten sonra kesinleşir. Meclis kararlarının kesinleşmesi hususunda Kanunda öngörülen özel hükümler saklıdır.

(3)- “Meclis kararlarının yürürlüğe girmesi” başlıklı 18 inci maddesine göre; Meclisin almış olduğu kararların tam metni, kararın kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde belediye başkanı tarafından il merkezi belediyeler ile merkez ilçeye bağlı olan belediyelerde valiye, ilçe merkezi ve ilçeye bağlı belediyelerde kaymakama gönderilir. Vali veya kaymakama gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Valilik, kaymakamlık ve büyükşehir belediye başkanlığınca, teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti belediyeye iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar teslim alan makam tarafından dosyasında saklanır. Bu

kararları kaydetmek üzere ilgili idareler tarafından bir defter tutulur.

III. KONU İLE İLGİLİ BAKANLIK GENELGE VE GÖRÜŞLERİ

A. GENELGELER

1- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 07.04.2005 tarihli ve 2005/36 sayılı genel-gesinde⁴; Büyükşehir dahilindeki ilçe belediyelerinin imar ve bütçeye ilişkin kararlarının büyükşehir belediye meclisince aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra kesinleşeceği, bu şekilde kabul edilen kararların büyükşehir belediyesine ait diğer kararlar gibi valiye gönderileceği, büyükşehir belediye başkanınca yeniden görüşülmek üzere iade edilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de ilgili belediye meclisinin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine büyükşehir belediye başkanı tarafından idari yargıya başvurabileceği belirtilmektedir.

2- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 31.12.2004 tarihli ve 2004/160 sayılı genel-gesinde⁵; Bütçe dahil, belediye meclis kararlarının mülki idare amirinin onayına gönderilmeyeceği, Kanunun 23 üncü maddesine göre kesinleşen belediye meclis kararlarının, kesinleşme tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderileceği, mülki idare amirine gönderilmeyen kararların yürürlüğe girmeyeceği, mülki idare amirlerinin, kendilerine gönderilen kararların, tarihini, sayısını, konusunu ve ne şekilde kesinleştiğini (yeniden görüşülmesinin istenip istenmediği) belirtir şekilde teslim alacakları, kararların tesliminde ilgili zimmet defterinin teslim alan tarafından imzalanacağı, teslim alınan kararların, sayfa sayısı mülki idare amiri tarafından onaylanmış bir deftere kaydedileceği, mülki idare amirliklerince, teslim alınan kararların aslının da bir dosyada muhafaza edileceği, mülki idare amirlerinin, hukuka aykırı gördükleri belediye meclis kararlarının iptali için, idari yargıya müracaat edecekleri belirtilmektedir.

B. GÖRÜŞLER

1- İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği'nin 20.02.2008 tarihli ve 2453 sayılı görüşünde⁶; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında geçen “idari yargı mer-

⁴ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁵ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁶ www.mahalli-idareler.gov.tr

cilerine başvurulabilir” ibaresinin Muğla Birinci İdare Mahkemesinin 28.03.2007 tarih ve E:2007/418, K:2007/608, Danıştay Birinci Dairesinin 08.12.2006 tarih ve E:2006/1186 K:2006/1228 sayılı kararları çerçevesinde bir idari itiraz yolu olarak anlaşılması gerektiği... Valiliğinince, ...Büyükşehir Belediye Meclisi kararı aleyhine 2575 sayılı Danıştay Kanunu’nun 42 nci maddesinin (h) fıkrası uyarınca, Danıştay Birinci Dairesine Kanun’da belirtilen süreler içerisinde başvurulabilmesinin hukuken mümkün olduğu, hukuka aykırı meclis kararları ile ilgili olarak vesayet yetkisi bulunan valilerin süresi içerisinde itiraz yetkilerini kullanmamaları, bu tür meclis kararlarının iptali yerine uygulanmalarına imkan sağlamaları nedeniyle sorumluluklarının doğacağı belirtilmektedir.

2- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Kayseri Valiliğine verilen 30.07.2007 tarihli ve 58294 sayılı görüşte⁷; 5393 sayılı Kanun’un 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kesinleşen belediye meclis kararlarının, aynı maddenin dördüncü fıkrası uyarınca kesinleştiği tarihten itibaren en geç 7 gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderileceği, 7 gün geçtikten sonra mülki idare amirine gönderilen kararların mer’iyetinin mülki amirince kabulünden sonra gerçekleşmiş olacağı, süresi içinde gönderilmeyen kararlarla ilgili olarak ilgili kişilerin sorumlu olacağı belirtilmektedir.

3- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Diyarbakır Valiliğine verilen 20.07.2006 tarihli ve 58339 sayılı görüşte⁸; Büyükşehir ilçe belediye meclislerince kabul edilen imara ilişkin kararların büyükşehir belediye meclisince değiştirilerek kabul edilmesi halinde, bu kararlar da büyükşehir belediye meclisi kararları olarak kesinleştiğinden, büyükşehir belediye başkanınca imzalanması ve mühürlenmesi gerektiği, ayrıca ilçe belediye başkanları tarafından imzalanmasının gerekli olmadığı belirtilmektedir.

4- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Bursa Valiliğine verilen 14.02.2006 tarihli ve 53293 sayılı görüşte⁹; Büyükşehir ilçe belediyelerinin 5216 sayılı Kanun’un 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince alacağı imara ilişkin kararların, aynı Kanununun 14 üncü maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları ile Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin

17 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereği büyükşehir belediye meclisi kararları olarak kesinleşeceği, 5393 sayılı Belediye Kanunu’na göre daha özel bir kanun olan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 14 üncü maddesindeki meclis kararlarının kesinleşmesi ile ilgili hükümlerin uygulanacağı, ilçe belediyelerinin imara ilişkin kararlarına karşı yargı yoluna başvurma sürecinin büyükşehir belediye meclisinin kararının kesinleşmesinden itibaren başlayacağı, ilçe belediye meclislerinin bütçe ve imarla ilgili kararlarının doğrudan büyükşehir belediye başkanına gönderilemeyeceği, kararların kesinleşmesi büyükşehir belediye meclisinde görüşüldükten sonra olacağı için, ilçe belediye meclisi kararından sonra idari yargıda dava açmanın mümkün olmadığı belirtilmektedir.

5- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Niğde Valiliğine verilen 06.01.2006 tarihli ve 53065 sayılı görüşte¹⁰; 5393 sayılı Belediye Kanununun 23 üncü maddesinde belediye meclis kararlarının kesinleştiği tarihten itibaren en geç 7 gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderileceği mülki idare amirine gönderilmeyen kararların yürürlüğe giremeyeceği, aynı Kanun’un 64 üncü maddesinde ise kesin hesabın belediye meclisince karara bağlanması ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümlerin uygulanacağı hususunun yer aldığı, yürürlüğe girmeyen mali kararların, hukuken geçerli olmayacağı, bu kararlara göre yapılan işlemlerin sakat kalacağı, bu işlemlerden dolayı ilgililerin sorumlu olacakları belirtilmektedir.

6- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Hatay Valiliğine verilen 30.06.2005 tarihli ve 81642 sayılı görüşte¹¹; Belediye Kanunu’nun 23 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca meclis kararlarının kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderileceği, mülki idare amirine gönderilmeyen kararların yürürlüğe girmeyeceği, ancak, kararların 7 gün geçirildikten sonra valiliğe gönderilmesi durumunda yalnızca kararın yürürlüğe girmesinin gecikeceği, meclis kararlarının 7 günlük yasal süre geçtikten sonra valiliğe gönderilse de kayıt ve teslim alma defterine işlenerek kabul edilmesi gerektiği belirtilmektedir.

⁷ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁸ www.mahalli-idareler.gov.tr

⁹ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁰ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹¹ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹² www.mahalli-idareler.gov.tr

7- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce verilen 10.05.2005 tarihli ve 81233 sayılı görüşte¹²; Büyükşehir belediye meclisince ilçe belediyelerinin uygulama imar planları, bu planlarda yapılacak değişiklikler, parselasyon planları ve imar ıslah planları aynen veya değiştirilerek onaylanacağı, büyükşehir belediye meclisince imar planlarına ait kararların reddedilmesine imkan bulunmadığı, bu itibarla, büyükşehir belediye meclisince alınan red kararına ilişkin olarak idari yargıya başvurulabileceği belirtilmektedir.

8- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığına verilen 22.03.2005 tarihli ve 80760 sayılı görüşte¹³; İlçe belediye meclislerince alınan imara ilişkin kararların nazım imar planına uygunluğu açısından incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edilmesinin büyükşehir belediye meclisinin görevi olduğu, meclisin bu görevini yaparken, ihtisas komisyonlarından yararlanabileceği, büyükşehirlerde imar ve bayındırlık komisyonu kurulmasının zorunlu olduğu, bu nedenle, mecliste görüşülecek bir konuda kurulması zorunlu bir komisyon varsa, konunun öncelikle bu komisyonda görüşülmesinin esas olduğu ve konunun ihtisas komisyonuna havalesinin de belediye meclisi tarafından yapılabileceği belirtilmektedir.

9- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Batman Belediye Başkanlığına verilen 08.03.2005 tarihli ve 80603 sayılı görüşte¹⁴; Belediye Kanunu'nun "Meclis kararlarının kesinleşmesi" başlıklı 23 üncü maddesinde ise, meclis kararlarının, kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilmesi halinde yürürlüğe gireceği, belediye başkanı tarafından hukuka aykırı görülen ve yeniden görüşülmesi için meclise iade edilen kararların, aynı maddede öngörülen hükümler çerçevesinde kesinleştikten sonra 7 gün içinde mahalli mülki idare amirine gönderileceği, aksi takdirde yürürlük değeri kazanmayacağı, belediye meclisince alınan imar planlarına ilişkin kararların da, Belediye Kanununun ilgili hükmü gereğince yürürlüğe girmesi için kesinleştiği tarihten itibaren 7 gün içinde mülki amire gönderileceği belirtilmektedir.

10- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığına verilen 22.02.2005 tarihli ve 80483 sayılı görüşte¹⁵; İlçe

belediye meclislerinde görüşülen imar planı değişikliklerine dair kararların reddedilmesi, plan ya da plan değişikliğine itirazla ilgili kararların da, imarla ilgili karar olarak büyükşehir belediye meclisine gönderilmesi gerektiği, ancak imar komisyonuna havale edilmesine ilişkin kararların, komisyon raporu sonucuna göre tekrar mecliste görüşülerek kesinleşmesi neticesinde büyükşehir belediye meclisine gönderileceği, imar planı değişikliklerinin meclis gündeminden geri çekilmesinin ise imara ilişkin karar olarak büyükşehir belediye meclisine gönderilmeyeceği belirtilmektedir.

11- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Kırıkkale Valiliğine verilen 13.01.2005 tarihli ve 80117 sayılı görüşte¹⁶; Belediye meclis kararlarına karşı, sadece hukuka aykırılığı bakımından belediye başkanı ve mülki amir idarinin idari yargıya başvurabileceği, kendisinin de üyesi bulunduğu mecliste görüşülerek karara bağlandığı için sonradan bir belediye meclisi üyesinin karara itiraz edemeyeceği düşünülmekle birlikte, belediye meclis kararının da bir idari işlem olduğu için, Anayasa'nın 125 inci maddesi gereği idarenin her türlü eylem ve işlem ine karşı yargı yolunun açık olduğu, ilgililer tarafından idari yargıya başvurulabileceği belirtilmektedir.

12- Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce İstanbul Valiliğine verilen 01.10.2004 tarihli ve 81517 sayılı görüşte¹⁷; ...Belediye Başkanlığının 2003 Mali Yılı Kesin Hesabına ilişkin büyükşehir belediye meclisince alınan kararın tasdiğe tabi olup olmadığı hakkında; meclis kararlarının ne şekilde kesinleşerek yürürlük kazanacağına dair hususların, 5216 sayılı Kanun'un 14 üncü maddesinde gösterildiği, ...Belediyenin de büyükşehir ilçe belediyesi olması nedeniyle 5216 sayılı Kanun'a tabi olduğu belirtilmektedir.

IV. KONUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE SONUÇ

Belediye meclis kararları, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin "Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması" başlıklı 16 ncı maddesine istinaden tutanaklara dayalı olarak yazılır. Bilahare meclis başkanı ve katip üyelerce imzalanır. Bu kararlara her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir. Meclis karar defterinden numara alan bütün kararlar belediye başkanına gönderilir. Belediye

¹³ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁴ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁵ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁶ www.mahalli-idareler.gov.tr

¹⁷ www.mahalli-idareler.gov.tr

başkanı tarafından hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle meclise iade edilen kararlar, belediye meclisince tekrar görüşüldükten sonra yeniden karar numarası alır. Meclis karar defterinden numara verilen kararlar meclis başkanı tarafından belediye başkanına gönderilir.

Belediye başkanına gönderilen meclis kararları ile ilgili olarak belediye başkanınca yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda, meclis kararının hukuka aykırı olduğu düşünüldüğünde, 7 gün içinde gerekçeleri ile birlikte meclise iade edilir. Belediye başkanı, meclis kararını iade ederken, iade gerekçesini belirtmek zorundadır. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir. Kesinleşen kararlar kesinleştiği tarihten itibaren belediye başkanı tarafından en geç 7 gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir. Aynı zamanda belediye başkanı, hukuka aykırı olduğunu düşündüğü meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya da başvurabilir. Yürürlüğe girmesi için mülki idare amirine gönderilen meclis kararlarından hukuka aykırı görülenler aleyhine mülki idare amiri tarafından da idari yargıda dava açılabilir. Bu kararlar aleyhine mülki idare amirleri tarafından idari yargıda dava açma süresi, söz konusu kararın gelişinden itibaren 60 gündür.

Belediye başkanına gönderilen meclis kararlarını,

1-Mecliste görüşülen, değerlendirilen bir konu ile ilgili olarak uygulamaya esas teşkil edecek, meclisin kanaatini, görüşünü ve kararını ifade eden nihai kararlar,

2-Mecliste görüşülen konu hakkında meclis üyelerinin yeterli bilgiye sahip olmaması durumunda üyelerin daha ayrıntılı bilgi edinmelerini ve paydaşların karar alma sürecine katılımını sağlamak amacıyla meclis tarafından ihtisas komisyonu kurulmasına veya mevcut ihtisas komisyonuna havale edilmesine ilişkin kararları da uygulamaya esas teşkil etmeyen nihai olmayan kararlar, ara kararı niteliğinde olan kararlar olarak ayırmak mümkündür.

Her iki tür karar da belediye meclisi kararıdır. Yukarıda belirtilen her iki tür karar da belediye başkanı tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 23 üncü ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14 üncü maddesi çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda hukuka aykırılığı noktasında gerekçesi de belirterek beş gün içinde meclise iade edilebilir,

meclise iade edilmediği takdirde kesinleşmektedir. Her iki tür belediye meclis kararının da kesinleşme tarihinden itibaren en yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilmesi gerekmektedir. Mülki idare amiri tarafından teslim alınan kararların onaylı evrak kayıt defterine kayıt edilmesi gerekmektedir. Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Mülki idare amirine gönderilmemesi nedeniyle yürürlüğe girmemiş meclis kararlarına istinaden icrai nitelikte işlem tesis edilemez. Yürürlüğe girmemiş belediye meclis kararlarına istinaden işlem tesis edenlerin hukuki sorumluluğu bulunmaktadır.

Mevzuatta bu şekilde bir ayırım olmamakla birlikte, uygulamada belediye başkanları tarafından mülki idare amirine gönderilecek kararlar bakımından zaman zaman bu şekilde fiilen bir ayırma gidildiği, nihai olmayan kararların mülki idare amirlerine gönderilmediği, böylece mülki idare amirine gönderilen meclis kararlarının sıra takip etmediği görülmektedir. Oysa meclis karar defterinden numara almış bütün kararların belediye başkanı tarafından mülki idare amirliğine gönderilmesi gerektiği, meclisin görüşülen bir konunun ihtisas komisyonuna havale edilmesine ilişkin kararlarının da mülki idare amirliğine gönderilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Belediye meclisi kararlarına karşı kimler idari yargı yoluna başvurabilir.

5393 sayılı Belediye Kanununun 23 üncü ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14 üncü maddesinde belediye meclis kararlarına karşı belediye başkanının ve kesinleşen kararların yürürlüğe girmesi için gönderilen mülki idare amirinin söz konusu kararlara karşı idari yargı yoluna başvurabilecekleri açıkça belirtilmiştir. Madde metninin lafzından belediye meclisi kararlarına karşı yalnızca belediye başkanının ve mülki idare amirinin idari yargı yoluna başvurabileceği sonucu çıkarılsa da Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 13.01.2005 tarihli ve 80117 sayılı görüşünde¹⁸ de belirtildiği gibi belediye meclis kararı da idari bir işlem olduğundan, Anayasa'nın 125 inci maddesi gereği idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olduğundan ilgililer tarafından dolayısıyla belediye meclis üyesi tarafından da idari yargıya başvurulabilecektir.

Hukuka aykırılığı gerekçesiyle yürütmenin durdurulması ve işlemin iptali istemiyle bir belediye meclis kararı hakkında idari yargıda dava açılmış olması, belediye meclis kararının uygulanmasını durdurmaz. Belediye meclis kararının uygulanması ancak, söz

¹⁸ www.mahalli-idareler.gov.tr

konusu meclis kararı hakkında verilmiş yürütmenin durdurulması kararı veya meclis kararının iptaline ilişkin mahkeme kararı verilmiş olması halinde durdurulabilir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14 üncü maddesine göre; Büyükşehir belediye meclisinin, büyükşehir belediye başkanı tarafından yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararları ile yeniden görüşülmesi istenip de Büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşmektedir. Kesinleşen kararların yürürlüğe girmesi için kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilmesi gerekmektedir. Bu kararlardan mülki idare amiri tarafından hukuka aykırı görülenler aleyhine idari yargı mercilerine başvurulabilir.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 16 ncı maddesine göre; tutanaklara dayalı olarak yazılan ve meclis başkanı ve katip üyelerce imzalanan büyükşehir belediye meclis kararlarına her yıl birden başlamak üzere birbirini izleyen karar numarası verilir. Büyükşehir belediye başkanı tarafından geri gönderildiği için büyükşehir belediye meclisinde yeniden görüşülen kararlara yeniden karar numarası verilmektedir.

Belediye meclisinde görüşüldükten sonra konunun komisyonlara havale edilmesine ilişkin belediye meclis kararlarına da karar numarası verilerek büyükşehir belediye başkanına gönderilmesi gerekmektedir. Bu kararların büyükşehir belediye başkanı tarafından hukuka aykırı bulunmaması durumunda, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14 üncü maddesi uyarınca mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilmesi gerekmekte, bu kararların hukuka aykırı olup olmadığının mülki idare amiri tarafından değerlendirilmesinden sonra büyükşehir belediye meclisinin imarla ilgili kararlarının teknik bir teknik eleman tarafından mı yoksa teknik elemanlardan oluşturulacak komisyon aracılığıyla mı incelenmesi hususunda mevzuatta bir hüküm bulunmamakla birlikte, değerlendirmeye esas olacak inceleme için teknik bir eleman tarafından incelenmesine ihtiyaç olup olmadığı, ihtiyaç var ise bir teknik uzman tarafından mı yoksa teknik uzmanlardan oluşturulan bir komisyon tarafından mı yapılması gerektiği hususunda takdirin mahallin en büyük mülki idare amirinde olduğu düşünülmektedir.

Belediye meclisi kararları mülki idare amirliğine teslim edildiği tarihte yürürlüğe girmiş olmaktadır. Meclis kararlarının, belediye evrak zimmet defteri ile mülki idare amirliğine teslimi gerekmekte, meclis kararını teslim alan mülki idare amirliğinin 2004/160 sayılı genelge ekinde gönderilen belediye meclis

kararları kayıt ve teslim alma defterine kaydetmeleri gerekmektedir. Meclis kararlarının yürürlüğe giriş ve idari yargıda dava açma tarihinin tespiti bakımından yönetmelik hükümlerine uygun olarak belgelendirilmesi gerekmektedir. Kanuna uygun olarak mülki idare amirine gönderilmeyen meclis kararları yürürlüğe girmez, bu kararlara dayanılarak herhangi bir işlem tesis edilemez. Kesinleşen belediye meclis kararlarının mülki idare amirine 7 günlük yasal süre geçtikten gönderilmesi durumunda bile kararların teslim alınarak kayıt edilmesi gerekmektedir. Bu durumda sadece meclis kararlarının yürürlüğe girmesi gecikmiş olmaktadır.

Mülga 5272 sayılı Belediye Kanunu'nun 23 üncü maddesinde, belediye meclis kararlarına karşı belediye başkanı ve mahallin en büyük mülki idare amiri için idari yargı yoluna başvuru süresi 10 gün ile sınırlandırılmıştır. Sürenin 10 gün ile sınırlandırılmış olması uygulamada karmaşık sayılabilecek ve hukuka aykırılığı hususunda uzmanların değerlendirilmesine ihtiyaç duyulabilecek meclis kararları bakımından, sağlıklı bir değerlendirme yapılmasını ya imkansız hale getirmekte ya da yargı yoluna başvurulmasını güçleştirmekte idi.

23.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5393 sayılı Kanun'un 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belediye başkanı için meclis kararlarına karşı idari yargıda 10 günlük dava açma süresi korunmuş olmasına rağmen, mülki idare amiri bakımından 10 günlük süre kaldırılmıştır. Böylece mülki idare amirlerine Danıştay ve idare mahkemelerinde 60 gün, vergi mahkemelerinde ise 30 günlük süre tanınmış olmaktadır.

Aynı durum 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14 üncü maddesi için de geçerli idi. 14 üncü maddenin üçüncü fıkrasının ilk şeklinde büyükşehir belediye başkanına meclis kararlarına karşı dava açmak için 10 günlük süre tanınmış iken, bu süre 23.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 85 inci maddesi ile Danıştay ve idare mahkemelerinde 60 güne, vergi mahkemelerinde 30 güne çıkarılmıştır. 14 üncü maddenin beşinci fıkrasının ilk şeklinde mülki idare amirine tanınan dava açma süresi 10 gün ile sınırlandırılmış iken, 5747 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi ile dava açma süresi Danıştay ve idare mahkemelerinde açılacak davalar için 60 güne, vergi mahkemelerinde 30 güne çıkarılmıştır.

KAYNAKÇA

- 1-www.tbmm.gov.tr
- 2-www.basbakanlik.gov.tr
- 3-www.icisleri.gov.tr
- 4-www.mahalli-idareler.gov.tr

BELEDİYELERDE ÇALIŞAN MEMURLARIN MEMURLUKLARININ SONA ERME HALLERİ

Serpil ÇELİK ÖZDEMİR

İçişleri Bakanlığı

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Şb. Md., Yerel Yönetim Uzmanı

GİRİŞ

Bilindiği üzere, Anayasamızın 48 inci, 49 uncu ve 70 inci maddelerine göre; çalışmak, herkesin hakkı ve ödevi olup, herkes dilediği alanda çalışma hürriyetine sahiptir. Kamu hizmetlerine girme hakkı da her Türk vatandaşına tanınmış ve görevin gerektirdiği niteliklerden başkaca hiçbir ayırım gözetilemeyeceği ayrıca hüküm altına alınmıştır.

Devlet memuru olarak tercih edilen çalışma hakkının kullanımının, beraberinde, önceden saptanmış kuralları da koşulsuz kabul etmeyi gerektirdiği bilinen bir gerçektir ve kurallara uymadığımızda ya da belirlenenin aksi davranışlar sergilediğimizde ise, bazen sürekli bazen geçici olarak memur sıfatıyla yararlandığımız hakların mahrumiyeti söz konusu olmaktadır. Bu yazımızda; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 98 inci maddesiyle 5 halde belirlenen memuriyetin sona erme hallerine ilişkin kuralları, aşağıda farklı bir sıralamayla açıklamaya çalışacağız.

I. MEMURLUKTAN ÇEKİLME HALLERİ

Çekilme veya çekilmiş sayılma hali, Yasanın değişik maddelerinde ifade edildiğinden, bu hükümler 2 ana başlıkta bir araya getirilmiştir.

A- İSTEKLE ÇEKİLME HALİ:

İstifa etme olarak nitelendirdiğimiz memurun isteği ve iradesi ile memur statüsünden çıkma Yasanın 20 inci maddesiyle tanınmış genel bir haktır. Bu hakkın kullanımına ilişkin usul 94 üncü maddesiyle düzenlenmiş ve birinci fıkrasıyla müracaatın yazılı olma şartı getirilmiştir. İkinci fıkra ile de, çekilme isteğinin kurumca kabul edilip edilmemesi, muayyen bir sürenin geçmesine bağlı kılınarak, bu sürenin çekilme isteğinin idare tarafından kabulü veya yerine atanan kimsenin gelmesi ile sınırlı olduğu hüküm altına alınmıştır. Buna göre, yerine atanan kimse 1 (bir) aya kadar gelmediği veya yerine bir vekil atanmadığı takdirde üstüne haber vermek suretiyle memur görevini bırakabilmektedir. Ancak, olağanüstü mazereti nedeniyle çekilme isteminde bulunan memurun

üstüne haber vermek şartıyla görevini bırakmasında öngörülen 1 (bir) aylık süre şartının aranmadığını (Md.94/3'nci fıkra) ve istifaen görevinden ayrılan Devlet memurlarının 6 ay geçmeden Devlet memurluğuna tekrar alınamayacağı ile iki defadan fazla da istifa edilemeyeceğini de hatırlatalım.

Devir ve teslim ile yükümlü olan memurlar ise devir teslim işleri tamamlanmadan görevlerini bırakamazlar ve aykırı olarak ayrılan Devlet memurları 3 yıl geçmeden Devlet memurluğuna alınamazlar (md.95). Çekilme ile ilgili istisnai bir diğer durum da olağanüstü yönetim hallerine ilişkindir. Yasanın 96'ncı maddesine göre; olağanüstü hal, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde veya genel hayata müessir afetlere uğrayan yerlerde görev yapan memurlar yerine atanacak memur gelip işe başlamadıkça görevlerini bırakamazlar, bırakmaları halinde de bir daha Devlet memurluğuna hiçbir surette alınamazlar. Sözü edilen genel hayata tesir eden afetlerin neler olduğu, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda belirtilmiştir.

B- MEMURLARIN KANUNLARA UYMAMAK SURETİYLE ÇEKİLMİŞ SAYILMA HALLERİ:

a) Çekilme haline, 1327 sayılı Yasanın 75 inci maddesiyle 94 üncü maddenin birinci fıkrasının sonuna "Mezuniyetsiz veya kurumlarca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır." hükmü eklenmiş olup, burada da memurun iradesi söz konusudur. Ancak, bu duruma göre memurun çekilmiş sayılabilmesi için 3 şartın oluşması gerekmektedir.

1-Kamu hizmetinin devamlılık göstermesi nedeniyle görevin mazeretsiz terk edilmesi,

2-Göreve gelinmesini engelleyici bir özrün kanıtlanamaması veya ileri sürülen özrün kurumca kabul edilemez olması,

3-Görevin terk edilmesi halinin kesintisiz 10 gün

devam etmesi hallerinin mevcudiyetinde memur, müstafi addedilme olarak da ifade edilen memuriyetten çekilmiş sayılır ve 1 (bir) yıl geçmeden Devlet memurluğuna alınamaz.

b) Yasanın 63 üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre de, başka yerdeki bir göreve atanan memurlar, yine Yasayla belirlenmiş süre sonunda yeni görevine başlamazlarsa memurluktan çekilmiş sayılırlar. Bu işlem için öngörülen şart ise, göreve başlayamama nedeninin kanıtlanması mümkün zorlayıcı bir sebebin bulunmaması olup, tekrar memurluğa dönebilmek için bu halde de 1 (bir) yıl süre şartı bulunmaktadır.

c) Yasanın 79 uncu maddesine göre, bilgilerini artırmak için yabancı memleketlere gönderilen ve izin bitiminde (yol süresi dışında) görevlerine başlamayan memurlar da memuriyetten çekilmiş sayılırlar.

d) Yasanın 82 inci maddesinde ise, hazarda eğitim ve manevra maksadıyla veya seferde muvazaflık hizmeti dışında silah altına alınan memurların terhislerinden sonra görevlerine başlamaları gerektiği belirtilmiştir. (e) bendinde belirtilen usulde müracaat halinde alınan göreve başlatma onayı üzerine ilgililerin göreve başlamaları için atanmalarda görev yerine hareket ve işe başlama sürelerini öngören 62 ve 63 üncü maddelerdeki süreler esas alınmakta ve saptanan bu sürelerde görevine başlamayan memur çekilmiş sayılmaktadır.

e) Devlet memuru iken muvazaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumların da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorunda olduğu, Yasanın 83 üncü maddesiyle hüküm altına alınmıştır. Öngörülen bu süre içinde göreve başlama talebinde bulunmayanlar da memuriyetten çekilmiş sayılırlar.

f) Yasanın 91 inci maddesine göre de; kadrosu kaldırılmış olan memurların, kendi kurumlarında veya başka kurumlarda eski sınıflarındaki derecelerine eşit bir göreve atanmalarının mecburi olduğu, atandıkları bu göreve başlamayanların memurluktan çekilmiş sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

g) Çekilmiş sayılma hallerinin sonuncusu aylıksız izin alan memurlar hakkındadır. Yasanın 108 inci maddesiyle aylıksız izinli sayılma için gerekli mazeretler belirtilmiş ve aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması halinde memurun görevine derhal dönmesi mecburiyeti getirilmiştir. Mazeret nedeninin ortadan

kalkması veya izin süresinin bitiminde derhal görevine dönmeyenler memuriyetten çekilmiş sayılacaklardır.

Memuriyetten çekilme işlemine dair verilmiş yargı kararlarını incelediğimizde de; “Görevden çekilme isteğini kurumuna bildiren davacının 657 sayılı Kanunun 94. maddesinde belirtilen bir aylık sürenin bitiminde görevden ayrıldığına kabulü gerekir, bu bir aylık süre sonunda izinsiz ve özürsüz olarak on gün göreve gelmediği gerekçesiyle çekilmiş sayılmasında hukuka uyarlık bulunmadığı, (Danıştay 5. Dai. 03.03.1993-E:1991/2002, K:1993/999)”, “657 sayılı Yasanın 94. maddesine göre, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılmada kurumun öne sürülen mazeretin kabul edilebilirliği konusunda takdir yetkisi olduğundan, kurumun (atamaya yetkili merciin) bu takdir hakkını kullanabilmesi bakımından usulde paralellik ilkesi gereği, “görevden çekilmiş sayılma” işleminin de atamaya yetkili merci tarafından tesisi gerektiği, (Danıştay 5. Dai. 13.10.1993- E:1992/5321, K:1993/3753)” yolunda hükümlerde bulunulduğu görülmektedir.

II. DEVLET MEMURLUĞUNDAN ÇIKARILMA HALİ

Yazımızın başında belirttiğimiz memurluğun sona ermesi hallerini düzenleyen 657 sayılı Yasanın 98 inci maddesinin (a) bendinde aynen; “Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması” halinde Devlet memurlarının memurluğunun sona ereceği öngörülmüştür. Sözü edilen memurluktan çıkarılma işlemi ise ifadesini, Yasanın 125 inci maddesinin (E) bendinde bulmaktadır. Maddenin birinci fıkrasına göre; *Devlet memurluğundan çıkarma: bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarma* olarak tanımlanmış olup, maddede yer alan fiillerin işlenmesi halinde yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

III. MEMURLUĞA ALINMA ŞARTLARININ KAYBEDİLMESİ HALİ

98 inci maddenin (b) bendinde belirtilen, “Memurluğa alınma şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybetmesi halinde memurun memurluğu sona erer” hükmünün izahını memur olabilme koşullarını düzenleyen 48 inci maddede görüyoruz. Buna göre;

A-Türk vatandaşı olmadığı sonradan anlaşılan veya memur iken Türk vatandaşlığından çıkan veya çıkartılan kimsenin memuriyet görevi sona erer.

B-18 yaşını doldurmamayanlar memuriyete alınmazlar. (Kazai rüşd kararı alanlar hariç)

C- Memuriyete girdikten sonra, 41 inci maddede yada özel olarak tayini öngörülen öğrenim koşulunu taşımadığı sonradan anlaşılan memurun görevine son verilir.

D-Kamu haklarından kısıtlı olduğu sonradan anlaşılan veya bu haklarını memur bulunduğu sırada kaybeden memurun da görevine son verilir. Sözü edilen kamu hakları, malum olduğu üzere herkes tarafından kullanılan ve devredilemeyen haklardandır.

E-657 sayılı Yasanın 48/A-5 de yer alan genel şart ile mahkûmiyet hallerine ilişkin 10.01.1991 tarihli ve 3697 sayılı Kanunla yapılan düzenleme; 23.01.2008 tarihli ve 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile büyük çapta bir değişikliğe uğramıştır.

8 Şubat 2008 tarihli ve 26781 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5728 sayılı Kanunun 317 nci maddesiyle getirilen değişiklik aynen “5. Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.” şeklindedir. Bu bent de ilk dikkat çekici değişiklik taksirli, tecil edilme, ağır hapis, 6 ay olarak belirlenen sürelerin tamamen metinden çıkarıldığı ve Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçların tanımlanmasında ayrıntılı hükümler getirildiği hususlarıdır.

Bu maddenin açıklamalarını yapabilmek için öncelikle 5237 sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’nun 53 üncü maddesi hükümlerini de görmek ve değerlendirmek gerekecektir. Bilindiği üzere, 5237 sayılı Yasayla köklü değişiklikler yapılmıştır. Ceza çeşitlerine Üçüncü Kısım Yaptırımlar Birinci Bölümü ile yer verilerek uygulamalarına yönelik olarak da çeşitlilik öngörülmüştür. Taksir ve erteleme hususlarında ise kusur niteliğine ve ceza süresine bağlı olarak yepyeni düzenlemelerde bulunulduğu görülmüştür. Konumuz açısından lüzumu bulunan maddenin Güvenlik Tedbirleri ana başlığı altında “**Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma**” başlığı ile;

Madde 53- Kişi, **kasten** işlemiş olduğu suçtan dolayı hapis cezasına mahkûmiyetin kanuni sonucu olarak;

a) Sürekli, süreli veya geçici bir kamu görevinin üstlenilmesinden; bu kapsamda, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinden veya Devlet, il, belediye, köy veya bunların denetim ve gözetimi altında bulunan kurum ve kuruluşlarca verilen, atamaya veya seçime tabi bütün **memuriyet ve hizmetlerde istihdam edilmekten**,

b) Seçme ve seçilme ehliyetinden ve diğer siyasi hakları kullanmaktan,

c) Velayet hakkından; vesayet veya kayımlığa ait bir hizmette bulunmaktan,

d) Vakıf, dernek, sendika, şirket, kooperatif ve siyasi parti tüzel kişiliklerinin yöneticisi veya denetçisi olmaktan,

e) Bir kamu kurumunun veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun iznine tabi bir meslek veya sanatı, kendi sorumluluğu altında serbest meslek erbabı veya tacir olarak icra etmekten, **Yoksun bırakılır.**

Kişi, işlemiş bulunduğu suç dolayısıyla **mahkûm olduğu hapis cezasının infazı tamamlanıncaya kadar bu hakları kullanamaz.**

Mahkûm olduğu hapis cezası ertelenen veya koşullu salıverilen hükümlünün kendi altsoyu üzerindeki velayet, vesayet ve kayımlık yetkileri açısından yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanmaz. Mahkûm olduğu hapis cezası ertelenen hükümlü hakkında birinci fıkranın (e) bendinde söz konusu edilen hak yoksunluğunun uygulanmamasına karar verilebilir.

Kısa süreli hapis cezası ertelenmiş veya fiili işlediği sırada onsekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

Birinci fıkrada sayılan hak ve yetkilerden birinin kötüye kullanılması suretiyle işlenen suçlar dolayısıyla hapis cezasına mahkûmiyet halinde, ayrıca, cezanın infazından sonra işlemek üzere, hükmolunan cezanın yarısından bir katına kadar bu hak ve yetkinin kullanılmasının yasaklanmasına karar verilir. Bu hak ve yetkilerden birinin kötüye kullanılması suretiyle işlenen suçlar dolayısıyla sadece adli para cezasına mahkûmiyet halinde, hükümde belirtilen gün sayısının yarısından bir katına kadar bu hak ve yetkinin kullanılmasının yasaklanmasına karar verilir. Hükümün kesinleşmesiyle icraya konan yasaklama ile ilgili süre, adli para cezasının tamamen infazından itibaren işlemeye başlar.

Belli bir meslek veya sanatın ya da trafik düzeninin gerektirdiği dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla işlenen **taksirli suçtan mahkûmiyet halinde, üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere, bu meslek veya sanatın icrasının yasaklanmasına** ya da sürücü belgesinin geri alınmasına **karar verilebilir**. Yasaklama ve geri alma hükmün kesinleşmesiyle yürürlüğe girer ve süre, cezanın tümüyle infazından itibaren işlemeye başlar.

Öncelikle, 657 sayılı Yasanın 48/A-5 maddesine eklenen ilk yenilik 53 üncü maddede belirtilen sürelerin geçmiş olması halinin bile manidarlık taşımasıdır. Yukarıda aynen yer alan amir hükümlerde süreden kastedilenin mahkumiyet süresi olduğu ve hak yoksunluğunun infazın tamamlanmasıyla sınırlı olduğudur. Bu maddeye getirilen “**bile**” sözü ile memur olmak ya da memur statüsünün devamı için mahkumiyet süresinin az olmasının bazı hallerde yeterli olmadığına altı çizilmiştir. Yine, ertelenmiş **kısa süreli hapis cezaları** da kapsam dışında bırakılmıştır ki, burada belirtilen cezanın karşılığı Türk Ceza Kanunu’nun süreli hapis cezası başlıklı madde 49’un ikinci fıkrasında bulunmaktadır. Maddeye göre, **bir yıl veya daha az süreli hapis cezası** şeklinde tanımlanmıştır. Eski halde yer alan 6 aydan fazla ifadesiyle getirilen sınırlama bir yıl ve aşağısı ile ertelenmiş hal olarak karşımıza çıkmaktadır. 53’üncü maddede dikkat çeken diğer bir husus da maddede özellikle vurgulanan cezanın maddi unsurunun suçun kasten işlenmiş olma halidir. Aynı vurgu Devlet memuru olabilmenin genel şartlarında yapılan yeni düzenlemeyle de yapılmıştır. Maddeye göre;

- Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası,
- Affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı işlenen suçlar,
- Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar,
- Milli savunmaya karşı suçlar,
- Devlet sırlarına karşı suçlar,
- Casusluk, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma,
- Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmak, halleri memuriyete engel hallerdendir.

Getirilen yeni düzenlemeyle yüz kızartıcı, şeref ve haysiyeti kırıcı suçlarda yaşanan bazı sıkıntıların

önüne tek tek sayılmak suretiyle geçirildiği düşünülmekte ise de, değiştirilen ifadenin 657 sayılı Kanunun 125’inci maddesinde de değişikliği zorunlu hale getirmiştir. Yayımlı tarihinde yürürlüğe giren bu yeni düzenlemenin, Mahkemelerce verilecek kararlardan sonra yapılacak uygulamalarla daha da açıklığa kavuşacağını ümit ediyoruz.

Ancak, yasal düzenlemelerin bu yönde değişikliği idari işlemlerde de farklı işlemleri doğurduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Bu sebeple, mahkumiyete sebep olan bir eylemin sonradan çıkan yasayla suç olmaktan çıkarılması halinde yapılması gereken işlemlere ilişkin Danıştay Beşinci Dairesinin 11.02.1987 tarihli ve E:1986/1534, K:1987/188 sayılı kararından da bahsetmek istiyoruz. Sözü edilen kararda; T.C.K.un 2 nci maddesi hükmü karşısında, lehde hüküm getiren yasadan, kesinleşmiş kararla hükümlü bulunan kişinin de yararlanması gerektiği, memuriyete engel teşkil eden bir suçtan hükümlü bulunan ve bu nedenle görevine son verilen memurun, sonradan yürürlüğe konulan yasa ile “memur olma niteliğini taşıyan kişi” durumuna girdiğini kabul ederek aksine yapılan işlemin iptaline ilişkin hüküm verilmiştir.

657 sayılı Yasanın 98 inci maddesinin (B) bendine ilişkin olarak verilen Devlet Personel Başkanlığı ile yargı kararlarından da bahsederek, şartlı salıverilme ve Ceza Mahkemelerince verilen değişik kararlara istinaden yapılacak işlemler ile uygulamada esas alınacak esas ve usullere ışık tutmak istiyoruz. Devlet Personel Başkanlığının 30.05.2002 tarihli “... memuriyete başlamadan önce, suç eşyasını gizlemek suçundan, Erzincan 3.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No.lu Askeri Mahkemesinde yargılanarak, söz konusu Mahkemenin 19.4.1984 tarih ve E:1983/175, K:1984/60 sayılı kararı ile 8 ay hapis cezası alması nedeniyle, adı geçen kişinin görevine son verilip verilmeyeceğine ilişkin” görüşünde; 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin, Devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartların düzenlendiği (A) bendinin 5 inci fıkrasındaki hüküm ile 98 inci maddesinin (b) bendindeki hükümlerin izahtan sonra, “23 Nisan 1999 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıverilmeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair 4616 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 4 üncü bendinde “23 Nisan 1999 tarihine kadar işlenmiş ve ilgili kanun maddesinde öngörülen şahsi hürriyeti bağlayıcı cezanın üst sınırı on yılı geçmeyen suçlardan dolayı haklarında henüz takibata geçilmemiş veya hazırlık soruşturmasına girilmiş olmakla beraber dava

açılmamış veya son soruşturma aşamasına geçilmiş olmakla beraber henüz hüküm verilmemiş veya verilen hüküm kesinleşmemiş ise, davanın açılması veya kesin hükme bağlanması ertelenir; varsa tutukluluk halinin kaldırılmasına karar verilir. Bu suçlarla ilgili dosya ve deliller, bu bentte öngörülen sürelerin sonuna kadar muhafaza edilir. Erteleme konusu suç kabahat ise bir yıl, cürüm ise beş yıl içinde bu kabahat veya cürüm ile aynı cins veya daha ağır şahsi hürriyeti bağlayıcı ceza gerektiren bir suç işlendiğinde, erteleme konusu suçtan dolayı da dava açılır veya daha önce açılmış bulunan davaya devam edilerek hüküm verilir. Öngörülen süreler, erteleme konusu kabahat veya cürüm ile aynı cins veya ağır şahsi hürriyeti bağlayıcı ceza gerektiren bir suç işlenmeksizin geçirildiğinde, erteleden yararlanan hakkında kamu davası açılmaz, açılmış olan davanın ortadan kaldırılmasına karar verilir. 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 253 üncü maddesinde, sanığın beraatine veya mahkumiyetine, davanın reddine veya düşmesine ve muhakemenin durmasına dair kararların “hüküm” olduğu, 312 inci maddesinde, süresi içinde verilen temyiz dilekçesinin hükmün kesinleşmesine engel olacağı, 395 inci maddesinde de mahkumiyet hükümlerinin kesinleşmedikçe uygulanamayacağı belirtilmiştir.

Yargı yerlerinin yerleşik kararlarında da yer aldığı üzere 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin 5 inci fıkrasında öngörülen “**hükümlü bulunmamak**” ibaresinden; yargı yerinin son kararı üzerine kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuş ise bu yolların tüketilmesi sonucu kesinleşmiş bir hükme dayalı ceza mahkumiyetinin olmaması gerektiği biçiminde değerlendirilmesi gerekmektedir. Danıştay 1. Dairesinin E:2001/33, K:2001/47 sayılı kararında ise; 657 sayılı Kanunun 48/A-5 maddesinde sayılan suçlar dışında ve 6 aydan fazla hapis veya ağır hapis cezası gerektiren ve cezanın üst sınırı on yılı geçmeyen bir suç işlediği öne sürülen Devlet memurlarından, 4616 sayılı Kanun gereğince haklarında takibata geçilmemiş veya hazırlık soruşturmasına girilmiş olmakla birlikte henüz hüküm verilmemiş veya verilen hüküm kesinleşmemiş olanların, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen Devlet memuru olmaya engel sayılan bir cezadan dolayı haklarında kesinleşmiş mahkumiyet kararının bulunmaması nedeniyle memuriyet görevlerine son

verilemeyeceği, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddede sayılan suçlar dışında 6 aydan fazla hapis veya ağır hapis cezasına hükümlü olup bu cezası kesinleşmiş bulunan ya da cezasını çekip tahliye edilenlerle, cezasını çekerken 4616 sayılı kanundan yararlanıp şartla salıverilenlerin, haklarında kesinleşmiş bir ceza mahkumiyeti bulunması nedeniyle Devlet memurluğuna alınamayacağına dair karar verilmiştir. Bu itibarla, adı geçenin görevine son verilip verilemeyeceği hususunun yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği” mütalaasında bulunulmuştur.

Devlet Personel Başkanlığının 05.03.2003 tarihli, hizmetli olarak çalışan bir personelin bu görevi sırasında görevi suiistimal suçundan bir yıl süreyle hapis cezasına mahkum olduğu ve (3) ay süreyle memuriyetten men cezası aldığı belirtilerek, ilgilinin mahkumiyetinin sona ermesinden sonra tekrar görev yapıp yapamayacağı hususunda istenilen mütalaasında da; “işe alınma şartlarını kaybetmemiş olan personelin, hükümlülük süresinin tamamlanmasını müteakip yeniden göreve dönmelerine ilgili hükümler ve mezkur Danıştay kararı çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği” belirtilmiştir.

Danıştay Başkanlığının değişik dairelerince verilmiş kararların bazılarıyla da konumuz ile ilgili yerleşik içtihatlar vurgulanmıştır. Anılan Başkanlığın 5. Dairesinin 13.05.1987 günlü, E:1986/1320, K:1987/753 sayılı kararında; “izinli olarak gittiği yurt dışında özel doktorlardan aldığı raporlar misyon şefi tarafından mahalli mevzuata uygun şerhi verilerek onaylanmış bulunan kamu görevlisinin, bu raporlar kabul edilmeyerek görevden çekilmiş sayılamayacağı”, 12. Dairesinin 22.10.1997 günlü E:1995/9637, K:1997/2356 sayılı kararında; “... hükümlülüğü nedeniyle 657 yasanın 48/5 ve 98/b maddeleri uyarınca görevine son verilen ve açıktan emekliye sevk edilen davacının, yargılamanın yenilenmesi sonucunda, beraat ettiğinden bahisle göreve iade isteminin değerlendirilmesinde idarenin anılan yasanın 93.maddesi uyarınca takdir yetkisinin bulunduğu”, aynı Dairenin 07.10.1996 günlü, E:1995/11209, K:1996/2898 sayılı kararında “İlkokul mezunu olduğu halde ortaokul mezunlarının alınması için açılan sınava girmek amacıyla başkası adına düzenlenmiş bulunan tasdikname fotokopisi üzerinde değişiklik yaparak sınava girdiği soruşturma sonucu saptanması üzerine görevine son verildiği anlaşılan davacının, işlem tarihinden önce ortaokul diploması almış, asaletinin onaylanmış

olması ve adli yargıda yargılandığı evrakta sahtekarlık suçundan beraat etmiş bulunması karşısında sınav tarihinde ortaokul mezunu olma koşulunu taşımadığı nedeniyle 657 sayılı yasanın 48 ve 98/b maddeleri gereğince görevine son verilemeyeceği, 06.10.1999 günlü, E:1999/975, K:1999/1732 sayılı kararında; “Yüksek öğrenim kredi ve yurtlar kurumu genel müdürlüğünde memur olarak görev yapmakta iken görevden çekilmiş sayılan ve idareyi gerçeğe aykırı beyanı ile yanılarak stajyer öğretmenliğe atanan davacının, 657 sayılı yasanın 97/b maddesi uyarınca bir yıl geçmeden memuriyete alınamayacağı nedeni ile görevine son verilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı”, 27/05/2002 günlü, E:2000/4829, K:2002/2121 sayılı kararında “infaz koruma memuru olan davacının, firara sebebiyet verme suçunun, taksirli suç olarak kabulüne olanak bulunmadığı” 06.03.2003 günlü E:2001/1911, K:2003/470 sayılı kararında “adam öldürmeye teşebbüs suçundan tecil edilmiş mahkumiyeti bulunan davacının, suçunun niteliği itibarıyla yürüteceği görevin önem ve özelliği dikkate alındığından koruma ve güvenlik görevlisi olarak yapılan atamasının iptal edilmesinde 2495 sayılı kanunun 16/d maddesine aykırılık bulunmadığı, 15.09.2004 günlü, E:2002/1035, K:2004/2516 sayılı kararında; “TCK 168/2.maddesi uyarınca ağır hapis cezasıyla cezalandırılarak ömür boyu kamu hizmetlerinden mahrumiyetine karar verilen davacının, 3713 sayılı kanun uyarınca şartla salıverilmiş olsa bile görevine son verilmesinde, 657 sayılı kanunun 48. ve 98/b maddelerine aykırılık bulunmadığı” yolunda hükümlerde bulunulmuştur.

IV. EMEKLİYE AYRILMA HALLERİ

Yasanın 98'inci maddesinin (ç) bendinde dördüncü hal olarak; istek, yaş haddi, malullük ve sicil sebeplerinden biri ile emekliye ayrılmak suretiyle de memuriyetin sona ereceği belirtilmiştir. Malum olduğu üzere, burada sözü edilen hallerin ifadesini 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ilgili maddelerinde buluyoruz. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile henüz yürürlüğe girmeyen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel

Sağlık Sigortası Kanunu ile sosyal güvenlik adı altındaki hizmetlerin bir çatı altında tek düzenleme ile yürütümü öngörülmekte ise de, bugünkü şartlarda halen 657 sayılı Yasaya tabi personelin emeklilik işlemleri 5434 sayılı Yasanın ilgili hükümlerine istinaden devam etmektedir. Bu nedenle, halen yürürlükte olan mevzuata göre;

A) İstekle emeklilik: 5434 sayılı Kanunun 4447 sayılı Kanunla değişik 39. maddesi gereğince hizmet ve yaş şartlarının bir arada ikmali sonucunda elde edilen bir haktır.

B) Re'sen emeklilik: Kurumların yasalarla belirlenmiş belli hallerde tek taraflı olarak yaptıkları görev son verme işlemi olup, aşağıdaki üç başlık altında incelenebilir.

B-1) Görülen Lüzum Üzerine Re'sen Emeklilik:30 hizmet yılını tamamlamış olanlar (seçilmiş belediye başkanları ve illerin daimi komisyon üyeleri hariç) kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen emekliye sevk edilebilmesidir.

B-2) Sicilen Re'sen Emeklilik: Yasanın 39'uncu maddesinin e-f bentlerine göre sicilen emeklilik hali askeri personel ve sivil iştirakçiler olarak ayrıma tabi tutulmuştur.

B-3) Yaş Haddi Sebebiyle Re'sen Emeklilik: 5434 sayılı Yasanın 40'ıncı maddesi gereğince iştirakçilerin vazifeleriyle ilgilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdıkları tarihtir. Ancak, istisnai olanlar dışında hizmet müddetleri ne olursa olsun 61 yaşını dolduranlar hakkında da kurumlarınca yaş haddi uygulanabileceği anılan maddede belirtilmiştir.

C-) Malulen Emeklilik: 3 tür malullük söz konusu olup, 5434 sayılı Yasanın 46'ıncı maddesine göre oluşan Malullük, 44'üncü madde dışında kalan sebep ve hallerden doğmuş olursa **Adi Malullük**,45'inci maddede belirlenen hallerden kaynaklanırsa **Vazife Malullüğü**, 64'üncü maddede belirlenen hallerin varlığı ile oluşan vazife malullüklerine de “**Harp Malullüğü**” denilmektedir.

V. ÖLÜM HALİ

657 sayılı Kanununun 98'inci maddesinin son (d) bendiyle Devlet memurunun ölümü halinde Devlet memurluğunun sona ereceği hüküm altına alınmıştır.

SEBZE VE MEYVE TİCARETİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISINA GENEL BAKIŞ

Av. Zeliha MERCİMEK

Türkiye Belediyeler Birliği Hukuk İşleri Md.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca halihazırda yürürlükte bulunan 24/06/1995 tarihli Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin (11/06/1998 – 4367 sayılı ve 5652 sayılı kanunla değişik 552 sayılı KHK) yetersizliğinden bahisle yeni bir kanun tasarısı hazırlanmış olup, Belediyelerimizi ilgilendiren bu tasarıya genel bir bakışın yararlı olacağı düşünülmüştür. Buna göre;

1) Tasarının 4. maddesinde Toptancı hallerinin kuruluşu düzenlenmiştir. Buna göre hallerin kuruluş izni her ne kadar belediyelerin yetkisine verilmişse de 6. fıkra da kuruluşla ilişkin usul ve esasların düzenleneceği yönetmelik için görüşü alınacak kuruluşlar arasında 5355 sayılı kanuna istinaden belediyelerimizin hak ve menfaatlerini korumak üzere kurulan Türkiye Belediyeler Birliğinin yer almaması büyük bir eksikliktir.

2) Tasarının 5. maddesinde yer alan düzenleme ile hal arazisinin yer tahsisi ve kamulaştırma yoluyla edinme kolaylığı getirmesi bakımından olumlu değerlendirilmiştir.

Maddenin 4. fıkrasında "İmar planlarında ayrılmış hal yerleri toptancı hali kurulmak üzere belediyeler tarafından yap-işlet, yap-işlet-devret, üst hakkı tesisi suretiyle yapılabileceği öngörülmüştür. Ancak, bu modellerin işleyebilmesi için formalitelerin ve bürokrasisinin azaltılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

3) Tasarının 7. maddesi "Malların Toptan ve Perakende Alım Satımı" başlıklı olup 3. fıkrası ile getirilen düzenleme; ürünlerin satışa sunulacağı yer belediyelerini rahatsız edecek bir düzenlemedir. Bu düzenlemede "Herhangi bir toptancı halinde satın alındığı veya herhangi bir toptancı haline bildirildiği belgelenen malların satışı engellenemez, bu mallar üzerinden hal rüsumu alınamaz ve bunlar toptancı hale girmeye zorlanamaz" hükmü yer almaktadır. Oysa belediyeler şehir içi trafiği, çevre kirliliği, insan sağlığı gibi sorunları çözmek zorunluluğunda iken, bu hizmeti elde ettikleri rüsum karşılığı yapmaktadırlar. Bu bedele bir an önce kavuşmaları esasen ekonomik açıdan çok da rahat olmayan belediyeler açısından çok önemlidir. Bu nedenle, fıkranın yürürlükteki düzenlemeye paralel hale getirilmesi uygun olacaktır.

4) Tasarının 8. maddesinde düzenlenen Üretici Örgütlerinin hangi 'Hal'le ilgilendirileceğinin Bakanlık tarafından belirleneceğine ilişkin hüküm, mahalli idareler üzerinde yeni bir idari vesayet yetkisi yaratacak olup, Avrupa Birliği entegrasyonunda önemseydiğimiz yerleşme sürecine aykırılık teşkil edecektir.

5) Tasarının 13. maddesi ile, semt pazarlarında bulunan toplam satış yerinin %10'unu üreticilere ayırma mecburiyeti getirilmektedir. Oysa tasarı ile haftanın belli günü üretici pazarları kurma mecburiyeti de getirildiğinden konunun Belediyelerin takdirine bırakılması uygun olacaktır.

6) Tasarının 14. maddesinin 1. fıkrasında Belediyelerin o mahaldeki Ziraat Odasının talep etmesi halinde en geç bir yıl içinde üretici pazarı kurmak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır. Bu fıkraya mali imkanları ölçüsünde ifadesinin eklenmesi uygun olacaktır. Ayrıca, üretici pazarlarında üretici kimliğine sahip olmayanların satış yapamayacakları hüküm altına alınmalıdır.

7) Tasarının 15. maddesi ile düzenlenen Hal Rüsumu, belediyelerimiz açısından uygun değildir. Her şeyden önce Tasarı ile rüsum oranı düşürülmüştür. Oysa, rüsum gelirleri belediyelerin en önemli ve düzenli gelir kaynaklarından. Bu nedenle, rüsum oranında meydana getirilecek bir azalma, sınırlarında Hal bulunan her bir belediye için önemli gelir kaybına sebep olacaktır.

Bundan başka tasarı, yerinden yönetim ilkesine aykırı bir şekilde Belediye Meclislerine ait olan takdir yetkisini de ortadan kaldırmıştır. Zira, mevcut düzenlemede Hal Rüsumu, %2'yi geçmemek üzere Belediye Meclislerince belirlenirken, Belediye Meclisine ait bu yetki tasarı ile kaldırılmıştır.

Madde düzenlemesinde ayrıca, hal rüsumlarının Bakanlık tarafından belirlenecek bir banka nezdindeki hesaba yatırılacağı, rüsum bedellerinin %10'un Bakanlık merkez saymanlığı hesabına aktarılacağı hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin incelenmesinden anlaşılacağı üzere rüsumun oranının belirlenmesi yetkisi Belediye Meclislerinden alınmıştır. Yine, tamamen belediyelere ait olan bir geliri, sifıra kadar indirme yetkisi merkezi idareye verilmektedir. Bundan başka, tüm rüsumların

Bakanlık vasıtasıyla sevk ve idare edilmek üzere yasal düzenleme yapılması yukarıda belirttiğimiz gerekçelerle belediyelerimiz açısından uygun değerlendirilmemektedir. Nitekim, rüsumların yatırılacağı bankayı, paraların ne zaman belediyelere gönderileceği -ki kanunda düzenlenmemiş olup, tamamen Bakanlığın takdirindedir- nasıl paylaşılacağı hüküm altına almıştır. Ciddi bir meblağa tekabül edeceğini düşündüğümüz rüsum bedellerinin % 10'unun Bakanlık merkez saymanlığı hesabına aktarılmasının anlaşılabilir gerekçesi bulunmamıştır. Zira, bu bedelin nerelerde kullanılacağı her ne kadar 28. maddede açıklanmışsa da bunun yeterli olduğu düşünülmemektedir. Çünkü, Tasarının Kuruluş başlıklı 4. maddesinde Toptancı hallerinde yer alması gereken tesisler arasında depoların, laboratuvarların vesair tesislerin olduğu anlaşılmakta, 15. maddenin 4. fıkrasında da belediyelere gönderilecek hal rüsumlarının %10'unun Hal'lerin eksik olan altyapıları için kullanılacağı hüküm altına alınmaktadır. 28. maddede sayılan diğer masraf kalemleri rüsum bedellerinin %10'una ulaşacak kalemler değildir.

Oysa kamu yönetiminin yeniden yapılandırılması kapsamında çıkarılan 5216 ve 5393 sayılı kanunlarla belediyelere verilen görev ve sorumluluklar karşısında, Anayasamızın 127. maddesi ile Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının mali özerkliğe ilişkin hükümleri dikkate alınarak, yeni bir İl Özel İdareleri ve Belediye Gelirleri Yasa Tasarısı hazırlanmış ve belediyelerimize görev ve sorumlulukları ile orantılı gelirler yaratılma gayretine girilmiş iken, inceleme konusu tasarıda hem rüsum oranı düşürülmüş, hem Belediye Meclislerinin takdir yetkisi ortadan kaldırılmış ve hem de toplam rüsum gelirlerinin % 10'u merkezi idareye alınmıştır.

8) Tasarının 16. maddesinin

3. fıkrasında Belediyelerin, kurdukları toptancı hallerinin işletilmesini belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle devredebileceği belirtilmiş ancak devir işlemlerinin tabi olacağı hükümlerin, buna ilişkin usul ve esasların Bakanlık ve İçişleri Bakanlığınca birlikte belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm dahi belediyeler üzerinde yeni bir İdari Vesayet yetkisi kurmak anlamına gelmektedir. Zira, belediyeler kendi hak ve menfaatlerini en iyi şekilde savunacak duruma gelmişlerdir. Özellikle, tasarıda belirtilen özelliklere sahip bir Hali olacak belediyelerin belli bir donanım, bilgi birikimine ve insan kaynağına sahip olduğunu kabul ederek, belediye yönetimlerine takdir hakkı vermek gerekmektedir. Bu nedenle, fıkranın '...belediyeler kurdukları toptancı hallerinin işletilmesini belediye meclisince belirlenecek süre, bedel ve koşullarla devredebileceklerdir..' şeklinde değiştirilmesi uygun olacaktır.

6. fıkarda Hallerde yönetime öneri ve tavsiyelerde bulunmak üzere bir Danışma Kurulu oluşturulacağı belirtilmektedir. Oysa tüm kamu yapılanmasında bürokrasinin azaltılması gerekirken hiçbir yaptırım gücü ve etkinliği olmayacak, buna karşılık belli bir maddi ödeme zorunluluğu getirecek böyle bir kurulun oluşturulması uygun değerlendirilmemektedir.

7. fıkarda Toptancı hallerin işleyiş, yönetim ve denetimine, alım satım işlemlerinin nasıl yapılacağına, bildirim ve hal rüsumu ödeme yükümlülüğünün ne şekilde yerine getirileceğine, hizmet gereklerine göre oluşturulacak birimlere ve bunların görev ve yetkilerine, hal müdürünün niteliklerine, hal zabıtasının sayısına ve bunlar ile özel güvenlik görevlilerinin çalışma yöntemine, hal danışma kurulu üyelerinin sayı ve niteliklerine, bu kurulun çalışmalarına, hallerde tutulacak defter, belge ve kayıtlara ve bu konularla ilgili diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar için yönetmelik çıkarılacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak görüşü alınacak kurum veya kuruluşlar arasında belediyeleri temsilen Birliğimiz sayılmamış olup, Tasarıya eklenmesi yerinde olacaktır. Zira, yönetmelik yukarıda da görüldüğü üzere yönetmelikte tespit edilecek konular esas itibarıyla Belediyelerin görev ve takdirindeki konulardır.

9) Tasarının 17. maddesinde Hal Hakem Heyeti düzenlenmiştir. Hal Hakem Heyetlerinin bakacağı ihtilaf sınırının (50.000 YTL)yüksek olduğu düşünülmektedir. Eksiklik olarak oluşumunda bir hukukçu bulunmamaktadır. Bir hukukçunun heyetteki varlığı önemlidir. Ayrıca, başkanlığını Sanayi ve Ticaret İl Müdürü veya görevlendireceği bir personelinin yapacağı hüküm altına alınmıştır. Bu şekildeki düzenleme, tasarıda hallerle belediyelerin ayrı ayrı düşünülmesinin, hallerin merkezi idare kontrolüne alınmasının bir yansımasıdır. Oysa Haller, belediyelerden ayrı düşünülemez. Bu nedenle, Heyet Başkanlığını Belediye Hal Müdürü veya belediyece görevlendirilecek bir personelin yapması uygun olacaktır.

10) Tasarının 18. maddesinde düzenlenen Toptancı Hal Konseyi de Hal Danışma Meclisine bildirdiğimiz gerekçeler doğrultusunda, bürokrasi ve yetki karmaşası yaratacağını düşündüğümüz bir yapılanma olacağı değerlendirilmektedir.

11) Tasarının 19. maddesinde Toptancı Hallerindeki İşyerlerinin İşletilmesi başlığını taşımakta olup, yürürlükteki mevzuattan farklıdır. Zira, kanunda toptancı halleri belediyelerce tahsis, kiralama ve satış yoluyla işletilir ve işletilir iken, tasarıda haller için kiralama, Pazar yerleri için tahsis öngörülmüştür. Kanundaki satış yetkisine istinaden satılan işyerleri için tasarıda bir hüküm bulunmamaktadır. Bu

konunun düzenlenmesi gerekmektedir. Maddenin 6.fıkrasında toptancı hallerindeki işyerlerinin kiralanmasına ve Pazar yerlerindeki satış yerlerinin tahsisine ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir hükmünü içermektedir. Bu yerler, belediyelerin kanunları gereği açılmasına izin verdiği, yönettiği, denetleme yaptığı, Meclislerince (pazaryerleri bakımından) ücret tarifeleri tespit ettiği yerlerdir. Belediye Meclislerinin yönetmelik çıkarma yetkileri de bulunmaktadır. Buna rağmen, 6. fıkrada bakanlığın belediyelerin yetki ve sorumluluğunda olan bu yerler için yönetmelik çıkarma istekleri idari vesayetin bir başka yansımasıdır. İşyerlerinin kiralanma usulü de 2886 sayılı yasa kapsamında yapılacağına göre kiralanma için ayrıca yönetmelik çıkarma ihtiyacı da bulunmamaktadır.

12) Tasarının 21. maddesi Teminat başlıklı olup, ticari güvenin sağlanması ve tarafların haklarının korunması amacıyla, toptancı hallerindeki kiracılar-dan Belediye Meclisince belirlenen miktarda alınacağı hüküm altına alınmış olup, maddenin 2. fıkrasında teminatın nasıl kullanılacağı düzenlenmiş ancak, birden çok üreticiye olan borçlar veya birden çok kişiye verilen zararlar nedeniyle nasıl kesileceğine ilişkin bir düzenleme yer almamıştır.

13) Tasarının 23. maddesinde Hukuki ve Cezai Sorumluluk düzenlenmiş ve idari para cezaları sıralanmıştır.

4. fıkrada "... Bakanlık ve belediyeler, bu maddede öngörülen idari para cezalarını uygulamaya yetkilidir. Belediyelerde bu yetki, belediye encümenince kullanılır." denmektedir. Ceza vermeye yetkili iki idarenin yer alması, mükerrer cezalandırma riski içermektedir. Bunun yerine tek yetkili, denetime en yakın ve etkili olan mercii Belediyeler olduğu için bu yetkinin de Belediyeler tarafından kullanılması yeterli ve gereklidir.

14) Tasarının 27. maddesinde Malların Analizi yer almaktadır. Maddenin 3. fıkrasındaki düzenlemeye göre yetkilendirilmiş kamu ve özel laboratuvarlarda yapıldığı belgelenen mallar üzerinden 15. maddenin birinci fıkrasına göre alınacak hal rüsumu yarısı oranında alınacağına ilişkin düzenleme belediyelerin gelir kaybına neden olacaktır. Maddenin bu şekildeki düzenlenmesi belediyelerimiz açısından uygun değerlendirilmemektedir. Esasen tasarı ile belediyeler bu laboratuvarların yapımı için de kaynak göndereceklerinden, rüsum gelirlerinde ciddi azalma meydana gelecektir. Bunun yerine, özel laboratuvarların yapım maliyetini piyasa koşullarına bırakmak daha doğru olacaktır kanaatindeyim.

15) Tasarının 29. maddesinde düzenlenen "denetim yetkisi" çok geniş tutularak pazar yerleri dahi kapsama alınmıştır. Bu durum, Belediyeler ile Bakanlık arasında yetki ve görev karmaşasına sebep olacaktır. Düzenleme yerinde olmamıştır. Esasen, Bakanlığın bu kontrol yetkisi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda belirtilen İç Denetim ve Dış Denetim'e de uygun değildir.

16) Tasarının Geçici 2. Maddesi ile Toptancı hallerinde bulunan işyerlerinin kiraya verilmesinde mevcut hak sahiplerine öncelik verileceği ve bunlara ihale bedeli üzerinden %25 oranında indirim uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm belediyelerin alacağının, kanunla (kanunu hazırlayan bakanlık takdiriyle) azaltılması demektir.

Bu maddenin 2. ve 3. fıkralarında belediyelere ait yerlerde yine bakanlık takdiriyle üreticiler lehine (hallerde ve semt pazarlarında boşalan işyeri ve satış yerlerinin kiralama ve tahsisinde üreticilere öncelik verileceğine ilişkin) düzenlemeye gidilmektedir. Bu takdiri belediye meclislerine bırakmak yerinde olacaktır.

17) Tasarının Geçici 3. maddesi ile "Bu kanunda öngörülen yönetmelikler ve uygulamaya ilişkin sair usul ve esaslar yürürlüğe girinceye kadar 552 sayılı KHK uyarınca çıkarılan yönetmeliklerin bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur hükmü getirilmiştir. Bu durum, uygulayıcılar açısından güçlük yaratacak niteliktedir.

Sonuç olarak, gerek 5216 ve gerekse 5393 sayılı yasalarla belediyelere tanınan Hallerle ilgili yetki, sorumluluk ve imtiyazlar, anılan kanunlardaki düzenlemelerde yer alan yerinden yönetim ve mali özerklik ilkelerine aykırı bir şekilde merkezileştirilmektedir.

Tasarı 33 madde halinde hazırlanmış ancak neredeyse birkaç maddede bir o konuya ilişkin çıkarılacak yönetmelikten bahsedilmiştir. Bir kanunun bu kadar çok yönetmeliğe atıf yapması, kanun tekniğine uygun değildir.

Yönetmeliklerin hazırlanmasında görüşü alınacak kurum veya kuruluşlar arasında Türkiye Belediyeler Birliği yer almamaktadır. 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20. maddesine göre, mahalli idarelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi ve mahalli idarelerle ilgili kanun hazırlıklarında görüş bildirilmesi amacıyla ülke düzeyinde kurulan Birliğimizin Yönetmelik hazırlıklarında görüşü alınacak kuruluşlar arasında yer alması gerekmektedir.

Not: Tasarı www.tbb.gov.tr adresindeki Birlik web sitesinde yer almaktadır.

SORU - CEVAP HATTI

Belediye Mevzuatı, Personel, İmar, İhale, Bütçe ve Muhasebe konularındaki sorularınıza fahri danışmanlık hizmeti veren Yerel Yönetim Uzmanlarımız anında cevap veriyor...

Türkiye Belediyeler Birliği, Soru - Cevap Hattından yararlanarak cevaplanmasını istediğiniz sorularınızı gönderebileceğiniz adres ve telefonlar:

Adres : Tunus Cad. No:12 06680 Kavaklıdere/ANKARA
Telefon : 0 312 419 21 00 (PBX) Faks: 0 312 419 21 30
e-posta : illerbelediyeler@gmail.com
Yöneten : Mustafa DÖNMEZ - İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Genel Müdürlüğü Şube Müdürü

ÖĞRENMEK İSTEDİKLERİNİZ

PERSONEL MEVZUATI

SORU

Sayın Hocam,

01.05.1962 doğumluyum. 1.7.1987 tarihinden itibaren 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışmaktayım. Memurluktan önce Belediyede 443 gün, özel sektörde 493 gün olmak üzere toplam 936 gün sigortalı günüm bulunmaktadır. 18 aylık askerlik süremi borçlanarak ödedim.

İşçilikte geçen 936 günlük sigortamı emekle sandığına aktardım. Ne zaman emekli olabilirim? Ayrıca 1978 -1987 yılları arasında boş geçen günlerimi borçlanmak suretiyle doldurabilir miyim?

Bu konularda tarafıma bilgi verilmesini arz ederim.

Kemal GÜNDÜZ

Kavak Belediye Başkanlığı

SAMSUN

CEVAP

Sayın Gündüz,

Yazınıza; Kavak Belediyesinde 1.7.1987 tarihinden itibaren Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yaptığınızı, memurluktan önce Belediyede 443 gün, özel sektörde 493 gün olmak üzere 936 gün sigortalı hizmetinizin bulunduğunu, 18 ay askerlik sürenizi borçlanarak ödediğinizden bahisle, ne zaman emekli olacağınızı, işçilik ve memuriyet arasındaki boşta geçen günlerin borçlanarak ödenip ödenmeyeceği hakkında görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

Bu kapsamda;

1. Emeklilik tarihiniz

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının emeklilikleriyle ilgili olarak 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nda 4759 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle, anılan yasadaki önce memuriyete girmiş olanlara kademeli geçiş süreci getirilmiştir. 4759 sayılı Yasa'ya göre memurların istekleri üzerine emekli olabilmeleri için, 23.05.2002 tarihi esas alınmaktadır.

Öncelikle belirtelim ki, memuriyet hizmetinin yanında, askerlik hizmetiniz ve SSK'ya tabi hizmetlerinizin tamamı emekliliğe esas hizmetinizde değerlendirilmektedir. Bu bilgiler ışığında, 23.05.2002 tarihi itibarıyla;

- 1.7.1987 tarihinde memuriyete başladığınıza göre; 14 yıl, 10 ay, 22 gün memuriyet,

- 1 yıl 6 ay askerlik,

- 936 gün (2 yıl 7 ay 6 gün) sigortalı,

hizmet olmak üzere toplam 17 yıl 11 ay 28 gün emekliliğe esas hizmetiniz bulunmaktadır.

Buna göre; 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nın 4759 sayılı Yasa ile değişik Geçici 205'inci maddesinin (f) bendi (sizin hizmet sürenizin de dahil olduğu), "Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl ve daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını,

....doldurmaları ve erkek iştirakçilerin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır." hükmünü taşımaktadır.

Yasa hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa'nın öngördüğü yaştan aşağı olmamaları gerekmektedir. Başka bir deyişle, sadece 25 yıl fiili hizmet süresinin tamamlanması yeterli olmamakta, ayrıca Yasa'nın öngördüğü yaşın da tamamlanması gerekmektedir. Bu durumda 48 yaşını doldurduğunuz tarihte, yani 1.5.2010 tarihinde emekli olabilirsiniz.

2. Boşta geçen sürenin borçlanıp borçlanılamayacağı

1978 -1987 yılları arasında boş geçen günlerinizin borçlanılıp borçlanılamayacağına gelince; mevzuatımızda memurların, memuriyete girmeden önce boşta geçen sürelerinin borçlanmasına imkan tanıyan bir mevzuat hükmü bulunmamaktadır.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU**Sayın Hocam,**

Samsun Kavak İlçesi Belediyesinde 1.7.1987 tarihinden itibaren memur olarak çalışmaktayım. 01.05.1962 doğumluyum. Memurluktan önce Belediyede 443 gün, özel sektörde 493 gün olmak üzere toplam 936 gün sigortalı hizmetim bulunmaktadır. Sigortalı ilk işe giriş tarihim 1.10.1978'dir.

Sigortalı olarak çalıştığım sürelerin memurlukta derece/kademe ilerlemesinde kazanılmış hak aylığımda sayılıp sayılamayacağı hususunda şahsıma bilgi vermenizi arz ederim.

Kemal GÜNDÜZ*Kavak Belediye Başkanlığı***SAMSUN****CEVAP****Sayın Gündüz,**

Yazınızda; memuriyete girmeden önce Kavak Belediyesi'nde 443 gün, özel sektörde 493 gün olmak üzere toplam 936 gün sigortalı hizmetinizin bulunduğundan bahisle, sigortalı olarak çalıştığınız sürelerin memuriyet derece kademenizde (intibakta), yani kazanılmış hak aylığımda sayılıp sayılamayacağına ilişkin yazınız incelenmiştir.

Memuriyete girmeden önce Belediyede sigortalı işçi olarak çalışılan SSK'lı hizmet süreleri kademe ilerlemesinde ve derece yükselmesinde değerlendirilmez. Bu genel kuraldır. Başka bir deyişle, Devlet memurluğuna girenlerin işçi statüsünde sigortalı olarak geçen sürelerinin intibakta değerlendirilmesine imkân veren genel nitelikte bir kural yoktur. Zaman zaman çıkan kanunlarla bu imkân geçici olarak tanınmıştır. Ancak 1984 yılından bu güne kadar bu nitelikte bir kanun çıkmamıştır.

Bununla birlikte, sigortaya tabi olarak geçen hizmet süreleri, 2829 sayılı Kanun'a göre sadece emeklilik fiili hizmet süresinin hesabında dikkate alınmaktadır. Başka bir deyişle, sigortalı hizmetinize ait süre, intibakta (kazanılmış hak aylığı) değerlendirilmez; ancak fiili emeklilik sürenizde ve fiili emekli aylığınıza esas derece ve kademenizde değerlendirilir.

Cevaplayan: Mustafa DÖNMEZ*İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.***SORU****Sayın Hocam,**

Ben Ordu İli Kösebucağı Belediyesinde Muhasebeci olarak görev yapmaktayım. 15.08.1994 tarihinde işe girdim ve halen Muhasebeci olarak görev yapıyorum. 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın ilgili maddesi uyarınca 6 yıl boyunca almış olduğum sicil

notu ortalaması 90 ve 90 puanının üzerinde olan personele bir kademe ilerlemesi verilir denilmektedir. Buna göre sicil notu ortalaması 90 puanının üzerinde olmasına karşın, bazı nedenlerden dolayı 27.05.1999 - 1.1.2003 tarihleri arasında çalışmadığım boşluk bir dönem var ve notum da bu dönemde yoktur. 1.1.2003 tarihinden sonra tekrar Ordu Bölge İdare mahkemesinin kararı ile işe iadem oldu ve notlarım 2003 ve 2007 dahil sicil notlarım 90 puanının üzerindedir.

Buna göre, iyi sicil notumdan dolayı kademe ilerlemem mümkün müdür?

Hacile ÇAYAN*Kösebucağı Belediyesi**Muhasebeci**Fatsa/ORDU***CEVAP****Sayın Çayan,**

15.08.1994 tarihinde Kösebucağı Belediyesinde Muhasebeci olarak görev yaptığınızı, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 64 üncü maddesi uyarınca sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olan personele bir kademe verildiğinden bahisle, 2003-2007 sicil notlarınızın 90 puanının üzerinde olması nedeniyle hakkınızda bir kademe ilerlemesi uygulanıp uygulanmayacağı hakkında görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 243 sayılı KHK ile eklenen 64 üncü maddesi; *"Devlet memurlarından 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olanların aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır."* hükmünü öngörmektedir. Söz konusu Yasa maddesine göre, 6 yıllık sicil notu ortalaması 90 ve daha yukarı olan memurların aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe uygulanmaktadır. 27.05.1999 - 1.1.2003 tarihleri arasındaki sicil notu ortalamanız 90 puanının üzerinde de olsa, bu dönemin 5 yıllık bir süreyi kapsamaması (kademe ilerlemesi uygulanabilmesi için son altı yıllık sicil ortalamasının en 90 puan olması gerekir) ve belki çalışmadığınız boşluk döneme ait notunuzun da eksik olması nedeniyle kademe uygulanmaması doğaldır.

Keza, yazınızda 2003-2007 yıllarına ait sicil notu ortalamanızın 90 puanının üzerinde olduğu belirtilmekle birlikte, bu notların da 5 yıllık bir dönemi kapsadığı anlaşıldığından bir yıllık sicil notunuzun daha olması gerekmektedir. Bu yıl sonunda doldurulacak 2008 yılı sicil notunuzun da dahil edilmesiyle, 2003-2008 yılları not ortalamanızın da 90 veya üzerinde olması halinde, 2009 yılı başında söz konusu döneme ait olmak üzere

hakkınızda ilave bir kademe uygulanması yasa gereğidir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Belediyemiz Muhasebe biriminde VHKİ olarak görev yapmakta iken, 4.4.2007 tarihinden itibaren Mali Hizmetler Müdürlüğünü vekaleten yürütmekte olan AÖF 2 yıllık Muhasebe programı mezunu Tuncer Bilgin, Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince sertifika aldığı eğitim sonrası adlı personelinizin 24.11.2007 tarihinde yapılan Muhasebe Yetkilisi Sertifika Sınavına katılıp başarılı olarak sertifika almıştır.

Anılan şahsın bahsedilen Yönetmelik gereği Muhasebe Yetkilisi olarak atamasının yapılması söz konusu olmakla birlikte, mevcut kadronun "Mali Hizmetler Müdürü" olması sebebiyle adı geçenin;

a) Mali Hizmetler Müdürü olarak mı atamasının yapılacağı,

b) Muhasebe yetkilisi olarak görevlendirme mi yapılacağı,

c) Mali Hizmetler Müdürü kadrosuna atama yapılacaksa, 31.12.2005 gün ve 26040 sayılı RG'de yayımlanan "Görevde Yükselme Yönetmeliği" hükümleri uyarınca görevde yükselme sınavına girmesinin gerekip gerekmediği hususunda tereddüde düşülmüştür.

Zafer İNCE

Artvin Belediyesi

Belediye Başkan Yardımcısı

CEVAP

Sayın İnce,

Belediyenizde Mali Hizmetler Müdürlüğünü vekaleten yürütmekte olan Açık Öğretim Fakültesi 2 yıllık Muhasebe programı mezunu olan Tuncer Bilgin adlı personelinizin 24.11.2007 tarihinde yapılan Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereğince sertifika aldığından bahisle, Muhasebe Yetkilisi atamasının yapılması düşünülmekle birlikte, mevcut kadronun Mali Hizmetler Müdürü olması sebebiyle, adı geçenin Mali Hizmetler Müdürü olarak atamasının yapıp yapılmayacağı, Muhasebe Yetkilisi olarak mı görevlendirileceği, Mali Hizmetler Müdürü olarak ataması yapılacaksa Görevde Yükselme Sınavına girmesinin gerekip gerekmediği hususunda görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

Bu kapsamda;

1. Muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanmasına ilişkin temel hükümler, 5018 sayılı Yasa'da yer almıştır. Anılan Yasa'nın 62 nci maddesi; "Muhasebe yetkilisi olarak atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

a) En az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak.

b) Kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak.

c) Görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.

9.12.1994 tarihli ve 4059 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Maliye Bakanlığınca, **diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler** tarafından atanır..." hükmünü taşımaktadır.

Yasa hükümlerine göre; muhasebe yetkilisi olarak atanacakların, en az dört yıllık yüksek öğrenim görmüş olmak, kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak, belediyelerin muhasebe birimlerinde, birinci derecede sorumlu olarak çalışmakta olanlar ile daha önce bu görevi en az beş yıl yapmış olanlar, anılan idarelerde Muhasebe Yetkilisi olarak atanabilmesi mümkündür. Ancak, bu geçiş döneminde iki yıllık öğrenim görmüş olanların, hatta lise mezunu olanların da sınavda başarılı olmaları halinde Muhasebe Yetkilisi olarak görevlendirilmeleri mümkündür. Bu arada hemen belirtelim ki, Muhasebe Yetkilisi kadro karşılığı bir unvan olmayıp, bir görevlendirmedir. Dolayısıyla Muhasebe Yetkilisi sınavını kazanan Muhasebeci personelinizin bu amaçla görevlendirilmesi mümkündür.

2. Mali Hizmetler Müdür Vekili olarak görev yapan personelinizin Muhasebe Yetkilisi sınavını kazanıp başarılı olmasının, Mali Hizmetler Müdürlüğüne atanabilmesi üzerinde etkisi bulunmamaktadır. Başka bir deyişle, Devlet memurlarının görevde yükselmesi, yasal şartları taşımanın yanında görevde yükselme sınavına girilerek başarılı olunmakla mümkündür. Mahalli idarelerde çalışan memurların görevde yükselmesi ile ilgili esaslar, 02.02.2000 tarih ve 23952 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe konulan "*İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmeler ile Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Kuruluşlardaki Memurların Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik*"te düzenlenmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'le; görevde yükselme sayılabilecek atamalar için görevde yükselme eğitimine katılma ve bu eğitimi müteakip yapılacak görevde yükselme sınavında başarılı olma şartı getirilmiştir.

Bu çerçevede, Yönetmeliğin “Öğrenim düzeyi” başlıklı 14 üncü maddesinin (b) bendine göre; müdür kadrolarına atanabilmek için kamu yönetimi, maliye, işletme, iktisat, çalışma ekonomisi, sosyal ve idari bilimler dallarında **yüksek öğrenim bitirmiş** veya bunlara denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilmiş yurt dışı öğrenim kurumlarından mezun olmak gerekir.

Kısaca müdür olabilmek için 4 yıllık yüksek okul mezunu olmak şarttır. Ancak, anılan Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi, *“İhtiyaç duyulan hallerde bu Yönetmelik kapsamında bulunan personelden 18.4.1999 tarihinde görevde bulunanlar için bu Yönetmelikte öngörülen öğrenim düzeyinin bir alt öğrenim düzeyi esas alınabilir.*

Devlet Memurlarının Görevde Yükselme Esaslarına Dair Genel Yönetmelik’in yürürlüğe girdiği 18/4/1999 tarihi itibarıyla görevde bulunanlardan iki yıllık yüksek öğrenim görmüş olanlar, dört yıllık yüksek öğrenim görmüş kabul edilirler” hükmünü taşıdığından, 18 Nisan 1999 tarihi itibarıyla görevde bulunan memurlardan 2 yıllık yüksek okul mezunu olanların da müdür olabilmeleri mümkündür.

Bu hükümlere göre, adı geçen personelinizin açılacak görevde yükselme eğitimine girip başarılı olmak kaydıyla Mali Hizmetler Müdürü kadrosuna atanabileceği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı

Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Ben 15.02.2007 tarihinden itibaren Belediyede sözleşmeli Mühendis olarak çalışmaktayım. 5620 sayılı Kanuna göre veya başka bir şekilde kadrolu olabilir miyim?

Zafer KARALI

Mühendis

CEVAP

Sayın Karalı,

15.02.2007 tarihinden itibaren Belediyede sözleşmeli Mühendis olarak çalıştığınızdan bahisle, 5620 sayılı Kanuna göre veya başka bir şekilde kadrolu olup olamayacağınız hakkında bilgi istemektesiniz.

1. Sözü ettiğiniz 4.4.2007 tarih ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun, aralarında belediyeler ile bunların müessese ve işletmeleri ve belediyelerin bağlı kuruluşlarının da yer

aldığı kamu kuruluşlarında **2006 yılı** içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında **toplam 6 ay ve daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçilerin** sürekli işçi kadrolarına veya sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesini öngörmüş olup, sadece 2006 ve önceki yıllarda vizeli geçici işçileri kapsayan bir kanundur.

Söz konusu Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen görevlerde çalışmakta olup, bu görevlere ilişkin olarak norm kadro çerçevesinde ihdas edilmiş kadro unvanlarına atanabilmek için gerekli olan şartları taşıyanlar istekleri halinde aynı fıkra hükümlerine uygun olarak **sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesini öngörmektedir ki**, bu şekilde sözleşmeli personel statüsüne geçirilenlerin durumu, sizin şimdiki statünüzden farklı değildir.

2. Kamu kuruluşlarında kadrolu olunması hususuna gelince; Mühendis statüsünde olan bir kimsenin belediyeler dahil tüm kamu kuruluşlarında kadrolu olabilmesi için önce açılacak merkezi sistem “yeterlik ve yarışma” sınavına girmeleri ve branşlarına uygun puan türünde kurumların sınav komisyonlarıca belirlenecek asgari puanı almaları gerekmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı

Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Ben 2007 Ocak ayından beri Belediyede SSK'lı olarak çalışan ve halen 5620 sayılı Kanuna göre kadrolu işçi olarak görevime devam etmekteyim. Bu kapsamda benim sorularım: Geçen yılda izin hakkım var mı ve bu sene gene izin hakkım var mı? Diğer sorum bizim belediye 5747 sayılı Kanuna göre kapanıyor. Kurum değiştirme imkanım var mıdır? Şimdiden teşekkürler.

Mehmet PALA

Örenkaya Belediyesi

Sandıklı/AFYONKARAHİSAR

CEVAP

Sayın Pala,

Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 5620 sayılı Kanun gereği geçici işçilikten, sürekli işçi kadrosuna atandığınızdan bahisle, ücretiniz ve izin hakkınız hakkındaki yazınız incelenmiştir.

1. İşçilerin yıllık asgari ücretli izin süreleri, 4857 sayılı İş Kanunu'nda gösterilmiştir. Söz konusu Yasa'nın “Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri”ni

düzenleyen 53 üncü maddesi; “İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, **en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.**

Yıllık ücretli izin *hakkından vazgeçilemez.*

Niteliklerinden ötürü bir yıldan az süren mevsimlik veya kampanya işlerinde çalışanlara bu Kanunun yıllık ücretli izinlere ilişkin hükümleri uygulanmaz.

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi, hizmet süresi;

a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara *ondört günden,*

b) Beş yıldan fazla onbeş yıldan az olanlara *yirmi günden,*

c) Onbeş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara *yirmialtı günden,*

Az *olamaz.*

... Yıllık izin süreleri iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile *artırılabilir.”* hükmünü öngörmektedir.

Anılan Yasa hükmünde, “İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, **en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin hakkı verileceği**” hükmüne bağlandığından, işçiler bir işyerinde işe başladığı günden itibaren en az bir yıl çalıştıktan sonra yıllık ücretli izin hakkına, yani çalışmış olduğu yılın izin hakkına sahip olmaktadır.

Bu durumda 2007 yılı Ocak ayından beri çalışmakta olduğunuza göre; 2007 yılına ait 14 gün izninizi 2008 yılı Ocak ayı itibaren kullanmanız mümkündür.

2. İş mevzuatında işçilerin naklen başka kurumlara geçmesine olanak tanıyan bir hüküm bulunmamaktadır. Bu nedenle, belediyelerde çalışan işçilerin gerek diğer belediyelere gerekse diğer kamu kuruluşlarına naklen geçmesi mümkün değildir.

Ancak, hemen belirtelim ki, 5747 sayılı Büyükşehir Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile nüfusu iki binin altına düşmesi nedeniyle kapatılan belediyelerin personeli, mevcut statülerini aynen koruyarak, mahalli idareler seçiminden sonra il özel idaresine aktarılacaktır. İl özel idareleri, bu şekilde kendilerine aktarılan personeli kendi bünyelerinde istihdam edecek, ihtiyaç bulunmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına kadrolarıyla birlikte aktarabilecektir.

Cevaplayan: **MUSTAFA DÖNMEZ**

İçişleri Bakanlığı

Mah. İd. Gn. Md.lüğü

Şube Md.

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA MEVZUATI

SORU

Sayın Hocam,

Bilardo salonu olarak faaliyet gösteren bir işyeri, aynı yerde internet salonu olarak da faaliyet gösteriyor. İkisinin bir yerde faaliyet göstermesinde sakınca var mıdır?

Osman AKINCI

Akşehir Belediyesi

Zabıta Müdürlüğü

Akşehir/KONYA

CEVAP

Sayın Akıncı,

10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan **İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin** Birinci Kısım İkinci Bölümünde bütün işyerlerinde uygulanacak ortak hükümler düzenlenmiştir. Bu bölümün 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında “**Adresi ve işleticisi aynı olan ve birden fazla faaliyet konusu bulunan işyerlerine, ana faaliyet dalı esas alınarak tek ruhsat düzenlenir. Tali faaliyet konuları ruhsatta ayrıca belirtilir.**” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm, aynı adreste bulunan ve aynı kişi tarafından işletilmesi istenilen bir işyerinde birden fazla faaliyet yürütülmesi durumunu düzenlemekte, faaliyetleri ana faaliyet ve tali faaliyet olarak ayırmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 4/g maddesi internet salonlarını umuma açık istirahat ve eğlence yerleri arasında tanımlamıştır. Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin ne şekilde ruhsatlandırılacağı ise Yönetmeliğin Dördüncü Kısım İkinci Bölümünde düzenlenmiştir.

Sıhhi müesseseler için sınıflarına ve özelliklerine göre aranacak nitelikler Yönetmeliğin EK-1 listesinin E-f) bölümünde İnternet salonları için ortak hükümlere ilave olarak;

“1- Sandalye ve masalar iyi cins malzemeden yapılmış üzeri kumaş veya deri ile kaplı bulunacaktır.

2- Masalar arasında müşteri ve servis yapanların rahat geçebileceği kadar boşluk bırakılacaktır.

3- Girişte yeterli büyüklükte bir antre bulunacaktır. Giriş ve salon dahil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.

4- Isıtma, soğutma ve havalandırma için yeterli tesisat bulunacaktır.

5- Giriş ve salonun zemini mozaik, mermer gibi kolay temizlenebilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir sert madde ile kaplı olacaktır.

6- Bay ve bayanlara ait aynalı, lavabolu ve sıvı sabunlu yeteri kadar tuvalet bulunacaktır.

7- İşyerinde yiyecek ve içecek verilmesi halinde üçüncü sınıf lokantaların tabi olduğu şartlar aranır.

8- (13.4.2007 R.G. ile değişen)İşyerinde mekanik ve elektronik oyun alet ve makineleri bulunamaz.

9- İşyerlerinde sürekli güncellenen filtre programı kullanılması zorunludur." şartları aranacaktır.

Bu düzenlemeye göre, internet salonlarında mekanik ve elektronik oyun alet ve makineleri bulunamayacaktır.

Öte yandan, bilardo salonları spor tesisleri arasında bulunmakta olup, buralara "Özel Beden Eğitimi ve Spor Tesisleri" ile "Özel Bilardo Spor Tesisleri Açılış Esasları" dahilinde izin verilmektedir. Ancak, bu tesislerde bir ticari faaliyet söz konusu olduğundan, ilgili merciden alınan iznin yanı sıra İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesi kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağından, ayrıca belediye-den işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınacaktır.

Yukarıda bahsedilen mevzuat hükümleri arasında, bilardo salonu ile internet salonunun aynı mekanda açılmayacağına ilişkin bir hüküm bulunmamakta, tam aksine İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Adresi ve işleticisi aynı olan ve birden fazla faaliyet konusu bulunan işyerlerine, ana faaliyet dalı esas alınarak tek ruhsat düzenlenir. Tali faaliyet konuları ruhsatta ayrıca belirtilir." hükmü bulunmaktadır.

Bu hüküm uygulanırken dikkat edilecek nokta ise, her iki faaliyetin birbirine uyumlu olması, diğer bir ifadeyle birbirini olumsuz etkilememesi gerekmektedir. Sorunuzda sözü edilen işyerinin konumu her iki işyerinin bir arada bulunmasına uygun ise, yani bilardo salonu ve internet salonu olarak yeterli büyüklükte, her iki faaliyete ait alet ve makinaların yerleştirilebileceği büyüklükte ise, Yönetmelikte aranan ortak ve özel şartların yerine getirilmesi kaydıyla, faaliyet konusundan birisinin esas faaliyet, diğerinin tali faaliyet olarak belirlenip bu işyerine tek ruhsat düzenlenmesinde sakınca bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İşçileri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Belediyemizin nüfusu 3500 civarında olup, emekli sayımız fazladır. Nüfusumuza göre beldemizde 180 tane kimsesiz dul kadın yaşamaktadır. Beldemizde yaşayan kimsesiz kadınlar için bir mekan tahsis etmek istiyoruz. Bu mekan kadınların bir araya gelerek sosyal ve kültürel seviyelerini artırmak, bulmaca

çözmek, tavlâ, bezik, santranç, vb. oyunlar oynayarak vakit geçirmelerini sağlamaktır.

Tahsis ettiğimiz bu mekanı "İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği"ne göre yapabilir miyiz?

Bu tahsis edilen yer için işyeri açma ruhsatı verilecek mi? Burada çay kahve gibi içecekler verildiğinden vergi yönünden herhangi bir sorun çıkar mı?

Ahmet DURGUN

Alpullu Belediye Başkanı

KIRKLARELİ

CEVAP

Sayın Durgun,

5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesiyle belediyelere mahalli ve müşterek olmak kaydıyla sosyal hizmet ve yardım hizmetlerini yapma ve yaptırma görevi verilmektedir. Aynı madde ayrıca, belediye hizmetlerinin, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulacağını, hizmet sunumunda özür-lü, yaşlı, düşkün ve dar gelirli-lerin durumuna uygun yöntemler uygulanacağını düzenlemiştir.

Kanunun 18 inci maddesi taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynı hak tesisine karar verme yetkisini belediye meclisi tanımlamıştır.

Diğer taraftan Kanunun 60 ıncı maddesi "Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve **kimsesizler** ile özür-lülere **yapılacak sosyal hizmet** ve yardımlar"ı belediye giderleri içine almıştır.

9.10.2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan "İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği"nin kapsamına; sağlık, eğitim, spor, çevre, park, trafik, itfaiye, kütüphane, kültür, turizm ve **sosyal hizmetler ile; yaşlılara, kadınlara, gençlere, çocuklara, özür-lülere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetleri** almıştır.

Çalışma alanları Yönetmeliğin 5 inci maddesinde düzenlenmiş olup, çalışma alanları içerisinde il özel idaresi veya belediye görev ve sorumluluklarına bağlı olarak yetki alanlarında; "**özür-lülere, çocuklara, kadınlara, gençlere, yaşlılara, yoksullara, kimsesizlere ve düşkünlere yönelik eğitim, kültür, sağlık ve sosyal hizmetler**" de yer almaktadır.

İşyerlerinin ruhsatlandırılmasına ilişkin esas ve usuller ise 10 Ağustos 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış olan "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik"le belirlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin bir arada mütalaa edilmesi sonucunda; kadınlara yönelik sosyal

hizmet verilmek üzere tahsis edilecek mekanla ilgili belediye meclis kararı alınması gerektiği, tahsis edilen söz konusu mekandaki faaliyetlerin “İl Özel İdaresi ve Belediye Hizmetlerine Gönüllü Katılım Yönetmeliği” kapsamında yürütülmesinde hukuki bir engel bulunmadığı, burada çay, kahve gibi içeceklerin verileceği kafeterya vb. yerin belediye tarafından ticarete konu olmadan işletilmesi halinde işyeri açma ve çalışma ruhsatına ve vergiye tabi olmayacağı, ancak bu yerin üçüncü bir şahsa kiralanarak ücreti karşılığında çay, kahve, meşrubat vb. içecekler, tost, sandviç gibi hafif yiyecekler verilmesi düşünülmüyorsa kiralayan şahıs adına sadece kafeterya gibi çalışacak olan yere (kadınlara tahsis edilen sosyal mekana değil) işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi gerektiği, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi durumunda vergi levhası alınarak faaliyet yürütüleceği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

SORU

Sayın Hocam,

Belediyemiz mücavir alanı olan Yukarı Aksu Köyü sınırlarında kalan ve yapımına belediyemize müracaat edilmeden başlanılan “Bazalt Ocağı ve Kıрма Eleme Tesisi” ile ilgili olarak İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikler gereğince ruhsatlandırılması konusunda ne gibi bir işlem yapılması gerekir?

Nurşen DİKMEN

Fen İşleri Müdürlüğü

CEVAP

Sayın Dikmen,

3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesi bazaltı, II. Grup madenler arasında saymıştır. Bu Kanunun 7 nci maddesine göre madencilik faaliyetlerinin çevresel etki değerlendirmesi, gayri sihhî müesseseler ile ilgili hususlar dahil hangi esaslara göre yürütüleceği ilgili bakanlıkların görüşü alınarak Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecektir. Sözü edilen Yönetmelik, “Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği” adı altında düzenlenerek 24/05/2005 tarihli ve 2005/9013 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile çıkarılmış olup, 21/03/2007 tarihli Resmi Gazete’de de değişiklikleri yayımlanmıştır.

Madenlerin aranması ve üretilmesi ile ilgili faaliyetlerde alınması gereken izinlerde uygulanacak usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümlerine göre yürütülecektir.

Bu Yönetmeliğin ondördüncü bölümü, madencilik faaliyetlerinde işyeri açma ve çalışma ruhsatını düzenlemektedir. Bu bölümde yer alan 77-82 nci maddelerde işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesine dair yapılacak iş ve işlemler gösterilmiştir.

Yönetmeliğin 82/C maddesi ise, “İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ve bunların müstemlatı için imar planı yapılmaz. Bu alanlar daha sonra yapılacak imar planlarında gösterilir.

İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müstemlatı inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir. Ancak, yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun olması ve Genel Müdürlüğe bildirilmesi şarttır. Bu kapsamda madencilik faaliyeti ile ilgili olmayan yapı yapılamaz.” hükmünü taşımaktadır.

Yazınızda sözü edilen tesisin, yukarıda bazı önemli maddelerine yer verilen kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde iş ve işlemlerinin yetkili idareler tarafından yürütülerek ruhsatlandırılması gerekmektedir.

Söz konusu Yönetmeliğin tanımlara dair maddesinde “İşyeri açma ve çalışma ruhsatı” Yetkili idareler tarafından maden üretim faaliyetleri ve/veya bu faaliyetlere dayalı olarak üretim yapılan tesislerin açılıp faaliyet göstermesi için verilen izin,

“Yetkili idare” ise; belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında ve kanunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresi; büyükşehir belediyesi sınırları ve mücavir alanlar içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesi, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe veya ilk kademe belediyesi; **belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye** ve organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğidir.

Buna göre, belediyeniz mücavir alanında kalan söz konusu tesisin işyeri açma ve çalışma ruhsatının belediyenizce verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Hafize ZÜLÜFLÜ**

İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.

ÇEŞİTLİ MEVZUATI

SORU

Sayın Hocam,

1- Harcama Talimatı için yapılmasına kadar verildiği zaman mı hazırlanacak, yoksa ödeme evrakları hazırlandıktan sonra mı hazırlanıp ödeme evraklarına eklenecek.

2- İhale Usulü ile (4734 Sayılı KİK 19. madde) yapılan harcamalara harcama talimatı nasıl hazırlanacak, ihale dosyasına mı bırakılacak yoksa 22/d ye göre hizmet ve mal işlerine göre mi hazırlanacak

3- Harcama talimatındaki “İŞİN TUTARI” belirtilen

yere yaklaşık maliyet mi yazılacak? Sözleşme tutarı mı yazılacak? Yoksa ödeme esnasında yapılacak miktar mı yazılacak?

Cemalettin SEViŞ

Muş Belediyesi, Fen İşleri Müdürü

CEVAP

Sayın Seviş,

15.8.2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği”nin Tanımlar başlıklı 3/e maddesinde, Ödeme belgeleri ve bağlanacak kanıtlayıcı belgelerden birisinin de Harcama Talimatı olduğu açıklanmıştır.

Kamu ihale mevzuatına tabi olmayan bir giderin idare adına geçici veya kesin olarak ödenebilmesi için giderin konusunu, gerekçesini, yapılacak iş veya hizmetin süresini, tutarını, kullanılabilir ödeneğini, tertibini, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeye görevli olanlara ilişkin bilgileri gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belge şeklinde tanımlanan harcama talimatı yönetmeliğin ekinde (Örnek: 2) olarak yer almaktadır. Harcama Talimatının İhale Onay Belgesi ile bir ilişkisi bulunmamaktadır. Zira İhale Onay belgesi ihaleye tabi işler için kullanılmakta iken bu belge ihale mevzuatına tabi olmayan bir giderin geçici veya kesin bir şekilde ödenmesinde kullanılmakta olup kanıtlayıcı belge niteliğinde olan bir belgedir.

Harcama Talimatı, ön ödemelerde (avans ve kredilerde),

Personel giderlerinde, aylık ve ücret ödemelerinde, konferans ücret ödemelerinde,

Kıdem, ihbar ve benzeri tazminatı ödemelerinde,

Geçici personel giderleri ödemelerinde, atamalarda, yurt içi geçici ve sürekli görev yolluk ödemelerinde,

İş veya mal veya hizmet satın alınması sırasında ödenen vergi, resim ve harçlar dışında kalan; taşıt vergileri, emisyon ölçüm giderleri, belediye resim ve harçları, noter harcı, muayene ve ruhsat harçları ve benzeri giderler ile diğer vergi, resim ve harç ödemelerinde;

Komisyon ücretleri ve kovuşturma giderleri, kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerin sunulan tekel niteliğindeki ilan, sigorta ile gazete, dergi, radyo, televizyon ve benzeri araçların abone giderlerinin ödenmesinde

Gazete, dergi, radyo, televizyon ve benzeri araçların abone giderlerinin ödenmesinde;

Kamu kurum ve kuruluşları ile meslek teşekkülleri, dernek ve vakıflar tarafından düzenlenen kurs ve

toplantılara katılanların katılma giderlerinin ödenmesinde;

Yurtiçinde yerli veya yabancı dernek, vakıf veya kuruluşlarca açılan ve yeterlikleri Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilen dil kursları için idarece karşılanması gereken ders ücretlerinin ödenmesinde,

Telif ve tercüme giderlerinin ödenmesinde, harcama çeşidine göre aşağıdaki ödeme belgeleri aranır. 23/8/2006 tarihli ve 2006/10932 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılacak ödemelerde,

Telif, işlenme (tercüme dahil) ve benzeri ücret ödemelerinde;

İnceleme, redaksiyon, tashih veya koordinatörlük işlerinde görevlendirilecek kurum dışından ve memur olmayan uzmanlara yapılacak ücret ödemelerinde,

Yayın kurulu üyelerine yapılacak ücret ödemelerinde;

Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde,

Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde;

Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (c) bendine göre uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin giderlerin tahakkuk veya ödemeleriyle,

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde gösterilen ödemelerde harcama talimatı kanıtlayıcı belge olarak kullanılmaktadır.

4734 sayılı Kanunun Pazarlık suretiyle yapılan ihalelerde İhale Onay Belgesi kullanılacaktır. Harcama Talimatı ise, ihale usulü sayılmayan 22 inci madde uygulamasında kullanılacaktır.

Harcama talebinde bulunan birim yetkilileri hazırlık süreçlerinde, mal veya hizmet satın alınmadan, görevlendirme ise görevlendirme yapılmadan, ücret ve benzeri ödeme ise teklifler harcama öncesinde harcama yetkilisine sunulmalıdır.

İşin tutarı biliniyorsa kesin miktarı, sözleşmeye tabi bir iş olup kesin tutarı biliniyorsa kesin miktarı, sözleşmeye tabi olsun veya olmasın kesin tutarı bilinmiyorsa yaklaşık maliyetin teklif edilmesinde bir mahzur bulunmamaktadır.

Cevaplayan: **M. Cemal ÖZYARDIMCI**

Türkiye Belediyeler Birliği Yayın Kurulu Üyesi

SORU**Sayın Hocam,**

Üstü dururken ast elemana ihale komisyon üyeliği verilebilir mi? İşçi kadrosunda olan bir kişi ihale komisyonunda üye olabilir mi?

Tanık ŞİMŞEK*Midyat Belediyesi**Muhasebe Memuru**MARDİN***CEVAP****Sayın Şimşek,**

Sorunuzda üstü dururken ast elemana ihale komisyon üyeliği verilip verilemeyeceği ve işçi kadrosunda olan bir kişinin ihale komisyonuna üye olup olamayacağı sorulmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 6 ncı maddesinde ihale komisyonlarının nasıl oluştuğu net bir şekilde açıklanmış bulunmaktadır.

Komisyonla genel ve katma bütçeli idarelerde maliye memurunun, diğer idarelerde ki biz mahalli idare olarak (diğer idareler olarak) “....muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla...” denilmiştir.

İster asıl olsun ister yedek olsun kanun lafzından anlaşılan “personel”dir. Müdür, amir, şef, vb. unvanlardan bahsedilmemiştir.

Komisyon üyelerinin idare görevlilerinden oluşması gerektiği hususunu dikkate alarak teşkilat ve personel yetersizliği karşısında (kamu hizmetlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesi dikkate alınarak işçi veya sözleşmeli personelden de komisyona üye alınabileceği değerlendirilmektedir.

Bu durumda, ast üst gibi hiyerarşik değerlendirmeye bakılmaksızın görevi kabul etmeniz gerektiğini bilgilerinize rica ederim.

Cevaplayan: **M. Cemal ÖZYARDIMCI***Türkiye Belediyeler Birliği Yayın Kurulu Üyesi***SORU****Sayın Hocam,**

Başkan dahil 10 kişi olan Belediye Meclisinde yapılan toplantıda meclis üyelerinden bir tanesi toplantıya katılmamıştır. Meclis toplantısı 9 kişiyle yapılmıştır. İmar ile ilgili bir konu üzerinde yapılan oylama sonucunda 5 adet çekimser oy, 4 adet evet oyu çıkmıştır. Bu durumda söz konusu kararın geçerli olup olmadığı konusunda gerekli bilgi verilmesini arz ederim.

Mustafa LOFÇA*Küçükkuyu Belediyesi**Yazı İşleri Müdürü**ÇANAKKALE***CEVAP****Sayın Lofça,**

Başkan dahil 10 kişi olan Belediye Meclisinizde yapılan toplantıda meclis üyelerinden birinin toplantıya katılmadığı, toplantının 9 üye ile yapıldığı, imarla ilgili bir konu üzerinde yapılan oylama sonucunda 5 çekimser, 4 adet de evet oyunun çıktığından bahisle, söz konusu kararın geçerli olup olmadığı konusunda görüş talep eden yazınız incelenmiştir.

Belediye meclisinin toplantı ve karar yeter sayısı, 5393 sayılı Belediye Yasası'nın 22 nci maddesinde gösterilmiştir. Anılan madde; “*Belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır...*” hükmünü öngörmektedir.

Görüldüğü üzere; söz konusu madde, belediye meclisinin, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanacağını ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verilmesini öngörmektedir.

Çekimser oyların niteliğinin ne olduğu konusunda mevzuatımızda açık bir düzenleme bulunmamaktadır. Konunun mahiyeti hakkında çeşitli yargı kararlarından yola çıkarak bir sonuca varmak mümkün olabilecektir. Edirne İdare Mahkemesi'nin 29.04.1998 tarih ve E.1997/913, K.1998/34 sayılı Kararı özetle; ... belediyesinin başkan dahil (16) üyeli belediye meclisi (11) üyenin iştiraki ile toplandığı, başkanın oyu dahil (5) kabul, (6) çekimser oya karşılık 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8/b maddesi uyarınca onaylanan imar planı değişikliğini, imar planı değişikliklerinin onaylanması konusunda belediye meclislerinin izafi çoğunlukla karar alacağına cevaz veren bir kanun hükmü bulunmaması nedeniyle çekimser oyların ret veya kabul olarak değerlendirilemeyeceği, karar yeter sayısı için aranan mutlak çoğunluk hükmünün tatbik edilmesi gerektiğini belirterek, meclis kararını iptal etmiştir.

Konu, yasa hükmü ve yargı kararları çerçevesinde değerlendirildiğinde, “çekimser” oyları kabul veya ret oylara ilave ederek, karar alma olanağı bulunmamaktadır.

Bu durumda Belediye Meclisiniz 9 üye ile, yani üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplandığına göre, kararın kabul edilmesi için yasa gereği katılanların salt çoğunluğunun yani 5 üyenin kabulü gerekirdi. Ancak, 4 kabul oyu çıktığına göre karar reddedilmiş sayılır. Dolayısıyla meclisinizde görüşülen imara ilişkin kararın geçerli olmadığı değerlendirilmektedir.

Cevaplayan: **Mustafa DÖNMEZ***İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md.lüğü Şube Md.*

PRATİK BİLGİLER

Hazırlayan: Mustafa DÖNMEZ -İçişleri Bakanlığı Mah. İd. Gn. Md. Şb. Md.

MEMUR AYLIK KATSAYILARI VE SOSYAL YARDIMLAR (1.1.2008 - 30.6.2008)	
Aylık Katsayılar	
Aylık (Maaş) Katsayı	0,049486
Kıdem Aylığı Göstergesi (20 x Kıdem Yılı x Aylık Katsayı)	20
Taban Aylığı Katsayısı	0,65283
Yan Ödeme Katsayısı	0,01569
Özel Hizmet Tazminat Tavanı (8.000 + 1.500) x 0,049486	470,12
Sosyal Yardımlar	
Aile Yardımı (1500 x Aylık Katsayı).	74,23
Çocuk Yardımı (250 Puan x Aylık Katsayı)	12,37
Çocuk Yardımı (0-6 yaş) : (500 Puan x Aylık Katsayı)	24,74
Doğum Yardımı (2500 Aylık x Katsayı)	123,72
Ölüm Yardımı	
Eş ve Çocuk: (8.000 + 1.500) x Aylık Katsayı)	470,12
Memur: (8.000 + 1.500) x Aylık Katsayı x 2)	940,23

YÜRTİÇİ HARCIRAHLARI (1.1.2008 - 31.12.2008)	
Memur ve Hizmetlilerden;	
Ek göstergesi 8000 ve daha yukarı olanlar.	29,50
Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olanlar.	26,50
Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olanlar	24,00
Kadro derecesi 1 - 4 olanlar	21,50
Kadro derecesi 5 - 15 olanlar	20,50

FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ (01.01.2008 - 31.12.2008)		
	Konusu	Tutarı
Fazla Çalışma Saat Ücreti 657 s.K md 178	Genel	0,90
	Büyükşehir ve İl Belediye Başkanı ile birlikte çalışanlar (Ayda 90 saati geçemez)	1,10
	Nüfusu 250 bin ve daha yukarı olan belediyeler (Byş. Belediye sınırları içindeki ilçe belediyeleri dahil) gelirden fiilen çalışanlara (yılda 300 saati geçemez)	2,15
Fazla Çalışma Saat Ücreti 657 s.K md 178	Nüfusu 10 bine kadar olan belediyelerde	141,00
	Nüfusu 10.001-50.000 arasında olan belediyelerde	151,50
	Nüfusu 50.001-100.000 arasında olan belediyelerde	167,00
	Nüfusu 100.001-250.000 arasında olan belediyelerde	188,00
	250.001-1.000.000 arasında olan belediyelerde	224,50
	1.000.000'dan fazla olan belediyelerde	261,00
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki büyükşehir itfaiye personeli için	261,00
	Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir sınırları içerisindeki için	350,00

YILLIK İZİNLER (Memurlar İçin)	
1 Yılda 10 yıla kadar olanlar (10 yıl dahil)	20 Gün
10 Yılda fazla olanlar	30 Gün
Doğum izni	3 Gün
Evlilik ve ölüm hallerinde izin	5 Gün
Mazeret izni	10 Gün

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNU PARASAL LİMİTLERİ

(2007/1 s. K.İ.Tebliği, RG : 25.1.2007 - 26414)

(1.2.2008 - 31.01.2009 döneminde geçerlidir)

Eşik Değer	Mal ve hizmet alımları Md. 8/b	934.763
	Yapım işleri Md. 8/c	20.564.840
Açık İhale Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (İhalede en az 40 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-1	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-1	20.564.840
Belli İstek. İha.Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (Son başvuru tarihinden en az 14 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-2	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-2	20.564.840
Pazarlık usu. Res. Gaz. İlan Limiti (İhalede en az 25 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/a-3	934.763
	Yapım işleri Md. 13/a-3	20.564.840
Yerel Gazete İlan Limiti (İhal. en az 7 gün önce en az 2 gazetede)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-1	61.192
	Yapım işleri Md. 13/b-1	122.386
Kamu İhale Bülteni İlan Limiti İhalede en az 14 gün önce yapılır (milyon)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-2	61.192-122.386
	Yapım işleri Md. 13/b-2	122.386 - 1.019.908
Kamu İhale Bülteni İlan Limiti (İhalede en az 21 gün önce)	Mal ve hizmet alımları Md. 13/b-3	122.386 - 1.019.908
	Yapım işleri Md. 13/b-3	1.019.908 - 20.564.840
İhale Sonucunun Kamu İhale Büteneinde İlan Edilmesi	Mal ve hizmet alımları Md. 47	2.039.822
	Yapım işleri Md. 47	4.079.646
Doğrudan Temin Usulü ile Alımlar	Büyükşehirlerde Md. 22/d	30.595
	Diğerlerinde Md. 22/d	10.195
Pazarlık Usulü ile Alımlar	Madde 21/f	101.986
Şikayette Bulunmada Yatacak Tutar	Madde 53/j-2	301
İhalelerden Kamu İhale Kurumu Payı	Madde 53/j-1(sözleşmenin %005'i)	203.978
İstisna Sınırı	Madde 3/g	4.691.592
Mimar - Mühendislerin Yapım İhalelerine Katılmada Yeterlik Şartı Yıllık Limiti	Madde 62/h	122.387

KABAHAİTLER KANUNU'NA GÖRE VERİLECEK PARA CEZALARI

(1.1.2008 - 31.12.2008)

Cezanın Türü	Yasal Dayanağı	Tutarı (YTL)	
		En Az (*)	En Çok (*)
Emre aykırı davranış (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.32	125,00	125,00
Dilencilik (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.33	62,00	62,00
Gürültü (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.36/1	62,00	62,00
	5326 s. K. md.36/2 (Tic. işl. sah.)	1.268,00	6.344,00
Rahatsız etme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.37	62,00	62,00
İşgal (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.38/1	62,00	62,00
	5326 s. K. md.38/2	125,00	633,00
Çevreyi Kirlletme (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.41/1	23,00	23,00
	5326 s. K. md.41/2	633,00	6.344,00
	5326 s. K. md.41/3	62,00	62,00
	5326 s. K. md.41/4	125,00	3.805,00
	5326 s. K. md.41/4 (Tüz. kişi için)	125,00	6.344,00
	5326 s. K. md.41/5	62,00	62,00
	5326 s. K. md.41/6	316,00	316,00
Afiş Asma (Belediye Zabıtası)	5326 s. K. md.42	125,00	3.805,00

(*) 5326 s.K. 17/7.md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

BELEDİYE PARA CEZALARI			
(1.1.2008 - 31.12.2008)			
Ceza Türü ve Ceza Mercii	Yasal Dayanağı	Tutarı (YTL)	
		En Az (*)	En Çok(*)
Belediye cezaları (Belediye Encümeni)	1608 s. K. md.1	125.-	125.-
Belediye cezaları (Belediye Encümeni)	1608 s. K. md.2	250.-	5.000.-
Toptancı Hal Kanununa göre ceza (Belediye Encümeni)	80 s. K. md. 4/1	1.000.-	10.000.-
Ruhsat alınmadan veya ruhsat veya eklerine veya imar mevzuatına aykırı yapılan yapıların yapı sahibine ve müteahhidine (Bel. Enc.)	3194 s. K. md. 42/1	906.-	45.360.-
Kaçak inşaat (Fenni mesule)	3194 s. K. md. 42/1	181.-	9.072.-
İmar Kanunu'nun 28, 33, 34, 39, 40 ıncı md.lerine uymayanlara (Mal sahibi, fenni mesul, müteahhide)	3194 s. K. md. 42/2	906.-	18.142.-
Çevre Kanununa göre verilecek cezalar (Yetki devredilen belediyeler, Bel.Enc.)	2872 s. K. md. 20/h	462.-	462.-
	2872 s. K. md. 20/h	1.386.-	1.386.-
	2872 s. K. md. 20/h	4.622.-	4.622.-
	2872 s. K. md. 20/h	13.867.-	13.867.-
Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hk. KHK'ya göre ceza (Belediye Encümeni)	552 s. KHK md.5/1, 2, 3; md. 7/2	3.679.-	3.679.-
	552 s. KHK md. 6/2,3; md.10/1,2	1.103.-	1.103.-
	552 s.KHK md.8/2; md.10/3; md.26/1	1.470.-	1.470.-
	552 s. KHK md.26/1d	7.358.-	7.358.-
	552 s. KHK md.21	26.800.-	26.800.-
Sular Kanunu'na göre ceza (Belediye Encümeni)	831 s. K. eklenen 2659 s. K. md.7	125.-	125.-
Hafta Tatili Hakkında Kanun'a göre ceza (Belediye Encümen)	394 s. K. md.10	109.-	109.-
Öğle Dinlenmesi Hakkında K. göre ceza (Belediye Encümeni)	6301 s. K. md.7	109.-	109.-
Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine uygulanacak ceza (Belediye Encümeni)	2559 s. K. md.6	633.-	1.268.-
Kat Mülkiyeti Kanun'a göre ceza (Bel. Enc.)	634 s. K. md.14 (Kat mülk. Belgelerini tamamlamama)	1.072.-	1.072.-
Kat Mülkiyeti Kanun'a göre ceza (Bel. Enc.)	634 s. K. Geç. md.1(Kat mülk. Belgelerini tamamlamama)	1.072.-	1.072.-

(*) 5326 s.K. 17/7.md. uyarınca; idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının kusura dikkate alınmaz.

2886 Sayılı DEVLET İHALE KANUNU MİKTAR VE LİMİTLERİ

Madde 17/2 : Günlük Gazetede ilan sınırı		330.000
Madde 17/3 : Resmi Gazetede ilan sınırı		970.000
Madde 45 : Açık Teklif Sınırı		970.000
Madde 51/a : Pazarlık Sınırı	İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	30.000
	Diğer ilçelerde	15.000
Madde 76 : Komisyon Yetkisi	İstanbul, Ankara ve İzmir büyükşehir il merkezleri	205.000
	Diğer büyükşehir belediyesi olan il merkezleri	105.000
	Diğer il merkezleri büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	70.500
	Diğer ilçeler	57.500

BELEDİYE BAŞKAN ÖDENEKLERİ
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Gösterge	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	70.000	3.464,02
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	80.000	3.958,88
Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	100.000	4.948,60
Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	115.000	5.690,89
Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	135.000	6.680,61
Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	155.000	7.670,33
Nüfusu 1.000.001-2.000.000 arasında olanlar	190.000	9.402,34
Nüfusu 2.000.001'den fazla olanlar	230.000	11.381,78

BELEDİYE MECLİS ÜYESİ HUZUR HAKLARI
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	38,49
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	43,99
Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	54,98
Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	63,23
Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	74,23
Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	85,23
Nüfusu 1.000.001-2.000.000 arasında olanlar	104,47
Nüfusu 2.000.001'den fazla olanlar	126,46

BELEDİYE ENCÜMEN ÜYESİ HUZUR HAKLARI
(1.1.2008 - 30.06.2008)

Nüfusuna Göre Belediyeler	Gösterge	Azami Tutarı
Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	3500	173,20
Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	4500	222,69
Nüfusu 50.001-200.000 arasında olanlar	6000	296,22
Nüfusu 200.001'den fazla olanlar	7500	371,15
Büyükşehir belediyelerinde	12000	593,83

(*) Belediye encümeninin memur üyelerine bu tutarların yarısı ödenir.

YARGI KARARLARI

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 08.05.2002 tarih, Esas No: 2002/7868 ve Karar No: 2002/306 sayılı kararı

Konu: Belediyede Çalışan İşçinin Belediyeye Başka İşyerinde Çalışmak Üzere İşi Terketmesi

Karar: Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre davacı işçinin 8.6.1989 tarihinde Belediyesinde çalışmaya başladığı, bu çalışmayı sürdürürken 10.6.1994 tarihinde belediye'ye ait diğer bir şirkette çalışmak üzere işinden ayrılarak yeni işyerinde çalışmaya başladığı ve 31.1.1999 tarihinde emekli olmayı suretiyle iş akdinin sona erdiği anlaşılmıştır. Davacının emekli olduktan sonra son çalıştığı şirketteki hizmet süresine ilişkin kıdem tazminatının ödendiği Belediyesindeki çalışması için gereği yapılmak üzere son çalıştığı şirket tarafından belediyeye yazı yazıldığı görülmektedir. Bu durum da tüm hizmet süresi için son ücreti üzerinden kıdem tazminatı hesabı yapılarak, her iki çalıştığı yerde ödenmiş bulunan meblağlar tesbit edilerek mahsubu yapıldıktan sonra bakiyesine hükmedilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 07.07.2004 tarih, Esas No: 2004/3600 ve Karar No: 2004/17316 sayılı kararı

Konu: Belirli Süreli İş Akdinin Feshi

Karar: Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

Belirli süreli iş akdi ile çalışırken işine son verildiği anlaşılan davacı, bakiye süreye ait ücretleri yönünden talepte bulunmuş, mahkemece belli bir oranda takdiri indirim yapılmak suretiyle isteğin kabulüne karar verilmiştir.

Borçlar Kanunu'nun 325. maddesinde, belirli süreli hizmet akdi ile çalışan işçinin işine son verilmesi halinde geri kalan süre için işçinin istekte bulunabileceği öngörülmüştür. İş Kanunu'nda bu tazminatın ne şekilde belirleneceği konusunda bir açıklık bulunmadığından, Borçlar Kanunu'nun 325. maddesinde yazılı esaslar çerçevesinde tazminat miktarı tespit edilmelidir. Böyle olunca geri kalan süreye ait ücretlerin toplamından takdiri bir indirim yapılması yerine, anılan madde de düzenlendiği üzere; davacının bu süre içinde diğer bir işte kazandığı ya da kazanmaktan kasten feragat ettiği alacaklar ile bu işte çalışmaktan dolayı tasarruf ettiği miktarların belirlenmesi ve buna göre indirime gidilmesi hakkaniyete uygun olur. Dosya içinde mevcut SSK hizmet cetvelinden davacının sözleşme süresi içine denk gelen 19.10.2002-20.02.2003 tarihleri arasında 46312 nolu işyerinde çalıştığı anlaşılmaktadır. Mahkemece bu yönde araştırma ve inceleme yapılmaksızın takdiri indirim yoluna gidilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DANIŞTAY KARARI

Danıştay 5. Dairesinin 24.01.2007 tarih, Esas No: 2005/4467 ve Karar No: 2007/76 sayılı kararı

Konu: Belediye Başkanının Yasadan Kaynaklanan Görev ve Yetkilerini Devretmesi

Özet: Belediye başkan yardımcısı olarak görev yapan davacının Araştırma, Planlama ve Koordinasyondan sorumlu başkan yardımcısı olarak görevlendirilmesine ilişkin 27.7.2004 tarihli işlemin iptali istemiyle açtığı davada; Belediye Kanununun 38. maddesinde, belediye başkanının görev ve yetkilerinin neler olduğunun sayma yoluyla belirtildiği, anılan Kanunun

42. maddesinde de, belediye başkanının, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, yöneticilik sıfatı bulunan belediye görevlilerine devredebileceği ve görev dağılımının nasıl olacağı konusunda belediye başkanının yargı kararı ile zorlanmasına olanak bulunmadığı; dosyadaki belgelerin incelenmesinden, dava konusu görevlendirme işleminin belediye başkanının yetkisi içinde ve hizmetin etkin ve verimli yürütülmesi amacıyla tesis edildiği sonucuna ulaşıldığından, işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

RESMÎ GAZETE

YÖNETMELİKLER

YÖNETMELİK: SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNDAN: Emekli ve Malullük Aylığı Bağlanmış Olanlarla, Bunların Kanunen Bakmakla Yükümlü Bulundukları Aile Fertleri, Dul ve Yetim Aylığı Alanların Muayene ile Tedavileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İçerik: 6/9/2003 tarihli ve 25221 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Emekli ve Malullük Aylığı Bağlanmış Olanlarla, Bunların Kanunen Bakmakla Yükümlü Bulundukları Aile Fertleri, Dul ve Yetim Aylığı Alanların Muayene ile Tedavileri Hakkında Yönetmeliğin 46 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "Emekli, malullük ve vazife malullüğü aylığı alanlarla bunların kanunen bakmakla yükümlü bulundukları aile fertleri ve dul ve yetim aylığı alanların muayene ve tedavi başvurusunda, sağlık karnesi yerine T.C. Kimlik Numarası bulunan nüfus cüzdanlarının ibraz edilmesi yeterli kabul edilir."

5 Nisan 2008 tarih ve 26838 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK: KAMU İHALE KURUMUNDAN: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İçerik: 11/9/2003 tarihli ve 25226 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan İş Deneyim Belgesi Güncelleştirme ve Değerlendirme Formu (1/1/2006 tarihine kadar olan dönem için)'nun (4) numaralı dipnotu ile İş Deneyim Belgesi Güncelleştirme ve Değerlendirme Formu (1/1/2006 tarihinden sonraki dönem için)'nun (5) numaralı dipnotu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentlerindeki hükümler çerçevesinde tespit edilecektir. Bu bentler dışında 1/1 olarak alınacaktır."

5 Nisan 2008 tarih ve 26838 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK: KAMU İHALE KURUMUNDAN: Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İçerik: 11/9/2003 tarihli ve 25226 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan İş

Deneyim Belgesi Güncelleştirme ve Değerlendirme Formu (1/1/2006 tarihine kadar olan dönem için)'nun (4) numaralı dipnotu ile İş Deneyim Belgesi Güncelleştirme ve Değerlendirme Formu (1/1/2006 tarihinden sonraki dönem için)'nun (5) numaralı dipnotu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h) bentlerindeki hükümler çerçevesinde tespit edilecektir. Bu bentler dışında 1/1 olarak alınacaktır."

5 Nisan 2008 tarih ve 26838 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK: KAMU İHALE KURUMUNDAN: Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İçerik: 11/9/2003 tarihli ve 25226 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 55 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Aynı Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan İş Deneyim Belgesi Güncelleştirme ve Değerlendirme Formu (1/1/2006 tarihine kadarki dönem için)'nun (4) numaralı dipnotu ile İş Deneyim Belgesi Güncelleştirme ve Değerlendirme Formu (1/1/2006 tarihinden sonraki dönem için)'nun (5) numaralı dipnotu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "İş yönetme belgeleri için 1/10, diğer belgeler için 1/1 oranları yazılacaktır."

5 Nisan 2008 tarih ve 26838 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YÖNETMELİK: Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik **Karar Sayısı :** 2008/13478

Ekli "Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 26/2/2008 tarihli ve 3360 sayılı yazısı üzerine, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 2 nci ve 107 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 31/3/2008 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İçerik: MADDE 1- 30/12/1980 tarihli ve 8/2175 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Memurların Hastalık Raporlarını Verecek Hekim ve Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 10 - 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinde belirtilen en uzun süreler kadar hastalık izni alan memurun göreve başlayabilmesi için iyileştiğine ve o günkü haliyle göreve başlamasında sağlık

yönünden bir mahzur bulunmadığına dair sağlık raporu almış olması gerekir. Bu rapor yurt dışında mahalli usule göre düzenlenir."

MADDE 2 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15 Nisan 2008 tarih ve 26848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARLARI

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI: YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞINDAN: Karar No: 115

Sonuç: 1- 5393 sayılı Belediye Kanununun yürürlüğe girmiş olması nedeniyle, 26 Nisan 1969 günlü ve 13184 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 1580 sayılı Belediye Kanununun yürürlükte olduğu dönemde Yüksek Seçim Kurulunun 11/4/1969 tarihli ve 180 sayılı kararı ile kabul edilen "Plebisitte Seçmenlerin Oylarına Başvurma Usul ve Şartlarına Dair Örnek: 108 sayılı Genelge" işlevini yitirmiş olduğundan, söz konusu genelgenin bütün ekleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmasına,

2- 5393 sayılı Belediye Kanununun 4 üncü ve 8 inci maddelerinde öngörülen halkoylamasının (plebisit) sağlıklı ve düzenli yürütülüp sonuçlandırılması ve Yurt genelinde uygulamada birliğin sağlanması amacıyla düzenlenen Örnek: 147 sayılı "Halkoylamasında (Plebisitte) Seçmenlerin Oylarına Başvurma Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge"nin kabulüne ve genelgenin bu kararın eki sayılmasına,

3- Genelgenin yeterli miktarda bastırılarak tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına ihtiyaç miktarı kadar gönderilmek üzere Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına ve bilgi için Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

4- Karar örneği ve eki genelgenin Resmî Gazete'de yayımlanmasına,

29/3/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

5 Nisan 2008 tarih ve 26838 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI: YÜKSEK SEÇİM KURULU BAŞKANLIĞINDAN: Karar No: 145

Sonuç: 1- 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan mahalli idareler genel seçiminde toplam seçmen sayısı (300)'ü aşan seçim bölgelerinde sandık bölgelerinin seçmen sayısının (280 - 330) arası olarak belirlenmesine,

2- Köylerde seçmen sayısı (400)'ü aşmadığı takdirde bir sandıkta oy kullanılabileceğine,

3- Karar örneğinin tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına, Kurulumuz Seçmen Kütüğü Genel

Müdürlüğü ile İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına ve Siyasi Partilerin Genel Başkanlıklarına gönderilmesine,

4- Karar örneğinin Resmî Gazetede yayımlanmasına, 29/03/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

8 Nisan 2008 tarih ve 26841 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

TEBLİĞLER

TEBLİĞ: İÇİŞLERİ BAKANLIĞINDAN: 5620 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının (C) Bendi Kapsamına Giren Kamu İdarelerine İlişkin İşlemler Hakkında Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2008/2)

İçerik: 20/6/2007 tarih ve 26558 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "5620 sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamına Giren Kamu İdarelerine İlişkin İşlemler Hakkında Tebliğ" yürürlükten kaldırılmıştır.

16 Nisan 2008 tarih ve 26849 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

TEBLİĞ: KAMU İHALE KURUMUNDAN: Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

İçerik: 25/7/2005 tarihli ve 25886 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin Birinci Bölümünün VII nci maddesinin "Yerli Malı Belgesi" başlıklı (C) alt maddesi değiştirilmiştir. Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün VII nci maddesinin "Serbest Bölgede Yerli İstekli ve Yerli Malı" başlıklı (D) alt maddesinin "Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kullanıcıların ürettikleri mallara "Yerli Malı Belgesi" düzenlenip düzenlenemeyeceği" başlıklı (b) bendi değiştirilmiştir. Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün XIX uncu maddesinin "İlaç, Tıbbi Sarf Malzemeleri ile Test ve Tetkik Sarf Malzemesi Alımları" başlıklı (G) alt maddesi değiştirilmiştir. Aynı Tebliğin Birinci Bölümünün VIII inci maddesinin "Akaryakıt Alım İhalelerinde Dikkat Edilecek Hususlar" başlıklı (R) alt maddesi değiştirilmiştir. Aynı Tebliğin İkinci Bölümünün "Mal Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslara İlişkin Hususlar" başlıklı XIII üncü maddesinin "Esaslarda petrol ürünleri arasında sayılan marine diesel'e ilişkin açıklamalar" başlıklı 3 üncü alt maddesi değiştirilmiştir. Aynı Tebliğin İkinci Bölümünün "Mal Alımlarına İlişkin Fiyat Farkı Hesabında Uygulanacak Esaslara İlişkin Hususlar" başlıklı XIII üncü maddesinin "Petrol ürünlerinin isimlerine ilişkin açıklamalar" başlıklı 4 üncü alt maddesi değiştirilmiştir.

18 Nisan 2008 tarih ve 26851 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

GENELGELER - TEBLİĞLER

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B050MAH.0.60001.521.2008/7703-53586

18.03.2008

Konu : Birleşme ve katılma

..... VALİLİĞİNE

(İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)

İlgi : a) 07.04.2005 tarihli ve 2005/36 sayılı genelge.

5393 sayılı Belediye Kanununun 8 inci maddesi uyarınca yapılacak birleşme ve katılma işlemlerinde uyulacak usul ve esaslar, Bakanlığımızın ilgi (a) genelgesinde belirtilmiştir.

Birleşme ve katılma işlemlerinde uygulanan sürecin basitleştirilmesi, kolaylaştırılması ve hızlandırılması amacıyla, 5393 sayılı Belediye Kanununun 8 inci maddesi uyarınca hazırlanacak birleşme katılma işlemlerine ilişkin dosyaların Bakanlığımıza gönderilmeyerek, istenildiğinde Bakanlığımıza gönderilmek üzere Valiliklerde muhafaza edilmesi, birleşme ve katılma işlemine ilişkin katılacak belde, köy veya bunların bazı kısımlarının, katılan belediye adının ve ilgili belediye meclisi kararının Bakanlığımıza bildirilmesi hususunda,

Gereğini rica ederim.

Osman GÜNEŞ

Vali

Bakan a.

Müsteşar

DAĞITIM:

Gereği:

81 İl Valiliğine

T.C.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000- 9502

01.04.2008

Konu : Havaalanları Etrafındaki
Yapılaşmalar

.....VALİLİĞİNE

(İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)

İlgi : Ulaştırma Bakanlığının 22/02/2008 tarih ve 372/6122 sayılı yazısı.

İlgi yazıda özetle; 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 47 inci maddesinin 5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 431 inci maddesiyle değiştirildiği belirtilerek; bu çerçevede Ulaştırma Bakanlığının koyduğu yasaklara aykırı hareket eden kişilere, ilgili valilik tarafından gerekli uyarılar yapıldıktan sonra, Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası verileceği belirtilmektedir. Buna göre, ilgili valiliklerin, havaalanı işletmecileri ve ilgili belediye

ile koordinasyon içerisinde, havaalanlarındaki; uçuş, can ve mal emniyetini temin amacıyla, havaalanı mania kriterlerini ihlal eden yapılaşmalara engel olunması talep edilmekte olup, ilgi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Konunun iliniz dahilindeki belediyelere duyurulmasını ve yazıda belirtilen hükümlere göre hareket edilmesinin sağlanmasını rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

EK:
Yazı

DAĞITIM:

Gereği:
81 İl Valiliğine

Bilgi:
Ulaştırma Bakanlığına
(Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü)

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000- 9499
Konu : Türkiye Cumhuriyeti Kimlik
Numarası

01.04.2008

.....VALİLİĞİNE

İlgi : Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün 08/02/2008 tarih ve 13275 sayılı yazısı.

İlgi yazıda özetle; Bakanlığımızca yürütülen Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) Projesi kapsamında vatandaşların yaşamını kolaylaştırmak, kurum kayıtları arasındaki bilgi alış verişini sağlamak ve kamu hizmetlerinin sunulmasında kişiyi tek bir numarada tanımlamak üzere "Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası" uygulamasına başlanıldığı, vatandaşların tamamına Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası verildiği, 29/04/2006 tarihinde yürürlüğe giren 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 2 yıl içinde kurumlar ve tüzel kişilerin mevzuatlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek işlemlerinde kimlik numarasını kullanma zorunluluğu getirildiği, 21/10/2006 tarih ve 26326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Başbakanlığın 2006/33 Nolu Genelgesinde de "Kişiler adına düzenlenecek olan her türlü form, beyanname, kimlik kartı, vergi kimlik kartı, sürücü belgesi, pasaport gibi bütün tanıtıcı belgelerde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına yer verilir. Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kurumlar ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin her türlü işlem ve kayıtlarında esas alınır." hükmünün bulunduğu, 29/04/2008 tarihi itibarıyla Kanunda belirtilen sürenin sona ereceği, bu nedenle belirtilen hususların dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Konunun iliniz dahilindeki il özel idarelerine, belediyelere ve mahalli idare birliklerine duyurulmasını rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:

Gereği:
81 İl Valiliğine

Bilgi:
Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğüne

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000- 10914
Konu : Satış Belgesi

15.04.2008

..... VALİLİĞİNE

İlgi : Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 28/02/2008 tarih ve 01618 sayılı yazısı.

İlgi yazıda özetle; 03/01/2008 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulduğu; söz konusu Kanun ve buna bağlı olarak Kurum tarafından yapılan düzenlemeler ile ülkemizde işlenmiş tütün, alkol ve alkollü içkiler kuruluş ve faaliyet izni almak suretiyle üretilebileceği, ürünlerin TAPDK tarafından "Satış Belgesi" verilen satıcılar tarafından satılabileceği; satış belgesi almadan satış yapanlara, mahalli mülki amir tarafından satışa arzettiği ve sattığı mamullerin piyasa değerinin iki katı idari para cezası verileceği, verilecek cezanın üçyüz Türk Lirasından az olamayacağı, satış belgesi olmadan söz konusu ürünlerin satışının önlenmesi çerçevesinde anılan mamulleri satan işyerlerinin kolluk kuvvetlerince zaman zaman denetlenmesi, öncelikle işyerinin satış belgesine sahip olup olmadığının kontrol edilmesi, satış belgesinin olmadığının anlaşılması üzerine Kanun'da belirtilen idari cezaların uygulanması, satış belgesi olmadan satışa konu edilen ürünlerin alım faturalarının işlem yapılmak üzere Kuruma gönderilmesi talep edilmekte olup, ilgi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Konunun takibi ile yazıda belirtilen hükümlere göre hareket edilmesinin sağlanmasını rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

EK: Yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
81 İl Valiliğine

Bilgi:
Tütün, Tütün Mamülleri ve Alkollü İçkiler
Piyasası Düzenleme Kurumuna

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000- 10934
Konu : İkinci El Oto Galerileri

16.04.2008

.....VALİLİĞİNE

İlgi : a) 14/01/2005 tarih ve 127 sayılı 2005/5 Nolu Genelgemiz,
b) 31/05/2007 tarih ve 14079 sayılı 2007/54 Nolu Genelgemiz.

İlgi genelgelerimizde belirtildiği üzere, son yıllarda motorlu araç sayısının artması nedeniyle bütün kentlerimizde, ikinci el oto alım satımının yaygınlaşmış olması ve özellikle apartmanların zemin katlarında açılan ikinci el oto galerilerinde satışa sunulan LPG'li araçların taşıdığı risk nedeniyle bu tür işyerlerinin yerleşim yerleri dışında tespit edilecek alanlara taşınması gerektiği bildirilmiştir.

İlgi (b) genelgemizin yayımlanmasından itibaren iki yıl içerisinde ikinci el otoların satışa sunulduğu işyerlerinin yerleşim alanları dışında tespit edilecek mekanlara taşınmasının sağlanması ve periyodik olarak her altı ayda bir Bakanlığımıza rapor verilmesi talep edilmesine rağmen, raporların düzenli olarak gönderilmediği kayıtlarımızın tetkikinden anlaşılmış olup, konu üzerinde hassasiyetle durulmasını, belirtilen zamanlarda Bakanlığımıza bilgi verilmesini önemle rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000- 11271
Konu : Mahalli idareler tarafından
Bakanlığa yazılacak yazılar

21.04.2008

(GENELGE 2008/32)
.....VALİLİĞİNE

İl özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birlikleri tarafından inceleme, araştırma ve görüş belirtme şeklinde Bakanlığımıza yazılacak yazılar ile Bakanlık tarafından koordine edilerek cevaplandırılması istenen yazıların hiyerarşik kademeye bakımından alt düzeydeki memurlar tarafından imzalanarak Bakanlığımıza gönderildikleri görülmektedir. Doğrudan Bakanlığımızca koordine edilerek ilgili makamlara sunulmak üzere bilgi istenilen yazılar ile inceleme, araştırma ve görüş belirtme şeklindeki yazılar, ilgisine göre bizzat il valisi, belediye başkanı veya birlik başkanı tarafından imzalanacaktır.

Bakanlık tarafından özellikle soru önergeleri dolayısıyla istenmiş olan bilgi ve belgelere valiliğin koordinasyonu ile verilecek cevaplarda, ilgili yerlerden alınan bilgiler konuyu tam olarak ifade edecek şekilde özetlenerek bizzat vali tarafından imzalanarak gönderilecektir. Bunun dışında, ilgi yazı gereğince alınan cevap ektedir şeklinde bir yazışma yapılmayacaktır.

Uygulamanın buna göre ifası için ilgili kurumların bilgilendirilmesi hususunda gereğini önemle rica ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

GENELGE: BAŞBAKANLIKTAN: Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Sosyal Tesisleri

GENELGE
2008/5

Sosyal tesisi bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının Türkiye genelindeki sosyal tesislerinden, bu kuruluşların kendi personeli için uyguladığı statü ve mali imkanlarla yararlanması uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

24 Nisan 2008 tarih ve 26856 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.65.001/80000- 11273
Konu : Mahalli İdare Şirketleri

21.04.2008

(GENELGE 2008/31)

.....VALİLİĞİNE

İl Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu ve Büyükşehir Belediyesi Kanununa göre mahalli idareler, kendilerine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre yetkili organlarının kararı ile sermaye şirketi kurabilmektedir.

İl Özel İdaresi Kanununun 52 nci ve Belediye Kanununun 70 inci maddesine göre, bu idareler, kendilerine kanunla verilen görev ve hizmet alanlarında şirket kurabilmektedir. Bu hükümler uyarınca, mahalli idarelerin kendi hizmet ve görev alanıyla ilgili olmayan; ithalat, ihracat, market, pazarlama, muhtelif malzeme üretimi ve benzeri ticari konularda faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurmalarına imkân bulunmamaktadır. Genel kural olarak, mahalli idarelerin serbest piyasada üretilen mal ve hizmet alanlarında faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurması, bu amaçla kurulan şirkete ortak olması veya kurulmuş şirketleri bedelsiz devir almasına imkân bulunmamaktadır. Bu sebeple, mahalli idarelerin görev ve hizmet alanlarıyla ilgili olmayan hususlarda şirket kurma talepleri işleme alınmayacaktır.

Öte yandan, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesine göre Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK)'ndan dağıtım lisansı alan şehir içi dağıtım şirketi, yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın, yüzde on nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır.

Ayrıca, il özel idareleri, belediyeler ve büyükşehir belediyeleri ile bunların kurdukları birlikler tarafından ticari amaçla faaliyette bulunmak üzere ticari kuruluşlar kurulması, mevcut veya kurulacak şirketlere sermaye katılımında bulunulması, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 26 ncı maddesine göre Bakanlar Kurulu'nun iznine tabi bulunmaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümleri gereğince; il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ve diğer belediyeler ile bunların kurdukları birlikler tarafından veya bu kuruluşların sermayesine ortak olduğu şirketlerin sermaye iştiraki ile kurulacak, ortak olunacak veya bedelsiz şirket ediniminde Bakanlığımız yoluyla Bakanlar Kurulundan izin alınması gerekmektedir. Bakanlar Kurulundan izin alınması için yapılacak taleplerde gönderilecek belgeler ekte belirtilmiştir.

07/02/2007 tarih ve 2007/18 nolu genelge yürürlükten kaldırılmış olup, konunun iliniz özel idaresine, belediyelere ve mahalli idare birliklerine duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

EK:

Dosyada yer alacak belgeler listesi

DAĞITIM:

Gereği:

81 İl Valiliğine

Bilgi:

Teftiş Kurulu Başkanlığına

Kontrolörler Başkanlığına

MAHALLİ İDARELERİN ŞİRKET TALEPLERİNE DAİR DOSYADA YER ALACAK BELGELER

- 1-Şirketin kurulması, devir alınması veya sermaye katılım miktarının belirlenmesine dair meclis kararı,
- 2-Kurulacak şirkete ait gerekçe raporu, amaç ve faaliyet konusu,
- 3-Mevcut şirkete ortak olunacaksa, bu şirkete ait bilanço,
- 4-Kurulacak, devir alınacak veya sermaye katılımında bulunacak şirketin ana sözleşmesi veya taslağı
- 5-Kurulacak şirkete ait fizibilite etüdü,
- 6-Talepte bulunan idarenin müracaat tarihi itibarıyla genel mizanı,
- 7-Bedelsiz devir söz konusu ise ilgili şirketin bilançosu,
- 8-4646 sayılı Kanun uyarınca yapılacak müracaatlarda ilgili firmanın EPDK'dan aldığı dağıtım lisansı örneği.